

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

Naš Maribor

Včeraj je bil slovesno odprt Mariborski teden. Letošnje prireditve v okviru te vsakletne revije gospodarskega in kulturnega življenja na naši severni meji imajo posebno poudarjen značaj in namen: z njimi proslavlja slovenski in jugoslovanski Maribor — pač prvi med mesti naše države — dvajsetletnico svojega osvobodjenja, dvajsetletnico življenja in razvoja v narodni državi.

Maribor, ki leži na eni najbolj eksponiranih točk naše države, daje s svojimi proslavami dvajsetletnice osvobodjenja svetel vzgled vsem jugoslovanskim mestom. Dve desetletji sta v narodni zgodovini kratka doba, toda v življenju človeških rodov dovolj dolga, da se ob poteku dvajsetega leta po veliki zgodovinski spremembi, kakor je bilo osvobodjenje, zavemo, kaj smo hoteli s svobodo in kaj smo z njo dosegli. Kajti narodna svoboda ne more biti sama sebi namen: to je samo dragocen kapital, ki ga moramo znati uporabiti.

Naša lepa podravska metropola lahko s ponosom pokaže svetu, kaj je storila in koliko je napredovala v teh dvajsetih letih. Izmed prireditev v okviru letošnjega Mariborskega tedna bo zlasti velikopotezna kulturna razstava razgrnila pred obiskovalci sado dvajsetletnega prosvetnega prizadevanja na tleh, ki so že zaradi svojega posebnega položaja zahtevala intenzivno kulturno delo. Čeprav ostaja še vsepolno nalog, ki jih bo treba rešiti, zakaj kulturni razvoj kar sproti prinaša nove potrebe in nova merila, je vendar rezultat dosedanjih prizadevanj tako očiten, da mora prepričati tudi nasprotnika. Ni samo z orjaskim koraki napredoval slovenski element v tem mestu, katerega je prevrat zatekel kot nacionalno-politično razvalino avstrijskega pomemčevalnega sistema, marveč je napredovala tudi splošna, zlasti materialna, socialna in posebej še urbane kultura v Mariboru. Spominjamo se knjige »Südsteiermark«, ki so jo pred dobrim desetletjem izdali v Gradcu nekdanji ekspozenti avstrijskega sistema na bivšem južnem Štajerskem. V tej knjigi so z besedo in sliko opozarjali na veliko civilizacijsko in kulturno vlogo Nemcev v slovenskih krajih, prikazujoč Nemce kot aristokratski in pozneje meščanski sloj, ki je ustvarjal in vzdrževal vso višjo kulturo na teh tleh. Njihovi enostranski in pretirani zgodovinski spomini so imeli očito tendenco, prepričati čitatelje, da bodo posej, ko je prevladal na tem ozemlju »manjvredni« slovenski kmečki živelj s svojo »zelenjaško« inteligenco, propadle vse višje kulturne vrednote. Hoteli so reči, da se bodo posej ta, nekoč pomemčena mesta, ki so stala pod vplivom avstrijsko-nemškega meščanstva, spremenila v primitivna mesta brez večjega kulturnega vzgona, brez višjih civilizacijskih stremiljenj.

Prav Maribor lahko ne le s svojimi jubilejnimi razstavami, marveč tudi z vsem svojim bitjem in žitjem odlično ovirte te tendenciozne in namenoma krivične dvome o kulturnih sposobnostih in kvaliteta našega naroda. V zvezi vsem težkočem, s katerimi se je moral v negotovostih in spremembah povojnega gospodarstva boriti produktivno delujoči slovenski človek v naših obsejnih krajih, zlasti v Mariboru, je napredek Maribora v vseh smereh tako velik in tako globok, kakor ni bil prej najmanj pol stoletja. V teh dvajsetih letih se je Maribor razširil prostorsko, znatno povečal število svojih prebivalcev, poglobil svojo gospodarsko strukturo v smeri večje industrializacije, ki prinaša mestu nov vir dohodkov in nove razvojne možnosti. Velike lepe stavbe so okrasile in urbanistično povzdignile njegov mestni značaj. Slovenska mestna uprava je zlasti pod prejšnjim vodstvom mnogo storila za regulacijo ulic in trgov, za opešavo in modernizacijo tega slikovito ležečega mesta. Izpopolnilo se je njegovo solstvo, Maribor je dobil nove socialne naprave, moderna prometna občila mu dajejo že na prvi videz značaj živahnega in dobro upravljanega mesta.

Če se ozremo od tod na področja duhovne kulture, opazimo, da je jugoslovanski Maribor zlasti v raznih umetnostih in v znanstvenem delovanju daleč prekosil nekdanje pomemčeno mesto. Zopet moramo poudariti, da se na teh področjih odpirajo vedno nove naloge in da bo treba še marsikaj storiti za povečanje njegove kulturne aktivnosti. Tako bo treba misliti na zgradbo novega gledališča, zakaj nemški režim se je nekoč zadovoljeval s tipično provincialnim, tretjevrstno urejenim teatrom. Maribor se nadalje poteguje za svojo radijsko oddajo postaja i. t. d. Mariborske kulturne institucije, ki opravljajo na meji posebno važno na-

ZMANJŠANJE NAPETOSTI MED RUSIJO IN JAPONSKO

Po japonskih vesteh je bilo v načelu dogovorjeno, da se prekinejo sovražnosti, Rusi pa kljub temu še vedno napadajo

Tokio, 6. avg. AA. Tukajšnji krogi izjavljajo, da je bil v Moskvi dosežen med Litvinovim in Sigemicom načelen sporazum, vendar pa pravno stanje še ni razčiščno. Litvinov je predlagal, naj se japonske čete umaknejo z vrhov pri Čangkufengu, Sigemicu pa je ugovarjal, da se poročila iz Čangkufenga takšna, da se ne da jasno ugotoviti, kdo ima prav. Zato je predlagal, naj se predvsem ustavi sovražnosti. Litvinov je načelno pristal na to in sta se državnik spoznale, da odide na mejo mešana komisija.

Ko so na konferenci v vojnem ministruvstvu proučili odgovor Litvinova, so davi poslali s kablagramom nova navodila japonskemu poslaniku v Moskvi. Na seji so bili tudi zastopniki zunanjega ministruvstva. V kablogramu se priporoča nadaljevanje pogajanj. Da se je položaj zboljšal, se vidi tudi iz tega, da listi samo beležijo dogodeke pri Čangkufengu, ne da bi jih kakor koli komentirali.

Komunike, ki daje kratek pregled razgovorov med Litvinovim in Sigemicom in ki ga je danes ob 13. objavilo zunanje ministruvstvo, potrjuje v glavnem verzijo, ki jo je podala sovjetska agencija Tas 4. avgusta. Obe stranki sta načelno sporazumni, da prekineta sovražnosti, vendar pa zahteva Rusija, da Japonska prej prizna mejo, kakor jo je določila hunkunska pogodba. Japonska bi bila pripravljena pristati na to, toda le pod pogojem, da tudi Rusi umaknejo svoje čete. Japonska bi pristala na ustanovitev razmejitvene komisije.

Iz tega poročila sklepajo politični krogi da sta obe stranki v načelu za mirno ureditev obmejne spora. Sedaj delajo na to, da se med razgovori evakuirajo sporni kraji.

Rusija ne odstopi niti pedi svoje zemlje

Tokio, 6. avg. w. Kakor objavljajo, je dobil japonski poslanik v Moskvi nova navodila za pogajanja z zunanjim komisarjem Litvinovom. O razgovoru poslanika Sigemica z Litvinovom je popoldne zastopnik japonske vlade izjavil, da sta oba poudarila željo po mirni ureditvi spora, vendar pa je pristavil, da Rusija ne bo za nobeno ceno trpela zasedbe niti pedi ruske zemlje, ki je pravno njena last. Če bo Japonska umaknila svoje čete z ozemlja, ki pripada po pogodbi iz Hunkuna Rusiji, je Rusija pripravljena takoj ustaviti vojaške operacije na meji. Japonski poslanik je nato še enkrat razložil japonsko stališče glede določb omejenega pogodbe. Japonci zahtevajo namreč s svoje strani nasproti Rusiji, ki vztraja na določbah pogodbe, sklenjene v Čungčungu l. 1886 s Kitajsko, naj se ustanovi mešana komisija, ki naj še enkrat prouči razmere na meji. Končno je japonski poslanik

ugovarjal tudi ruski zahtevi, da bi morala Japonska prva umakniti svoje čete.

Novi spopadi na meji

Tokio, 6. avg. AA. Vojno ministruvstvo je izdalo, snodi poročilo, da so sovjetska letala večerj opoldne priletela preko Čangkufenga nad mandžursko področje, japonskemu topištvu pa se je posrečilo pregnati jih preko meje. Obenem je sovjetsko topištvu bombardiralo hrib Čangkufeng in kraj Kojo na korejskih tleh.

Davi so sovjetske čete skušale vnovič napasti japonske postojanke v bližini Čangkufenga, japonsko topištvu pa jih je prisililo, da so se umaknile. Poročilo vojnega ministruvstva pravi, da se je ta napad pripetil med 6.35 in 6.40. Bataljon pehote, ki s podporo tankov napadel Čangc-in, ob istem času pa je drug bataljon pehote s podporo 60 tankov napadel japonske postojanke severno od Saocaopinga.

Tokio, 6. avg. w. Uradno objavljajo, da Rusija kljub zatrditvam svoje pripravljenosti za mir še vedno zbira čete na spornem obmejnem ozemlju. Danes je prišlo že trikrat do spopadov med japonskimi in ruskimi četami, v katerih so bili napadalcii vedno Rusi. Vojno ministruvstvo objavlja uradno, da je oddelek ruskih vojakov prekoratil večerj mejo med Mandžukoom ter začel pri Mankienjangu, 20 km južno od Pogrančja, graditi utrube.

Rusi so v teku dneva s 60 letali napadli japonske postojanke na višinah okoli Čangkufenga, pri čemer je bilo, kakor ugotavlja japonsko vojno ministruvstvo, eno sovjetsko letalo sestreljeno. O japonskih izgubah poročilo ne navaja nobenih podatkov. Danes popoldne so sovjetska letala ponovno bombardirala korejske kraja Kocant in Kojo.

London, 6. avg. AA. Reuterjev posbni poročevalec na sovjetsko-mandžurski meji poroča, da so Japonci pokopali 37 sovjetskih vojakov, padlih v bojih za neko vas blizu Rasina, ko so Japonci z naskokom zavzeli hrib Čangkufeng. Japonski major Tanaka je izjavil Reuterjevemu poročevalcu, da se japonske čete drže defenzivno, vendar pa se trajno ne bodo mogle omejit na obrambo. Dodal je, da bi moglo japonsko poveljstvo, če bi hotelo, v najkrajšem času pregnati sovjetske čete v tem odseku.

Živahna aktivnost ruskih letal

Tokio, 6. avg. Po zadnjih vesteh s sovjetsko-mandžurske meje so sovjetska letala povečala svojo delavnost. Danes so ponovno preletela korejsko mejo ter nadzorovala gibanje japonskih čet. Druga letala so bombardirala nekatere japonske vojaške postojanke. Japonci so z močnimi protiletalskimi topovi in s strojnimi sestrelili dvoje sovjetskih letal. O tem incidentu še ni točnejših poročil.

Kitajci v ofenzivi

Znatno zboljšanje položaja kitajske vojske — Velika bitka ob Jangceju

London, 6. avg. o. Odkar so Rusi pritegnili na korejsko-rusko mejo velike oddelke japonske vojaštva, se je položaj na kitajskih bojiščih precej spremenil. V Santungu, Sansiju in Honanu postajajo kitajski četniki Japoncem čim dalje bolj nadležni. Vzdržljive lunghajske proge napada sedaj 50.000 četnikov manjše japonske postojanke.

Ob Jangceju je v razvoju velika bitka. Japonci so v skrbeh, da ne bi poplave Jangceja, ki so zopet narasle, onemogočile izvedbo njihovih načrtov za prodor proti Hankovu. Zato so sedaj pritiskali na kitajsko desno krilo, na levem obrežju Jangceja pa so Kitajci v ofenzivi in uspešno napredujejo.

Medtem se je tudi že general Čengsisaj, guverner Sikianga, ki je popolnoma pod ruskim vplivom, pripravil za veliko akcijo proti Japoncem. Okrog 20.000 prostovoljcev iz te dežele, ki so jih modernoro oborožili, že prodira proti jugovzhodu.

Japonska letala so večerj popoldne bombardirala železniški progi Kanton-Hankov in Kanton-Kaolung. Zlasti na poslednji progi so prizadela Kitajcem precejšnjo škodo.

Napad na hankovsko

Hankov, 6. avg. AA. Popoldne ob 11.50 je 26 japonskih bombnikov in 27 lovskih letal srdito obstreljevalo hankovsko leta-

logo, kličejo z vso pravico po izdatnejših javnih subvencijah in podporah. V zvezi vsemu pa je dvajsetletno življenje Maribora in naše meje v narodni državi tako visoko aktivno, da se lahko nekdanje »predmestje Gradca« upravičeno veseli uspehov svoje osamosvojitve in svoje nacionalne združitve z okolico in zaledjem, od katerega ga je nekoč ločila Mariboru vsiljena pomemčevalna funkcija.

Maribor je in ostane trdno zvezan z Jugoslavijo, ki je na njegovih tleh popravila vekovito krivico in mu vzela umetni značaj narodnostnega otoka med Slovenci, oporišča avstrijsko-nem-

škega mostu na ekspanzivni poti proti Adriji. Maribor je posebno dragocena točka ne le naše banovine, marveč tudi vse Jugoslavije, ki čvrsto stoji za slehernim koščkom svoje nedeljive zemlje. Manifestacije, ki bodo v prihodnjih dneh združile v Mariboru ves naš živelj brez razlike strank in priprčan, bodo po dvajsetih letih uspešnega razvoja in napredka znova potrdile energično prevratno akcijo generala Maistra. Na lepih mariborskih ulicah bodo vzplapolali prapori istih idealov in iste iste, ki je Mariboru l. 1918 določila neizpremenljivo in za veke nepreklicno zgodovinsko usodo.

krilo med Kuanguamem in Taihujem so Japonci umaknili del svojih čet iz Kiukianga. Kitajci sedaj ponovno napadajo japonsko severno krilo.

Kominternu za pomoč Kitajcem

Moskva, 6. avg. AA. (DNB). Glasilo moskovske kominterne »Komunističskij International« objavlja sklep predsedstva izvršilnega odbora kominterne, ki pravi: Izvršilni odbor kominterne se popolnoma strinja s politično ltnjo komunistične stranke na Kitajskem in z njenim sodelovanjem s Čangkajskovo vlado. Neobhodno

Razgovori z zastopniki sudetskih Nemcev

Lord Runciman je odpotoval včeraj v gradič Zdar h grofu Kinskemu

Praga, 6. avgusta. h. Prvi odmevi bivanja lorda Runcimana v Pragi so potekali v neprestanem delu, danes popoldne pa je lord s soprogo odpotoval na deželo. Svoj weekend, ki ga ne more pogrešati noben Angličan, mora imeti tudi lord Runciman. Sprva so govorili, da bosta lord Runciman in žena odpotovala neznanu kam in nekateri listi so celo objavili vest, da ne bosta šla na partijo golfa, ker so lordove priprave za igranje golfa ostale v hotelu. V teku opoldneva pa se je zvedelo, da je lord Runciman z gospo odpotoval k bivšemu grofu Kinskemu v Sdar. V ponedeljek ob 9. popoldne bo lord Runciman spet točno v svoji pisarni, kajti njegovo življenje je tudi zdaj natančno takšno, kakor ga je vaju pri svojem delu v Londonu. Pražani dosedaj lorda Runcimana niso videli drugeče kakor na oknu njegovega stanovanja ali pa skozi okno njegovega avtomobila.

Danes popoldne so Runcimanovi sodelavci sprejeli zastopnike sudetsko-nemške stranke in so imeli z njimi daljšo informativno razgovor.

Tajništvo misije lorda Runcimana je danes izdalo naslednji komunikat:

Lord Runciman s soprogo je opoldne obedoval v spramstvu svojega sodelavca poslanceta Peta in njegove soproge na angleškem poslanstvu. Popoldne je lord Runciman s soprogo odpotoval na zasebni obisk k veleposelniku Kinskemu.

Runciman išče „korenino zla“

Praga, 6. avg. AA. O podrobnostih Runcimanovih razgovorov ni še ničesar znane, toda po trditvah dobro poučenih krogov je verjetno, da bo posvetil posebno pozornost gospodarskim vprašanjem, da se seznanj s tem, kar označuje kot »korenino zla«. Lord Runciman misli, da je današnji politični krizi na Češkoslovaškem v znatni meri vzrok gospodarska kriza. Kriza, ki je rodila nezaposlenost in siromaštvo, je ustvarila ugodna tla za razne propagande in tako so se ljudje v hudih dneh gospodarskega življenja začeli baviti s politiko.

Poslanika Wilson in Car pri prezidentu Benešu

Praga, 6. avgusta. h. Prezident dr. Beneš je sprejel danes popoldne berlinskega ameriškega poslanika Hugh-Wilsona skupno z ameriškim poslanikom v Pragi Carrom. Nato sta oba ameriška poslanika obiskala zunanjevega ministra dr. Krofta. Opoldne je priredil angleški poslanik v Pragi Newton lunch, na katerega so bili povabljeni ameriška poslanika Wilson in Car, francoski in švicarski poslanik v Pragi in pa lord Runciman s soprogo, kakor tudi njegov sodelavec poslanec Peto. Ob 3. popoldne se je ameriški poslanik Hugh-Wilson z letalom odpeljal v Berlin.

Pred Albarracinom

Barcelona, 6. avg. o. Po informacijah agencije United Press iz Albarracina, prodirajo republikanci z uspehom in precejšnjo naglico proti temu strateško izredno važnemu mestu. Davi so zavzeli Villar del Cobo in več važnejših nacionalističnih postojank na Sierra Guadalaviaru. Tudi po dolini reke Guadalaviar prodirajo naglo proti zapadu. Kolona, ki prodira po tej dolini, je že zavzela Cerriotto in je le še 10 km oddaljena od Albarracina.

V Villaru del Cobo so republikanci v naglici premagali večjo nacionalistično posadko, ki se je sprilo silnega naskoka republikancev naglo razpršila in umaknila proti zapadu. Če bo republikanec sreča mila, bo bržkone jutri Albarracin že padel. Od Albarracina je še kakšnih 25 do 30 km do Teruela. Če se bo republikanec posrečilo zavzeti Teruel, bodo onemogočili umik vojski generala Arande, ki se bori za Segorbo. V tem primeru bi se pritisk nacionalistov proti Valenciji silno zmanjšal, obenem pa bi bili nacionalisti prisiljeni umakniti se nazaj proti Tortosi. Vsi njihovi poslednji uspehi v teruelski in valencijski po-

potrebna je izdatna podpora mednarodnega delavskega gibanja Kitajski. Pristaji kominterne naj organizirajo politično, moralno in gmočno podporo Kitajski, na drugi strani pa skušajo povečati vse težkoče in zapreke na Japonskem. V ta namen priporoča izvršilni odbor posameznim odsekom kominterne:

1. Mednarodno kampanjo v korist Kitajske, zlasti s tiskom in čim intenzivnejšo agitacijo;
2. organiziranje obsejnega protestnega gibanja proti pohodu Japonske na Kitajsko in sicer s shodi, demonstracijami itd.;
3. organiziranje ljudskih množic proti Japoncem za boj kot japonskega blaga itd.;
4. intenzivnejše zbiranje prispevkov za Kitajsko;
5. podpiranje vseh protifašistovskih struj na Japonskem ne glede na težkoče;
6. sporazumno s kitajsko vlado naj se pošlje delegacije iz raznih držav na Kitajsko, ki naj podpirajo mednarodno kampanjo za pomoč Kitajcem.

V tukajšnjih političnih krogih izjavljajo v zvezi s tem sklepom, da napoveduje novo daljnosežno intervencijo kominterne na Kitajskem.

Stroški narodnostnega statuta

Praga, 6. avgusta. b. V terek to imel ministrski predsednik dr. Hodža s finančnim ministrom dr. Kallusom razgovor o finančni strani narodnostnega statuta. Gre, kakor se dozna, predvsem za določitev primerne postavke v prihodnjem proračunu za izvedbo načela o narodnostnem proporciju v javnih službah. Po razgovoru z dr. Hodžo bo finančni minister dr. Kallus povabil k sebi zastopnike sudetsko-nemške stranke, da se tudi z njimi pogovori o finančni in gospodarski strani ureditve narodnostnega vprašanja.

Incident na praškem kolodvoru

Praga, 6. avg. b. Včeraj se je pripetil v restavraciji na Masarykovem kolodvoru v Pragi politični incident, o katerem je danes izšel uradni komunikat. Slovák Rakšany, državni uradnik iz Bratislave, se je približal poslancu sudetsko-nemške stranke Ludwigu Eichholzu, ki je sedel v družbi dveh gospodov, in ga vprašal, ali pozna znak prostovoljcev iz leta 1919, ki ga ima v gumbnici. Eichholz in ostala dva gospoda so imeli na hrbti znak sudetsko-nemške stranke. Ker Rakšany ni prejel zadovoljivega odgovora, temveč se je Eichholz celo žaljivo izrazil, mu je Rakšany prisolil zaščitno. Prihod policije je preprečil nadaljnje incidente. Proti Rakšanyju je bilo uvedeno disciplinarno postopanje.

Letalske kršitve nemškega in čsl. drž. ozemlja

Praga, 6. avgusta. h. V zvezi s kampanjo proti Češkoslovaški, ker so nedavno trije čsl. vojaški letalci preleteli nemško mejo blizu Glatza, se danes uradno poroča, da je v Sleziji nedaleč od Opave v teku današnjega dneva neko nemško letalo preletelo češkoslovaško mejo. V ostalem objavlja čsl. tiskovni urad glede na letalske kršitve obmejnih predpisov naslednje uradno poročilo:

Inozemska propaganda je izrabila okolnost, da so tri češkoslovaška letala nedavno letela nad Glatzem v Nemčiji, za ostre napade proti čsl. republik in vladi, posebno pa proti armadi. Med drugim obtožuje Češkoslovaško ščuvanja na vojno in označuje čsl. letalce kot napol idiote. Glede na to ugotavlja češkoslovaška vlada, da so od 20. maja do današnjega dneva nemška letala nič manj kakor 74-krat poletela nad čsl. državnim ozemljem. V 71 primerih so se ta letala spet vrnila v Nemčijo, v treh primerih pa so morali letalci celo pristati na čsl. državnem ozemlju. Izmed omenjenih 74 primerov navaja uradno poročilo 20 primerov imensko in z vsemi podatki,

krajini bi bili s tem paralizirani.

Medtem so Francova letala postala zopet živahnejša. Doslej se je še vedno zgodilo, da so Francova letala pričela napadati španska nezaščiten mesta prav takrat, ko na frontah niso mogli doseči nikakih uspehov. Tako je davi šest Francovih bombnikov bombardiralo Alicante, na katerega so vrgli 70 bomb. 250 kg težka bomba je udarila v poslopje angleškega konzulata in ga docela razdejala. Nevarno je bil ranjen angleški konzularni agent Gabriel Carson. Nadalje je bilo porušenih več poslopj v bližini angleškega konzulata. Po dosedanjih ugotovitvah je ta napad zahteval eno smrtno žrtev, 11 ljudi pa je bilo huje ranjenih.

Francovi bombniki so davi napadli tudi katalonsko mesto Sort ob reki Noyaera Pallaresa, v Pirenejih. Mestec je bilo skoraj docela razdejano. Republikanci sodijo, da so nacionalisti napadli z masčevanja, ker so republikanska letala včeraj razdejala neko njihovo skladišče streljiva tik za fronto.

Madžarska in Mala antanta

Na konferenci Male antante na Bledu bodo govorili tudi o vojaški enakopravnosti Madžarske

Budimpešta, 6. avg. w. »Az Est« poroča, da je bila včeraj v Horgošu na madžarsko-jugoslovenski meji seja mešane madžarsko-jugoslovenske obmejne komisije, na kateri so razpravljali o raznih vprašanih malega obmejne prometa. List poudarja, da so pogajanja potekala v najbolj prijaznem razpoloženju in v izraziti pripravljenosti za prijateljski sporazum. Z jugoslovenske strani se je poudarjalo, da so delegati toplotno dobili navodila, naj obravnavajo vsa vprašanja s čim večjo dobrohotnostjo. »Az Est« pripominja, da se mora to razpoloženje jugoslovenskih

oblastev očitno smatrati za dokaz prizadevanja obeh vlad, da bi se slej ali prej ustvarilo med obema državama prijateljsko razmerje. »8-Orai Ujsag« poroča danes iz Beograda, da bo na konferenci Male antante na Bledu govora tudi o vojaški enakopravnosti Madžarske. V diplomatskih krogih so nazarirajo, da je Mussolini že ob priliki rimskega obiska ministrskega predsednika Imredyja govoril o soluskem sporazumu in da je Rim pripravil predprijeti tudi stremeljenje za sporazum med Malo antanto in Madžarsko.

Program madžarskih narodnih socialistov

Hubay, eden izmed voditeljev madžarske narodno socialistične stranke, katere šef je sedaj aretirani major Szalassy, je na zborovanju te stranke v Szombathelyju na zapadnem Madžarskem pred 4000 poslušalci govoril o programu stranke in je izjavil med drugim:

Madžarski narodni socializem hoče zagotoviti nadvlado Madžarske nad vsem podunavskim bazenom. Na eni strani hoče braniti neodvisnost Madžarske, na drugi pa hoče nanovo organizirati vse predvojno madžarsko ozemlje. V notranji politiki se bomo predvsem polastili premoženja in

dohodkov Židov, dočim nameravamo na drugi strani čisti dobiček narodne proizvodnje razdeliti v enakih delih med intelektualce, kapitaliste in delavce. Agrarna reforma bo morala biti izvedena tako, da ne bo zaradi nje narodna proizvodnja manjša. Hungaristični pokret (tako namerč tudi imenujejo sami svoj pokret, op. ur.) je izrazito militaristično gibanje. Napovedali bomo predvsem boj židovstvu, in sicer do popolnega izkoreninjenja vseh Židov na Madžarskem. V ostalem pa hočemo ostati dobri kristjani.

Angleško-francoska gospodarska ofenziva v Bolgariji

Sofija, 6. avgusta. b. Finančni minister Gunev je včeraj podpisal z zastopniki treh francoskih bank (Banque de Paris et des Pays Bas, Banque Dreyfuss in Lagarde freres) sporazum o najetju posojila v znesku 375 milijonov francoskih frankov, plačljivih v 12 letih z obrestmi po 5,5%. Francoski finančniki so, kakor znano, dospeli v Sofijo v nedolgo ko je bil v Solunu podpisan sporazum med Bolgarijo in Balkansko zvezo. Kolikor se je moglo doslej izvedeti, odpade približno 300 milijonov frankov posojila na

dobave vojnega in železniškega materiala, 75 milijonov pa na material za železniške stavbe in javna dela. Določeno se nadalje iz poučenega vira, da se Bolgarija že pogaja tudi z Anglijo za posojilo v znesku 10 do 12 milijonov funtov (okoli dve in pol milijarde dinarjev), ki bi ji bilo dano pod približno enakimi pogoji kakor nedavno angleško posojilo Turčiji. To angleško-francosko gospodarsko ofenzivo v Bolgariji sprejemajo v tukajšnjih gospodarskih in finančnih krogih z velikim zadovoljstvom.

„Napad od vzhoda“ na britskih manevrih

London, 6. avgusta. b. Kakor smo že poročali, so se predsednjinji začeli doslej največji angleški letalski manevri, pri katerih sodeluje blizu 1000 letal in katerih pomen je vzhodna angleška obala. Zanimiva je bila hipoteza napada pri naslednjem poteku manevrov. London je dozvevalo proglasi za cilj »napada od vzhoda«. Proti tej nevarnosti je postavljena v njegovo obrambo tako zvana »zapadna armada«. Napadeni ozemlje se razteza od severne obale Anglije do Doverja z vključenim Londonom. Nocoj se bodo manevri končali z velikimi protinapadom »zapadne armade«, katere letala bodo poletela daleč ven nad Severno morje. Glavni namen manevrov, ki predpostavljajo nepričakovan napad nekega fiktivnega sovražnika z vzhoda, je bila preizkušnja obrambnih naprav pred Londonom.

Manevri rezervistov v Nemčiji

Berlin, 6. avgusta. b. K že znanemu obvestilu, da ne bo letos nemško vrhovno po veljstvo organiziralo nikakih večjih manevrov, se iz vojaških krogov doznava, da se nasprotno že vrše priprave za velike manevre rezervnih formacij. Njih potreba se utemeljuje med drugim s tem, da nima Nemčija zadostno izvežbane rezervnega zbora, ker je bila splošna vojaška obveznost, kakor znano, vpeljana šele leta 1935. Pred tem letom Nemci še niso mogli imeti rezervnih čet, tako da je bilo šele letos mogoče, povezati rezerviste v večje enote, ki jih je mogoče pozvati na krajshe večbe.

Ozadje Wiedemannove misije

Pariz, 6. avg. o. Agencija Fournier poroča iz Londona, da je bil glavni namen Wiedemannove misije v Angliji ta, da je sporočil Halifaxu Hitlerjev načrt, po katerem naj bi Göring vodil pogajanja z angleško vlado za sklenitev letalskega pakta ter ureditev ostalih pereh evropskih problemov. Wiedemann bi moral dobiti v Londonu jamstva, da bo Göring v Londonu naletel na dobro razpoloženje, Halifax pa mu je odgovoril, da angleška vlada ne more vplivati na javno mnenje v tem smislu in zato tudi ne more dati nikakih jamstev, da bo njegova reakcija na Göringov prihod v London ugodna.

Občutni ukrepi proti samcem v Grčiji

Atene, 6. avgusta. w. Vlada pripravlja zakon, ki bo prinesel novo zelo občutno obdavčenje samev in velike olajšave za vzdrževalce rodbin. Po tem zakonu bodo v državne službe v bodoče sprejete samo oženjene osebe, medtem ko se bodo morali samski državni uslužbenci do določenega roka poročiti ali pa službo odpovedati. Vsi samski državljani bodo morali plačevati davek v dvojni izmeri oženjenih. Če bi samski državljani po smrti zapustili premoženje, bo polovico zasegala država.

Licitacija za gradnjo 8 km proge Črnomelj—Vrbovsko

Beograd, 6. avg. e. Vprašanje železniške zveze Slovenje s Sušakom se je končno premaknilo z mrtve točke. V današnjih »Službenih novinah« je razpisal oddelek prometnega ministrstva za gradnjo železnice prvo odsek normalnotravnice proge Črnomelj—Vrbovsko od km 0+000 do km 8+840. Licitacije se smejo udeležiti samo domača podjetja. Licitacija bo 7. septembra v oddelku za gradnjo železnic v Beogradu, Palmotičeva 2-I. Vsa podrobna pomenila se dobe pri tem oddelku.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Beleške

Dr. Korošec častni občan občin dravske banovine

Danes bo objavljen sklep nekaj sto občin dravske banovine, ki so imenovale ministra dr. A. Korošca za svojega častnega člana. Gospodu dr. Korošču bodo ta imenovanja izročena na enotnih diplomatskih formulirjih, povezanih v zvezke po posameznih okrajih. S tem se zaključuje akcija, ki je bila uvedena v začetku meseca julija s posebno okrožnico, katere navodila so osigurala enoten postopek.

Korajža pa taka

»Domoljub« se brdsko pritožuje, »da z vodovodom v St. Vidu pri Stični še vedno ni nič. Merodajne oblasti in poročevalci pri gradbenem ministrstvu dobi že kakšen vzrok, da dražbe cevi ne predlaga v odobrenje. Kako potrebno bi bilo, da bi vsaj jarke pričeli kopati, da bi ljudje vsaj za živež zaslužili. Ravno tako želi prebivalstvo v Suhi krajini, da bi čim prej pričeli z večjimi deli pri vodovodu v Zagradcu.« Stric »Domoljub« pohlevno pristavlja k temu tarzanju: »Vemo, da v nobenem slučaju ni krivda na banovini, ampak v Belgradu, kjer razne komisije neznansko počasi rešujejo stvari, ki se tičejo Slovenije. Tudi tukaj se vidi, kako potrebno bi bilo, da o takih stvareh odloča banovina, ki pozna naše razmere in uradnike, ki hitro delajo.«

Malo več korajže bi se že prileglo podeželskemu organu JRZ, kadar je govora o zahtevi po banovinskih samoupravah. Koliko let nam jih že obetajo in bili so že časi, ko sta vedela tako »Slovenec«, kakor »Domoljub« povedati, da imamo banovinsko samoupravo že takorekoč pred vratmi. Sedaj pa ugotavlja »Domoljub« šele prav ponižno, »da se vidi, kako potrebne bi bile samouprave, namesto da bi udaril po mizi in zahteval banovinske samouprave vsaj približno tako odločno, kakor svoje dni — slovensko avtonomijo.

Danes bodo zbrane na Brezjah velike množice slovenskih kmetov in je več, kakor dovolj prilike, da sprejmejo med drugim tudi resolucijo z zahtevo po banovinskih samoupravah.

Neljuba ugotovitev

Celjska »Nova doba« poroča: V našem listu smo pred kratkim registrirali uvodni članek g. Dimitrija V. Ljotitscha, ki je izšel v listu »Der Angriff« pod naslovom »Eine gefährliche Täuschung«. Bili smo mnenja, da v težkih časih, ki jih je preživljala in jih še preživlja bratska Češko-slovaška, ni prav, ako vodja največjih nacionalistov pri nas, g. Ljotič tako piše o Češkoslovaški. Odgovornost članka ni zmanjšana, ako je napisan v nemškem jeziku in očitno namenjen nemškim ljotičevcem in nosi podpis Dimitrija V. Ljotitscha. Zaradi teh ugotovitev pravi sedaj »Zbor«, da izživamo in napadamo. Ne bomo odgovarjali na dolgo razpravo, ponavljamo samo besede »Zbora«, »da ni večjega zla za ljudstvo od njegove nepoučenosti«. Mi samo še dostavljamo, da se nam smili mladina, ki ne sme misliti in mora samo izvrševati povelja svojega velikega vodje in njegovih malih vodčev, pa tako zapravlja čas in ustvarja žrtve za nekaj, kar ne more mladim dušam trajno nuditi zadoščenja.

Neprijetne posledice

V Splitu imamo kljub pasji vročini svojo politično afero, ki zanima vse splitske politične kroge. Ob priliki zadnjega obiska predsednika vlade dr. Stojadinovića v Splitu se je namreč sestal med drugimi z njim tudi bivši ban dr. Ivo Tartaglia, ki se prištevata danes med najbolj navdušene pristaje dr. Mačka v Dalmaciji. Dr. Tartaglia je po sestanku z dr. Stojadinovičem objavil v svojem »Jadranskem dnevniku« notico, da je bil sestanek čisto slučajen in povsem zasebnega značaja. Z njegovim komunikacijem pa niso v Splitu nič kaj zadovoljni. Tako ga vprašuje splitska »Nova doba«, kaj je iskal pri dr. Stojadinoviču, ko se vendar vedno izpruže kot »gorčen opozicionalec«. »Nova doba« misli, da so časi veliko prerenski za take megle sestanke, in tabora preveč ločena, da bi se mogli najodličnejši predstavniki hrvatske politike v Dalmaciji brez posebne potrebe sestajati s šefom JRZ.

Obračun z Vladkom Radićem

»Hrvatski dnevnik« razpravlja o našem notranjem položaju ter se ponovno vrača na razne glasove o snovanju neke nove hrvatske stranke, ki naj bi pričela borbo proti dr. Mačku in se uveljavila z neko takozvano »aktivno«, ali bolje rečeno oportunistično politiko. »Hrvatski dnevnik« pravi, da obstoji med Hrvati samo ena stranka in sicer HSS. »Vse druge hrvatske stranke in politične skupine so med Hrvati likvidirale že pred desetimi leti. Pozneje so nekateri posamezniki, kakor profesor Maštrović, res poskušali snovati neke svoje posebne politične grupe. Pogajali so se tudi z raznimi predstavniki raznih vlad, toda do danes niso še nikjer pokazali pokazati svojo moč pri kakih volitvah. Danes imajo ti ljudje med seboj krožke, o katerih zve javnost samo po časopisnih poročilih ali pa radi razgovor z gotovimi političnimi krogi. Njihova vloga je vidna do zdaj samo po napadnih na dr. Mačka in njegove sodelavce. Nekateri so pri teh napadnih odkriti, drugi zopet napadajo dr. Mačka na prikriti in indirekten način. Med obema skupinama pa ni bistvene razlike. Prav tako je tudi ni glede njihove moči, ker se lahko vsi skupaj zberejo v malo večji dvorani. Bilo bi mogoče primerno, če bi se vsi ti elementi enkrat zbrali, da bi jih lahko prešli in vse skupaj pokopali. Za njimi ne bi jokal noben pravi hrvatski rodoljub.«

V zagrebških političnih krogih tolmačijo te ugotovitve »Hrvatskega dnevnika« kot obračun z Vladimirjem Radićem, na katerega polaga posebno važnost beogradske »Vreme«, ki ga slika svojim čitateljem kot moža hrvatske bodočnosti, ki bo likvidiral — samega dr. Mačka.

Nordijska kri v srbskih žilah

V Novem Vrbsu je bila te dni proslava 50-letnice obstoja tamošnje nemške obrtne zveze. Med številnimi govorniki se je oglašil tudi občinski zdravnik dr. Milan Popović in pozdravil zborovalce. Dejal je, da

Sokoli v Maribor!

Prihodnjo nedeljo je v Mariboru proslava 20-letnice narodnega in državnega zedinjenja. Sokolstvo vseh žup iz dravske banovine se te proslave udeleži v kar največjem številu. Tako je sklenil medžupni odbor sokolskih žup dravske banovine na svoji seji dne 29. julija. Posamezne župe so o tem sklepu izdale na svoje edine posebne okrožnice in vsa sokolska društva se pripravljajo, da odpošljejo čim več svojih članov v obmejni Maribor, kjer ima proslava našega zedinjenja v današnjih časih še poseben pomen. Le tam, kjer so za nedeljo 14. t. m. predvidene že sokolske prireditve, posebno v žirih, kjer bo proslava 30-letnice sokolskega doma in v Metliki, velja za domača in okoliška društva izjema. Sicer pa je treba, da se vsak sokolski pripadnik ravna po navodilih, ki so jih sokolske edinece prejelo od svojih župnih uprav.

Ljubljanska župa je v svoji okrožnici še posebej poudarila važnost mariborske proslave. Zaključne besede njene okrožnice veljajo pač celokupnemu našemu sokolstvu:

»Ljubljanska župa poziva vse svoje članstvo in naraščaj, da se kar v največjem številu udeleži proslave in da pohiti ta dan v naš obmejni Maribor. Dolžnost sokolstva je, ki ima v častnem predstvedu

svojega zastopnika v oseti prvega podstarešine SKJ br. Engelberta Gangla, da se častno odzove vabiti in s svojo množično udeležbo dokaže vsej naši javnosti moč in veličino sokolske misli. Rečeče srajce naj preplavijo ta dan naš obmejni Maribor in naj s svojo častno udeležbo podpro delo sokolstva v Mariboru in v vseh obmejnih krajih. Zato Vam kličemo: sokolstvo zbor, vsi 14. avgusta v naš obmejni Maribor.

Vse društvene in četne uprave pa ob tej priliki pozivamo, da izvrše v smislu zgornjega poziva svojo dolžnost in da agitirajo za množično udeležbo.

Kakor nam poročajo je odziv v sokolskih vrstah izredno živahen in v Mariboru bo naše sokolstvo častno zastopano. Glavni del proslave je mogočna povorka, v kateri bo imelo sokolstvo častno mesto, ker mu je prostor določen takoj za našo vojsko in dobrovoljci. Mimohod te povorke se bo izvršil pred zastopnikom Nj. Vel. kralja, ki je, kakor znano, prevzel pokroviteljstvo nad mariborsko prireditvijo.

Tudi ostale nacionalne organizacije se prav pridno pripravljajo na pot v Maribor, kjer bo v duhu narodnega in državnega edinstva v nedeljo 14. avgusta visoko vihrala zastava Jugoslavije.

Ustanovitev mariborske sekcije Društva za ceste

Maribor, 6. avgusta. Ob 17. je bil v mestni posvetovalnici ustanovni občni zbor mariborske sekcije društva za ceste v Ljubljani. Zborovanje je otvoril predsednik zdruge »Mariborski teden« dr. Lipold, ki je najprej pozdravil banovega zastopnika načelnika dr. Rateja, načelnika tehničnega oddelka banske uprave inž. dr. Skaberneta, župana dr. Jušana, oba sreska načelnika dr. Šiško in Eileta, policijskega šefa dr. Trstenjaka, navzoče narodne poslance ter zastopnike industrije, trgovine in obrti, nakar je obrazložil pomen društva za ceste s posebnim ozirom na severno mejo.

Zatem je predsednik društva dr. Vrhunec očrtal dosedanje uspehe društva za ceste.

Odposlana je bila vdanostna brzojavka pokrovitelju društvenih stremeljenj Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu.

Občni zbor je pozdravil v imenu banske uprave načelnik inž. Skaberna, ki je poudarjal potrebo; da društvo podpira oblasti pri njihovem delu s pobudami in predlogi.

Dr. Vrhunec je na to izjavil, da se društvo za ceste ne bori z bansko upravo, pač pa je potrebno, da oblasti tudi upoštevajo njegove predloge. Precej trpi društveno delo zaradi preveč birokratskega poslovanja oblasti, vendar pa se kritika društva za ceste ne sme smatrati za sovražno, ker je glavno, da upošteva banska uprava njegove želje ter pobude in da se tako dosežejo pozitivni rezultati.

Resolucije, ki so bile sprejete na predlog ravnatelja »Putnika« g. Loosa, pravijo med drugim:

1. Mariborska sekcija društva za ceste v Ljubljani toplo pozdravlja vse ukrepe

ZADNI DAN SE BLIŽA

13

10

AVGUST

Tvrdka Stermecki opusti 13. avgusta svojo podružnico, prej trgovanje Urch in prodaja še ostalo zalogo po ponovno znižanih cenah, da si prihrani stroške selitve. Zaloga in izbira vsak dan manjša, vsak naj sam pazi, da ne pride prepozno!

Kdor prej pride, prej melje!

vlade za pospeševanje motorizacije in motorizma v naši državi.

2. Pozdravlja ustanovitev cestnih fondov, ki predstavljajo zdravno podlago za financiranje naših cestnih del, zahteva pa, naj se pri sestavljanju državnega proračuna oddvojijo in dodelijo cestnim fondom dave datjate, ki jih plačuje cestni promet (carine in trošarine za motorna vozila).

3. Pozdravlja na I. jugoslovanskem kongresu v Ljubljani objavljeni petletni program graditve »kraljevskih cest« ter pričakuje, da se bo pravilno in načrtno izvajal.

4. Ugotavlja, da so bili v službenem programu najnujnejših cestnih del hudo zapostavljene interese severne Slovenije, ki

dviga svojo čašo na germansko-slovansko krvno bratstvo. »Srbi in Nemci spadamo skupaj, ker imamo skupno v žilah nordijsko kri. Ako se bomo mi, ki imamo sorodno kri, pobijali med seboj, potem bomo vsi skupaj propadli. Če pa bomo ohranili našo kri čisto in složno sodelovali, potem bomo v teh krajih večno živeli in vladali. Pozivam vas vse, da pijete na sorodnost naše germansko-slovanske krvi.«

Po poročilih zemunskega meteorološkega postaja vlada v Vojvodini zadnje čase prava tropična vročina. Zaznamujejo že tudi celo vroče slučaje sončarice. Pod takimi okolnostmi je tudi razumeti in tolmačiti senzacionalna odkritja gospoda dr. Milana Popovića.

Za 70.000 din pobitih šip

Zagrebske »Novosti« objavljajo potek razprave proti nekaterim demonstrantom, ki so po posvetitvi temeljnega kamna palače »Gospodarske Sloge« razbili za 70.000 din šip po raznih trgovinah. Po zaslišanju priči in obtožbenih je bil en demonstrant obsojen na tri mesece ječe, drugi pa opoščeni zaradi pomanjkanja dokazov.

Iz diplomatske službe

Beograd, 6. avg. e. Premesečna sta bila tajnika Milan Radojević iz zunanjega ministrstva za konzula pri generalnem konzulatu v Trstu in Radivoj Bojić za konzula pri generalnem konzulatu na Dunaju.

Premestitev

Beograd, 6. avg. e. Po službeni potrebi je bil premeščen poštni oficial Aleksander Petrović od oddelka za kontrolo dohodkov pri generalni železniški direkciji v Beogradu k delegaciji oddelka za kontrolo dohodkov generalne direkcije pri tiskarni voznih kart v Ljubljani.

Smerdu — juniorski teniški prvak

Zagreb, 6. avgusta. o. V tekmah za državno teniško prvenstvo sta v finalni igri juniorjev igrala dva Slovenca, in sicer Ljubljčan Smerdu in Mariborčan Blauke, ki sta pokazala za svoja leta izredno lepo igranje. Prvenstvo Jugoslavije juniorjev je osvojil Ilirijan Boris Smerdu v treh setih 4:6, 6:1, 6:1.

V finalu dam je Florjanova zmagala nad Sernečevico iz Celja s precejšnjo premočjo s 6:1, 6:3.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Pretežno jasno in toplo vreme v vsej državi, razen v severozahodnih krajih, kjer bo delno oblačno. Ponekod krajevne nevihte.

Zagrebska: Toplo, ponekod začasa slabotno vreme.

Dunajska: Z zapada se bliža postahsanje z ohlajenjem, vendar ni gotovo, ali bo že danes doseglo južno Alpe. Dotlej bo zelo sušno, posebno v južnih Alpah.

Maribor v dvajsetih letih svobode

Pred sedmimi leti so v Mariboru uvedli vsakoletno, teden dni trajajočo razstavo, ki naj kaže udejstvovanje Maribora in zaledja na gospodarskem, kulturnem in socialnem področju. V letošnjem jubilejnim letu naše državne samostojnosti in narodne svobode je »Mariborski teden« zbrano s proslavo tega jubileja. Maribor se je dobro pripravil, da nam iz razdobja svobodnega političnega, kulturnega in gospodarskega življenja poda dobro sliko o svojem kulturnem, socialnem in gospodarskem napredku ter se vsej naši javnosti predstavi kot važno jugoslovensko mesto. Naslednji članki nam govorijo o razvoju Maribora v dvajsetih letih svobode ter predočajo veliko razliko med nekdanjim in sedanjim Mariborom. Ves čas mariborskih proslavnih dni bo »Jutro« posvečalo Mariboru in mariborskemu zaledju vse potrebno in zaslužno pozornost.

„Mariborski teden“

Val svetovne gospodarske krize, ki je zajel leta 1931 domalega ves svet, tudi Jugoslaviji ni prizanesel. V jeseni l. 1931 so začeli nastopati za naše gospodarsko življenje slabi časi. Težave so se množile z dneva v dan. Situacija je še zlasti poslabšala huda kriza naših denarnih zavodov, ki smo si jo nakopali v tako katastrofalnem obsegu na glavo, da je grozila zadušiti vse naše gospodarstvo. Splošni zaščitni ukrepi niso mnogo zalegli. Kmalu je postalo jasno, da si moramo skušati pomagati prvenstveno sami. Le vera v samega sebe, neumorno smoteno delo in vsesplošna solidarnost so mogli biti učinkoviti leki.

Mariborskega tedna dobra. Finančno smo na prvem mariborskem tednu sicer slabše odrezali, kar nas pa ni plašilo, da ne bi priredili takoj jeseni razstavo sadja in vina, ki pa je v vsakem oziru dobro uspešna. Iz te naše prve prireditve je zrastel vsakoletni mariborski sadni sejem, ki ga prireja sedaj strokovne organizacije. Naša prva jesenska prireditev je imela tudi dober finančni efekt tako, da smo se takoj lotili priprav za drugi Mariborski teden.

Po skušnjah iz prvega leta smo drugi Mariborski teden bolj smoteno in enotno organizirali že na velikem kompleksu v Prešernovi in Razlagovi ulici, na vrtu Di-

Magistrat

Baš z vidika, da si moramo pomagati z lastnimi silami in z lastno energijo, povezani v duhu vzajemnosti, se je porodila misel Mariborskega tedna. Razgovori gospodarskih, kulturnih, nacionalnih, tujsko-prometnih in sportskih organizacij so pokazali v vseh teh krogih mnogo dobre volje in pripravljenosti za skupno vzajemno delo. Na tozadnji anketi v začetku l. 1932 je bilo sklenjeno prirediti v začetku avgusta, ko je vladalo v Mariboru običajno največje mrtvilo, prireditve, ki naj bi prikazale produktivne zmožnosti Maribora in njegovega zaledja, visok razvoj njegove industrije, trgovine in obrti, ki naj

Na Mariborskem otoku

bi predočile naša kulturna in nacionalna stremjenja in pokazale razvoj našega študijskega in lepote Maribora in njegove okolice. Namen je bil, da oživimo Maribor, da spodbudimo naše udejstvovanje na vseh teh poljih k večjim naporom in da pokažemo sad takega dela. Odbor, izvoljen na navedeni anketi, se je z vso marljivostjo poprijel dela in organiziral v avgustu 1932 prvi Mariborski teden. Posrečilo se nam je premagati težkoče, na katere je naravno tak poskus naletel. Prvi Mariborski teden je moralno brezdvomno uspel, podan je bil dokaz, da je ideja

jaškega doma in v vseh sosednjih šolskih poslopih, ki jih je dala na razpolago mestna občina, kjer se tudi še sedaj vršijo Mariborski tedni. Misel Mariborskega tedna je povsem prodira, tako da smatrajo vsi Mariborčani Mariborski teden za svojo stvar. Vsi krogi našega javnega življenja sodelujejo pri Mariborskem tednu. Vsesplošna vzajemnost daje Mariborskemu tednu zdravo podlago in mu jamči uspehe. Da damo Mariborskemu tednu tudi formalno zdravo in trdno podlago, smo 26. l. 1933 ustanovili zadrugo Mariborski teden. Ker je namen Mariborskega tedna propagandističen in hoče družiti v nesebični medsebojni povezanosti vse v poštve prihajajoče javne činitelje v Mariboru, določajo pravila zadruge, da se čisti dobički nikdar ne delijo in da gredo v celoti v rezervne sklade in da se tudi deleži zadrugarjev ne obrestujejo. Tako nesebičnost prirediteljev Mariborskega tedna je tudi moralna garancija vsakomur, da služi in da morajo služiti prireditve Mariborskega tedna le splošnosti in napredku našega Maribora.

Na Mariborskem tednu sodeluje stalno naša industrija, ki prikazuje svoj visok nivo in svojo veliko produktivno zmožnost. Stalne so tudi razstave naše trgovine in tradicionalna je tudi vsakoletna obrtna razstava. Baš te razstave so važne ne le zaradi tega, ker obišče vsako leto okrog 100.000 ljudi Mariborski teden iz vse države in tudi iz inozemstva, ki vidijo visok nivo naše industrije, trgovine in obrti, zlasti pa še tudi zaradi tega, da Mariborčani sami vidijo, kaj se doma producira in kaj morejo kupiti doma. Mariborski teden prikazuje zlasti v propagandistične namene vsako leto učinkovito tudi kulturno delo Maribora in daje našemu športu vsestranske možnosti udejstvovanja. Da je posvečena propagandi za tujski promet največja skrb, je že v namenu Mariborskega tedna utemeljeno.

Letošnje prireditve Mariborskega tedna imajo pa še svoj prav poseben in velik pomen, ker so zvezane s proslavo 20letnice obstoja naše države. V veliki kulturni razstavi, pri kateri sodelujejo vsi, se hoče dokumentirati silovit razvoj naše kulture in samobitnosti v lastni svobodni nacionalni državi. Mariborski teden bo zaključen z veliko vsesplošno nacionalno manifestacijo, ki naj podčrta naše vsesplošno in neomajno povezanost v ljubezni do kraja in države in ki naj dokumentira našo stalno in trdno pripravljenost, da izgrajujemo in branimo svojo domovino.

Dr. Franjo Lipold.

Sokolstvo ob meji

Nekdanja silovita nemška in nemškotarska propaganda, združena z enako silovitim pritiskom vsega avstrijskega državnega aparata in nemškega kapitala, je zapustila svoje žalostne sledi še v Jugoslaviji. Poznane so se zlasti v pomanjkljivi državni in narodni zavesti, v večnem nerazumevanju, pa v malodušnosti in v podcenjevanju lastnih sil in lastne vrednosti.

Sokol je bil prva organizacija, ki je nastopila s svojim delovanjem zoper to nevarno narodno bolezen. S telovadbo in predavanji je utrdil med svojim članstvom državljansko in narodno zavest, s svojimi javnimi nastopi pa jo je širil in zbujal med priprostim ljudstvom. Spomladi in poleti ni nedelje, da ne bi v naši župi imela vsaj ena edinica svojega javnega nastopa. Vsak nastop, ki je povsod dobro poslušan, se prične s slovesno razviritvijo dr-

žavne zastave, s poklonitvijo našemu mlademu kralju. In ko je edinica pokazala posmetnikom uspehe svojega dela v telovadnici, zaključijo svoj nastop z mogočno pesmijo »Hej Slovani«, da opozori prisotne ne samo na lastno moč, marveč na ogromno moč slovanstva, ki je vsaj toliko vredna kakor občudovana moč drugih narodov.

Dogodki poslednjih let pa so nam kljub marsikateri težki uri prinesli tak uspeh, da so naše vrste nekako same po sebi prečistile. Biti Sokol ni nikakršno donosno podjetje, temveč ravno narobe. Le velična Tyrševa ideja je ona vez, ki nas vse druži in ki nam da prenašati še tako neopravičene udarce. Mnoga sokolska društva so se morala izseliti iz šolskih telovadnic. Kakor gobe po dežju rasejo sedaj naši domovi. Če se ni vsake edinice,

ki še nima lastnih prostorov, ločila že sedaj izvedbe te zamisli, pa je ni nobene, ki si ne bi v okviru sokolske Petrove petletke naredila vsaj načrt za izvedbo tega svojega ideala.

Z zadovoljstvom lahko gledamo na to zunanje in notranje delo naših sokolskih

edinic, delo, ki nam jamči, da se bo Tyršev duh širil še naprej med našim ljudstvom in da ga bo napravil tako narodno zavestno in narodno ponosnega, kakor smo to imeli in še imamo sedaj priliko občudovati pri naših bratih Čehoslovakih.

Dr. Milan Goršek.

Razmah v svobodi

Številčni porast Maribora v l. 1918 do 1938 kažejo približne številke. L. 1918 je politični Maribor štel 27.000, l. 1938 pa 35.000 prebivalcev. K temu moramo še dodati okolično mesto z urbaniziranim življenjem, katera je l. 1918 štela blizu 10.000 duš in katera jih šteje danes nad 15.000. Mariborsko mestno selišče je tako naraslo v povojni dobi za okoli 15.000 prebivalcev.

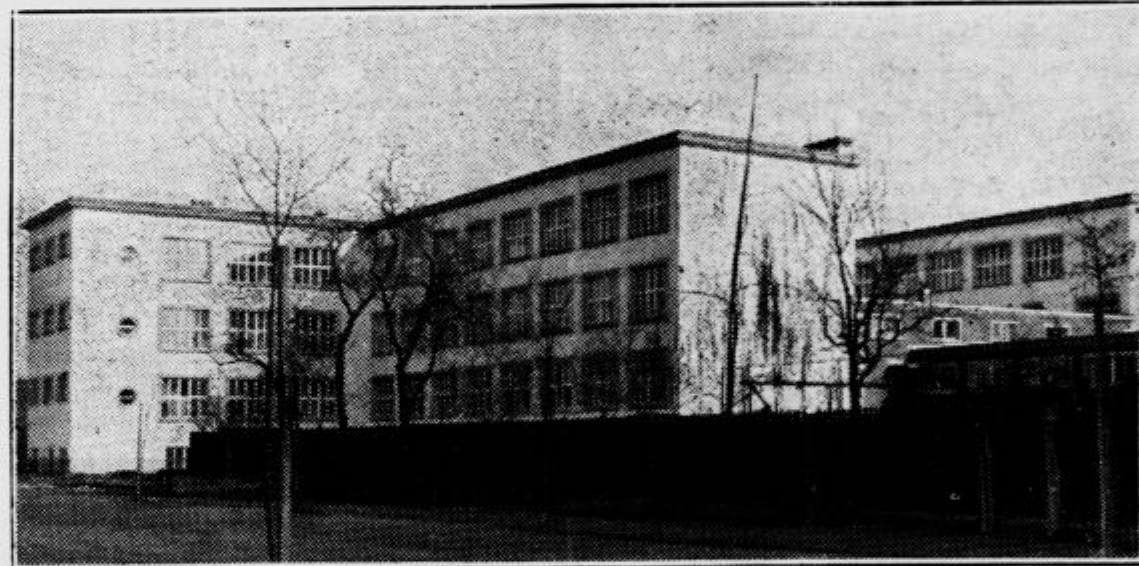
Številčni porast Maribora se odraža tudi v njegovem topografskem značaju. V predvojni dobi izrazito nezazidano mesto postaja v svojih osrednjih in kotažnih predelih vedno bolj enotno in mestna meja, ki je za časa prevrata dosegla na jugu Radvanje s pohorskim vzhodjem, na severu pa slovenjehorjsko vzhodje, se danes premika na zahodu na Limbuš, na jug na Brezje in vpliva vzdolž železnice v agrarne predelne predel Dravskega polja, kar prometno dobro kaže novi povojni mariborski kolodvor Tezno. Severna mestna meja je manj ekspanzivna in sledi v bistvu predvojni, zato pa je postala zazidava severnih obmejnih delov strnjena in enotna s političnim mestom Mariborom. Topografsko nova značilnost je tudi povojna mariborska, zlasti tekstilna industrija. Predvojni industrija je sledila deloma kolodvorom, deloma pa še mestni meji iz pozne fevdalne dobe. Zadnja (Scherbaumov mlin, unionska pivovarna, usnjarne) je večinoma prenehala in tako zabrisala staro mestno mejo iz dobe pred 100 leti, nova industrija pa se je deloma naselila v okolici kolodvorov, večinoma pa je prodira v predelne agrarne terene in tam dala Orešju, Pobrežju in deloma tudi Tezemu nov topografski značaj, ki obenem lokalizira mestno mejo Maribora v čas tik po svetovni vojni.

Povojna tekstilna industrija je obenem likvidirala predvojni mariborski osrednji Maribor, z železnico, razvojna gonila sila jugoslovanskega Maribora. Medtem pa, ko je v predvojnem Mariboru bil posameznik glavni razvojni element mariborskega mesta, je v povojnem Mariboru stopila za posameznikom daleč v ospredje mestna občina. To velja zlasti za socialno

razčlenjenemu Mariboru stoji nasproti povojni današnji Maribor z raznolikostmi v okviru meščanskega in delavskega razreda in istotako v okviru slovenstva. Pri tem raznolikem duhovnem življenju je upadla stanovska meščanska zavest ter se je na njeno mesto naselila neka agrarna miselnost, ki mestno življenje v mnogem rusticizira. Podobno živo nastopa med delavstvom mišljenje meščanstva in tako imamo v povojnem Mariboru v pogledu duhovnega življenja prevladujoče konservativne in kontemplativne elemente, ki vplivajo progresivno zlasti v pogledu individualnega gospodarskega in družabnega življenja, ki živijo vzporedno z življenjem lastne in sedanje narodnosti. Na lastno narodnost vpliva Mariborčan gospodarsko konservativna deloma radi prevladujočega individualizma meščanske in agrarne miselnosti, deloma pa radi prevladujočih in izključnih gospodarskih interesov posameznika. Posledica tega je pomanjkanje stanovske ali krajevnice tradicije, katero pa nadomešča individualna tradicija razen pri dveh novih antropogeografskih elementih, pri primorskih emigrantih in novih industrijskih, zlasti pri Zidih, kjer pa je vezana na pokrajinsko skupino, a topografsko tuji izvor.

V zvezi z duhovnim in materialnim razvojem povojnega Maribora je tudi urbanistična slika jugoslovanskega Maribora. Na eni strani najstrožja stvarnost, na drugi stremenje po originalnosti z odklanjanjem vsake tradicije, nato svojevrstno deloma baročno, deloma secesionistično gledanje na mestno zunanost in končno stremenje uveljavljati se po vzoru naprednejše tujine, to so elementi, ki delujejo in odločujejo pri obravnavanju sodobnih mestnih problemov povojnega Maribora v nasprotju s predvojnimi, ko je bil Maribor deloma predmestje Graza, deloma pa še podeželski trg.

V narodnostnem pogledu pomeni jugoslovanski Maribor rešitev prirodnega demografskega stanja proti umetnemu iz časov pred l. 1918. Predvojni Mariborčan je izhajal enako današnjemu v prvi vrsti iz zaledja mesta Maribora ter se je pod vpli-

Nova šola

skrbstvo, za prosveto in kulturo, za tujski promet in za vse one činitelje, ki so s mestnim vodovodom, elektriko, plinom itd. omogočili dvig mariborskega življenjskega standarda zlasti v stanovanjski, higienski in prosvetni kulturi. Povojna elektrifikacija Maribora iz bližnje Fale je omogočila tekstilno industrijo, plin se je iz ulične razsvetljave preselil v kuhinje, kopalnice na Mariborskem otoku in sukcesivno reguliranje mariborskih cest je podalo obenem s pohorsko in šentpetrsko cesto temelje tujskemu prometu in s sodelovanjem mestne občine se je dvignila duševna kultura, ki ima v gledališču svoj napredujoči hram, v novi študijski knjižnici novem muzeju v mariborskem gradu in v novem življenju likovne umetnosti pa popolnoma nove kulturne elemente. Razvoju južnih mestnih delov je zadostilo mesto z zgradnjo novih magdalenskih šol in socialnemu razvoju mesta s socialnim skrbstvom v vseh njegovih panogah.

Povojnima razvojnima elementoma mesta Maribora, industriji in mestni občini, stojijo samo deloma ob strani predvojni. Administrativni pomen mesta je padel s likvidacijo predvojni mariborskih osrednjih uradov kakor je bila finančna direkcija ali kontrola dohodkov železnice ali začasna mariborska oblast in česar niso mogli nadomestiti novi uradi kakor carinarnica in nove ustanove, kakor je n. pr. gozdarska šola. Predvojna, za razvoj Maribora osnovno važna trgovina z deželnimi pridelki je v povojni dobi radi novega geografskega položaja mesta nazadovala in v zvezi z njo je nazadovala tudi industrija predelovanja kmetijskih pridelkov. Prometni pomen Maribora je v povojni dobi iz njegovega geografskega položaja v Jugoslaviji porastel tako, da so bili negativni razvojni elementi izenačeni in nadkriljeni s pozitivnimi, ko sta nova industrija in ojačeni promet zlasti z železnico več ko nadomestila padec trgovine z deželnimi pridelki in ko so zlasti nova mestna podjetja nadomestila padec trgovine z deželnimi pristanov. Antropogeografski značaj mesta se je radi tega v povojni dobi razvijal v smer delavsko-industrijskega selišča s prevladujočim tekstilnim in železniškim življenjem, za katerim stopa birokracija močno v ozadje.

V duhovnem življenju je povojni Maribor mnogo bolj diferenciran od predvojnega. Predvojnemu narodnostno in stanovsko

spodarski položaj Maribora ter sodelovala pri njegovem razvoju, ki danes nujno terja rešitev prometnih zlasti cestnih vprašanj, ki so v zvezi z Mariborom in Podravjem, in poleg tega ustvaritev kulturnega središča panonskih Slovencev, za kar je Maribor v interesu Slovenije in Jugoslavije zemljepisno poklican.

„Vaša koža je vedno tako lepa, gladka in brez poškodb!“

„Seveda, ker sem zvesta milu, za katero vem, da me polepša!“

ELIDA MILA

Za vse žene
Elida Favorit

Razvoj Maribora v l. 1918 — 1938 kaže, da mariborskega vprašanja ni več ter da je bilo z l. 1918 za vedno rešeno, ko je Maribor našel svoje prirodno mesto v okviru svojega naroda in svoje narodne države. Poleg razvoja mesta dokazujeta to predvsem duh Maribora, ki se tega zaveda in volja Maribora, da izvede zgodovinsko misijo, katero mu za severno Slovenijo določa njegov položaj v jugoslovanski državi. Styriacus.

RADI PREZIDAVE PRODAJA SE CENEJŠE
Sterncecki

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Mariboru

Točen spored velikih jubilejnih svečanosti, ki jih pripravlja Maribor

Maribor, 6. avgusta.

Se en teden nas loči od začetka velikih jubilejnih svečanosti, ki naj pokažejo domačemu in tujemu svetu, s koliko ljubeznijo smo se oklenili svoje narodne države in kako iskreno se veselimo njene 20 letnice. Mnogo bistrh glav in pridnih rok je v Mariboru neumorno na delu, da bo vse dobro pripravljeno, da bo velika proslava dostojna veličine in pomena zgodovinskega dne, ko smo pred 20 leti stopili iz suženjstva v zlato svobodo. Odbor za proslavo 20 letnice Jugoslavije v Mariboru je že sestavil točen spored sobotne baklade in nedeljske slavnostne povorke, ki ga v naslednjem objavljamo:

Zbirališča za baklado

Na zbirališča pridejo v soboto 13. t. m. in se uvrste v povorko po naslednjem vrstnem redu: vojaška godba, mestni svetniki mariborski, dobrovoljci, Maistrovi borci, legija koroskih borcev in drugi borci, javni nameščenci, godba Drava, Sokoli, gasilska godba, gasilci, poštarska godba, slovenski fanti, železničarska godba, železničarji, delavska godba ter strokovne organizacije in drugi.

Vojaška godba se postavi v Koroščevo ulico vstric gimnazijske telovadnice, takoj za vojaško godbo stoji častna četa vojakov. Mestni svet mariborski se postavi na cesti pred vhodom na učiteljske. Dobrovoljci stoje v Koroščevo ulico od vhoda na učiteljske do Trubarjeve ulice. Maistrovi borci, Legija prekmurskih borcev in Legija koroskih borcev se postavijo v Koroščevo ulico med Trubarjevo ulico in Strossmajerjevo ulico (gornji del) po potrebi v dveh kolonah. Javni nameščenci se zberejo v ulici na livadi. Godba »Drava« stoji v Trubarjevi ulici na oglu Koroščeve pri Mariničevi hiši. Sokoli se zvrste v Trubarjevi ulici zadaj za godbo Dravo do Kamniške ulice, po potrebi pa še ob parku naprej. Gasilska godba se postavi v Koroščevo ulico pri izhodu iz ulice na Livadi, za njo se pa postavijo gasilci po Koroščevo ulici proti Ljudskemu vrtu. Poštarska godba se postavi v Strossmajerjevo ulico (gornji del) na oglu Koroščeve ulice. Fantovski odseki se zvrstijo v Strossmajerjevi ulici, (gornji del), če je potrebno, v dveh kolonah. Železničarska godba se postavi v Trubarjevi ulici pri učiteljski. Železničarji ter uslužbenci in delavci državnih železnic stojijo v Trubarjevi in Gledališki ulici. Delavska godba stoji v Gosposki ulici na oglu Koroščeve ulice. Strokovne organizacije in drugi se zberejo in uredijo v Gosposki ulici od Slovenske do Koroščeve.

Vrstni red pri povorki je isti, kakor je naveden gori. Uvrstitve v povorko bodo opravili reditelji. Organizacije same preskrbijo bakle za svoje člane, posamezniki pa bodo mogli dobiti bakle tudi še na zbirališčih. Baklada bo po sledečih ulicah: Koroščevo, Maistrova, Zrinjskega trg, Kolodvorska, Aleksandrova, Trg Svobode, Grajski trg, Slovenska ulica, Gosposka ulica na Glavni trg. Na Glavnem trgu bodo reditelji uredili skupine iz povorke, nakar bo kratek nagovor mestnega župana in bo godba zaigrala državno himno, potem pa razhod.

Zbirališča za slavnostno povorko

Na zbirališča pridejo v nedeljo 14. t. m. in se uvrste v povorko sledeče skupine in organizacije po sledečem vrstnem redu: Jezdec v narodni noši z veliko drž. zastavo v spremstvu dveh jezdecov v narodnih nošah, fanfara narodnih noš na konjih, dobrovoljci, Maistrovi borci, Legija koroskih borcev, legija prekmurskih borcev, pevci z zastavami pevskih društev, vojska, sokolska fanfara, sokolska konjenica, sokolski praporci, sokolske čete, gasilci po župah z zastavami. Župani in občinski odborniki, javni nameščenci, fantovski odseki in dekliški krožki z zastavami, društvene zastave, ki niso drugače razporejene, narodne noše, splošne alegorične skupine, obrtniško - trgovsko - industrijska skupina z alegoričnimi slikami, delavska skupina z alegoričnimi slikami, kmečke alegorične skupine, člani kmečkih društev in organizacij, Kmečka zveza. Zveza kmečkih fantov in deklet in drugi ter kmečki konjeniki.

Narodne godbe bodo razporejene po navodilih glavnega reditelja, ostale godbe bodo mogle iti s svojimi skupinami le, če bodo prilike dopuščale, sicer se pa morajo podvreči navodilom glavnega reditelja. Taborjani in vsi oni, ki nameravajo priti v povorko, se morajo udeležiti povorke le v navedenih skupinah posameznika ali organizacije kakor tudi skupine iz posameznih krajev, občin ali župni ne bodo mogle biti uvrščene v celoti v povorko, razen če bodo njihovi člani prišli v gori navedene skupine.

V povorki se ne smejo nositi nikaki napisi, ki jih ni odobril mariborski pripravljalni odbor, tudi ne napisi raznih društev ali krajev. V povorki se dalje razen oblastveno dovoljenih društvenih in državnih zastav ne smejo nositi nikake zastave ali trakovi. Ako bi alegorične skupine kakor druge zastave potrebovale, jih mora odobriti mariborski pripravljalni odbor.

Zbirališča so:

Celo povorko, to je jezdec v narodni noši in fanfara v narodni noši na konjih se postavi v Tomšičevi ulici pri izhodu te v Aleksandrovo cesto.

Dobrovoljci, Maistrovi borci, Legija koroskih borcev in Legija prekmurskih borcev se zberejo v Tomšičevi ulici (južna stran ulice ob hišah) do Kersnikove ulice s čelom proti Aleksandrovi cesti.

Pevci z zastavami pevskih društev se zberejo v Tomšičevi ulici na južni strani ob hišah od Kersnikove ulice proti Cankarjevi ulici s čelom proti Kersnikovi ulici. Vojska se postavi v Tomšičevi ulici med Prešernovo in Cankarjevo ulico s čelom pri Cankarjevi ulici.

Sokolska fanfara, konjenica, praporci in sokolske čete se po navodilih funkcionarjev Sokolske župe Maribor zberejo in zvrstijo okoli Narodnega doma v Kopališki in Tattenbachovi ulici ter odidejo že urejeni preko Trga Svobode, po desni strani Jugoslovanskega trga skozi Ciril-Metodovo ulico v Tomšičev drevored in se zvrstijo v Tomšičevem drevoredu s čelom pri Praprotnikovi ulici v Krčevini.

Gasilci se zbirajo in uvrstijo v ulicah ob vzhodnem delu mestnega parka to je v Ciril-Metodovi ulici (ob parku), v Mai-

strove ulici (ob parku) ter v Vrazovi ulici (ob parku) in v Drevoredu (v parku), s čelom proti Tomšičevi ulici oziroma Koroščevo ulici.

Župani in občinski odborniki se zberejo v Ciril-Metodovi ulici pred okrajnim glavarstvom na pločniku s čelom pri Maistrovi ulici.

Javni nameščenci (državni, banovinski, občinski) se zberejo v Tomšičevi ulici (južna stran ob hišah) med Ciril-Metodovo in Prešernovo ulico in se uvrstijo v povorko za župani pa pred društvenimi zastavami.

Člani fantovskih odsekov in članice dekliških krožkov se zberejo in uvrstijo v 2 kolonah v Aškerčevi ulici s čelom pri Ciril-Metodovi ulici.

Društvene zastave, ki niso razporejene pri drugih organizacijah (Sokolu, gasilcih, Slovenskih fantih) se zberejo in postavijo po 2 in 2 v Prešernovi ulici s čelom pri Aškerčevi ulici.

Narodne noše se zberejo in uredijo v Prešernovi ulici, po potrebi še v Maistrovi ulici med Ciril-Metodovo in Prešernovo ulico s čelom proti Aškerčevi ulici.

Splošne alegorične skupine počakajo v Maistrovi ulici med Prešernovo in Cankarjevo ulico s čelom pri Prešernovi ulici.

Obrtniške skupine (trgovske - industrijske) in njihove alegorične slike se zberejo v Maistrovi ulici med Prešernovo in Cankarjevo ulico na severni strani, po potrebi pa še v Maistrovi ulici med Cankarjevo in Zrinjskega trgom.

Delavske skupine s svojimi alegoričnimi slikami se zbirajo po navodilih strokovnih organizacij v Cvetlični ulici, Sodni ulici, Franciskanski ulici, Marijini ulici, Vošnjakov ulici in Wildenrajnerjevi ulici. Te skupine se tam uredijo in odidejo že urejene preko Trga Svobode po Gregorčičevi ulici skozi Strossmajerjevo in se ustavijo na Jugoslovanskem trgu in v Kerkovi ulici s čelom pri okrajnem glavarstvu.

Kmečke skupine se zbirajo v Koroščevo ulici s čelom pri Vrazovi ulici. Opozarjamo voznike, ki bodo vozili alegorične skupine, da na vsak način pri dovozu na zbirališče in tudi v povorki vodijo konje za uzde.

Kmečka konjenica se bo postavila v Koroščevo ulici približno pri Ljudskem vrtu. Ponovno opozarjamo, da bo mogoče priti na taborni prostor le onim, ki bodo uvrščeni v gori navedene skupine.

Taborjani in udeleženci, ki se ne bodo udeležili povorke v navedenih skupinah, se bodo razdelili po mestu, po ulicah takole:

Taborjani iz Slovenskih gor in Prekmurja odidejo takoj s koroškega kolodvora v Frankopanovo ulico in se postavijo na obeh straneh Frankopaneve ulice v drevoredu med Radvanjsko cesto in Jezdarsko ulico. Udeleženci iz Dravske doline, Mislinjske doline in Koroškega se postavijo in zvrstijo v Frankopanovi ulici med Jezdarsko ulico in Kralja Petra trgov.

Taborjani iz bivše Stajerske, ki bodo prišli z vlaki od Brežic, Zidanega mosta, Celja, Savinjske doline, Rogatca in Šmarja, Konjic in Slov. Bistrice se postavijo na Kralja Petra trgu, na Glavnem trgu in morebiti še v Slovenski ulici.

Taborjani iz bivše Kranjske se postavijo v Aleksandrovi cesti na obeh straneh od Mejske ceste do Trga Svobode. Gostje in udeleženci iz ostalih krajev Jugoslavije se postavijo na Trgu Svobode in na Grajskem trgu.

Taborjani lahko, če ne bodo gledali povorke, odidejo takoj v vojniško kralja Petra in se lahko nahajajo na veseličnih prostorih. Taborski prostor mora ostati prazen.

Skozi glavni vhod bodo mogle priti v vojašnico le one skupine, ki bodo v povorki. Za vse ostale udeležence bo poseben vhod približno 150 m proti jugu na koncu Popovičeve ulice.

Spored tabora Služba božja

Ob 10.45 tiha maša, ki jo bo daroval prevzvišeni knezof Tomazič. Med mašo kratek cerkveni nagovor. Pri maši ljudsko petje. Po maši zahvalna pesem.

Ob 11.30 otvori mesto: župan dr. Alojzij Juvan tabor, Ipavčeva župa zapoje Adamičovo molitev. Pozdrav kralju in kraljevskemu domu (dr. Juvan). Državna himna. Pozdrav knezu namestniku Pavlu in kraljevim namestnikom (dr. Juvan). Pozdravi predsedniku vlade dr. Stojadinoviču, dr. Spahu, častnemu predsedniku dr. Korošču, častnemu odboru in drugim oddelkom (dr. Juvan). Govor častnega predsednika dr. Antona Korošca. Pozdravni nagovor dobrovoljcev (Grčar Viktor). Pozdravni nagovor Maistrovih borcev in drugih borcev (dr. Dolar). Pozdravni nagovor zastopnika Kmetijske zbornice (Steblovnik). Pozdravni nagovor zastopnika obrtno-trgovske industrijske zbornice (Jelačin). Pozdravni nagovor Delavske zbornice (Petecjan). Pozdravni nagovor zastopnika slovenskega razumnštva (dr. Sušnik). Ipavčeva župa in vsi navzoči zapoje »Hej Slovane«. Razhod po taboru se izvrši po navodilih rediteljev.

Popoldanski program. Ob 3. uri godbe, ob 4. petje pevске zveze in drugih zborov, ob 5. prleška gostija in drugi narodni običaji, ob 6. žrebanje spominskih nagradnih dobikov, ob 8. veliki ognjemet.

Prehrana

Organizacije bodo oskrbele za svoje članstvo prehrano in lokale. Ostalo obitstvo se naj razide v ulicah in sosednih ulicah kakor je stalo ob spredu. V vseh gostilnah so javno nabiti ceniki za prehrano. Možnost prehrane je tudi na taborišču in na Mariborskem tednu.

Prenočišča

Naročena skupna prenočišča so se oskrbela. Za nenaročene bomo pripravili nekaj rezervnih prenočišč. Nakazila za naročena prenočišča dobijo krajevni odbori, nakazila za nenaročena rezervirana prenočišča se bodo dobile v centralnih pisarnah Slomskov trg 6.

Potrčila o udeležbi

Potrčila o udeležbi potrebujejo vsi, ki se poslužujejo četrtinske vožnje. Ti morajo dobiti v Mariboru najpreje knjižico in

na legitimaciji K-14 potrdilo o udeležbi na taboru, nato pa še na postaji žig mariborske postaje. Ta potrdila si oskrbite najpreje. Žigovali bomo na sledečih krajih: na obeh postajah, na Glavnem trgu, na Trgu Svobode pri Putniku, na taborišču na več krajih, kjer bodo napisali, na Mariborskem tednu. Od dne 15. do 23. avgusta žigosanje v pisarni Putnik.

Reševalna služba

Za vsak slučaj kakšne slabosti ali nezgode je organizirana sanitarna služba, ki ima sledeče ambulance. Na obeh dveh postajah na Mariborskem tednu, na Glavnem trgu in na taborišču. Ambulance so označene z rdečim križem. V nujnem slučaju je telefonirati na št. 22-24 ali 23-36.

Informacijska pisarna

Posredna informacijska pisarna glavnega odbora je na Slomškovem trgu št. 6. v I. nadstropju pri stolni cerkvi, kjer bo dne 13. in 14. avgusta služba tudi ponoči. Telefonska šte. 25-87. Informacijska služba

Cestne potrebe naše severne meje

Srečna in koristna je zamisel, da dvajsetletno osvobodjenje in zedinjenje ne proslavimo samo z narodnimi manifestacijami, temveč da ob tej priliki postavimo samokritično bilanco v narodni državi doseženega napredka, na vseh področjih javnega življenja pridobljenih uspehov, a tudi še nepopravljenih nedostatkov in za mujenih priložnosti. Nazorni prikaz obsega položaja naših obmejnih krajev je tudi programska panorama onih velikih narodnih ljudev, ki naj naše obmejno ljudstvo dvignejo na stopnjo najnaprednejšega, najzavečnejšega, a tudi najzadovoljnejšega dela našega naroda.

V bodočem delovanju za splošno povzdigo naših obmejnih krajev ne more cestno prometno vprašanje ostati zanemarljivo in prezrto. Nikjer ni prometni, gospodarski in obrambni pomen ceste tako ponaorjen kakor na naši, za tuje vplive tako

bo tudi čez dan na Mariborskem tednu, na taborišču in po mestu zvečer od 6. t. m. na obeh postajah. Glejte napise, ki bodo povsod izobešeni.

Vedenje

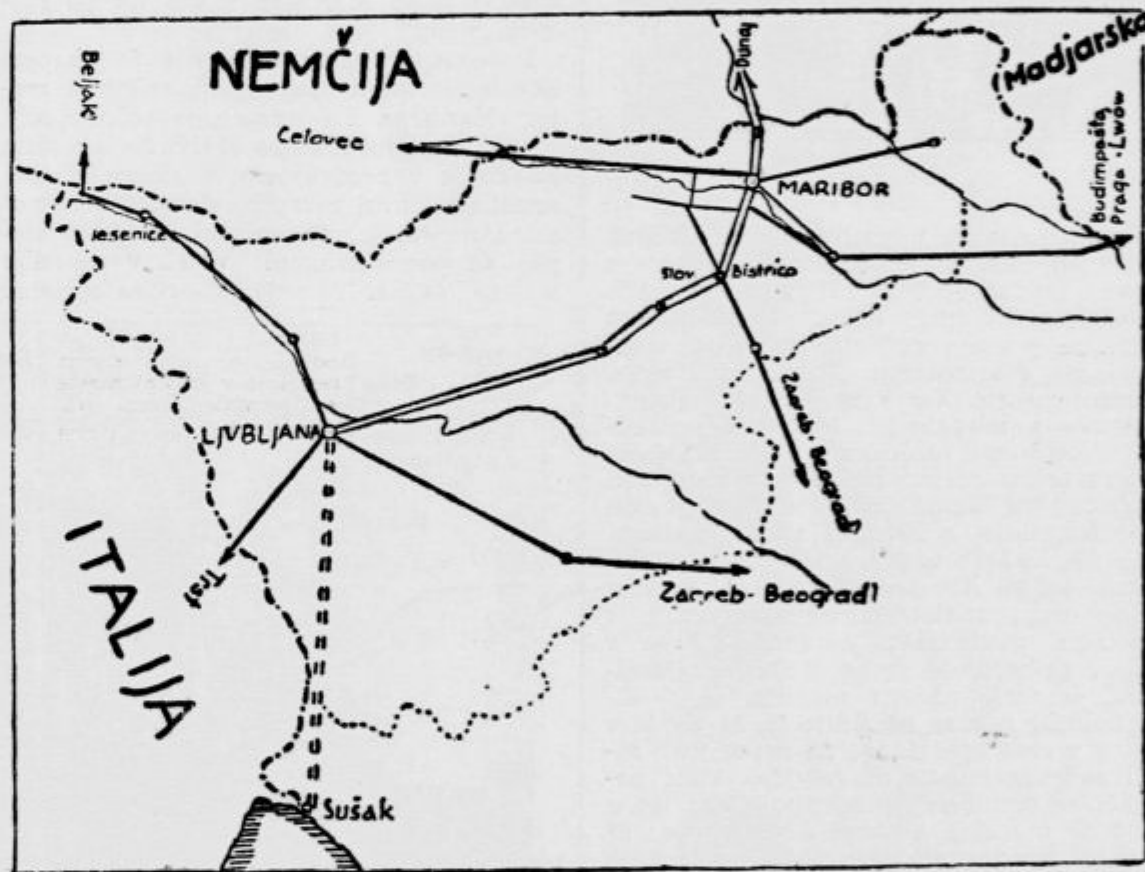
Vse udeležence prosimo, da naj ne pozabijo na veličastnost narodnega tabora. Vsi naj gledajo na to, da ne bo prišlo do nikakih neprikl. Poidmo drug drugemu na roko, bodimo obzirni na starejše, spoštujmo mišljenje in prepričanje vsakogar. Pokažimo tudi, da smo trezen narod in da nas tudi veselje ne omami. Bodimo disciplinirani, sledimo natančno navodilom rediteljev, ker bo samo tako mogoče vzdrževati red. V gnečah se ne prerivajmo in pazimo tudi na svoje stvari, denar in dokumente.

Organizacija prometa

Vsi, kateri se pripeljejo s kolesi v Maribor, ohranite kolesa na za to določenih prostorih ali pri svojih znancih, ker v mestu dopolne ne mogoče kolesariti. Vsi, ki se pripeljejo na vozovih, avtobusih in tovornih avtomobilih, morate priti pred pol 8. v mesto, ker je nato promet zaprt in se bodo vozovi in avtobusi ustavili na meji mesta.

merah vključiti druge banovinske, občinske in turistične ceste, da ne bomo po 20 letih lastne države imeli ob naši meji krajev, ki imajo cestno zvezo s tujco, a ne s svojo, lastno državo. Tudi ostali cestno prometni problemi, ki so v zvezi z Mariborom in severno mejo, so na razstavi pokazani.

Poleg prometne važnosti dobrega in urejenega cestnega omrežja ob naši meji pa ni pozabiti tehničnih nacionalnih in državnih razlogov. Videc naše zaostale in zanemarljive ceste in primerjač jih z najmodernejšimi cestami onstran meje, se preprosto človeku nehoti vzbudi občutek manjvrednosti svojega naroda in svoje države. Naš ugled ne dovoljuje, da se na naši meji stikata ekstrema najsodobnejša in najzaostalejša ceste. Ali naj dobra cesta preneha na mejah Jugoslavije? Poleg tega pa bi izvajanje velikih ce-

občutljivi mej. Obmejna cesta je trdna vez na veliko narodno in državno skupnost, je žila, ki dovaja oživljajočo kri blagostanja in prosvete, s tema pa narodno zavestnost, odprnost in zavest o vrednosti lastnega duha in dela na najoddaljenejši, obrobni kraje naše države.

Stojimo pred izvedbo obsežnega, šestletnega gradbenega načrta za izgradnjo in obnovitev našega cestnega omrežja v celi državi. Načrtno izvajanje del, koristi mednarodnega tujkega prometa in obziri državne varnosti narekujejo, da moramo s cestnimi deli pričeti najprej ob naših mejah. Slovenija po pravici velja za vrata Jugoslavije v svet. Ključ v teh vratah pa je naš Maribor s svojo obsejno okolico. Cestna prečnica od št. Ilja preko Maribora, Celja do Ljubljane in dalje nova Jadranska cesta na morje, so hrbtenica celega cestnega omrežja naše banovine in prvotnega pomena za mednarodni tujski promet v vse kraje Jugoslavije. V vslednjem interesu se morajo ta dela nemudoma pričeti, a ne samo na enem mestu pri Ljubljani, temveč istočasno tudi pri Mariboru in Celju. Cestna razstava kaže, kakoga izrednega pomena je cestna zveza Maribora, oziroma Slov. Bistrice s Ptujem in dalje na madžarsko mejo, ker bi ta moderna cesta zajela mednarodni cestni promet Madžarske, Češkoslovaške in Poljske ter znatno gospodarsko okrepila obmejne kraje. Otvoritev Pohorja tujekemu prometu in cestna zveza s Prekmurjem je nujno vprašanje ne samo gospodarskega, temveč splošno nacionalnega pomena. Zveza Maribora z Beogradom preko Rogaške Slatine je prav tako zadeva vsake kakor dravske banovine. V okostnjak glavnih cestnih zvez je potrebno po krajevnih raz-

stnih del znatno odpomoglo socialni bedi obmejnega prebivalstva, ki si sedaj v tujini išče dela in zaslužka. Naša propaganda ob meji naj bo propaganda dejanj, a ne besed, ona naj bo v izvajanju smotne gospodarske politike, ki bo najvarnejši jez proti poplavi tujih vplivov.

Društvo za ceste je smatralo za svojo dolžnost, da se priključi pregledu kulturnega in gospodarskega položaja naših obmejnih krajev z nazornim prikazom stanja in potreb cest in cestnega prometa.

V okviru »Mariborskega tedna« je prirejena cestna razstava, ki ni kopija razstave v Ljubljani, temveč je samostojna, podrobna obdelava raznih cestno prometnih vprašanj naše, severne meje iz vidika njenega prometnega in geopolitičnega položaja. Njen namen je, da vzbudi zanimanje za naš cestni problem v širokih slojih naroda. Za pravilno in smotno rešitev našega cestnega vprašanja ne zadoštuje volja in delo posameznikov ali ene organizacije, temveč se moramo nadejati uspeha le, ako želja po edobni obnovi in gradnji cest postane zahteva celokupnega javnega mišljenja. V tem spoznanju so mariborske prometne in gospodarske organizacije dale pobudo, da se v svrhu proučevanja in populariziranja cestnih potreb ob naši severni meji ustanovi v Mariboru posebna sekcija Društva za ceste. Naj bi to propagandno delovanje pripomoglo h hitri in pravilni rešitvi cestnega vprašanja v naši banovini, tako da bomo dvajsetletno obstoja naš, domovine Jugoslavije proslavili s trajnimi, vidnimi velikimi javnimi deli, posebno pa na naših obmejnih cestah.

Dr. Vinko Vrhunec, predsednik Društva za ceste.

Krasni umetnostni vzpon

Ob spreminjenih političnih razmerah po osvoboditvi je Maribor tudi na področju umetnosti prenesel meje, začrtane mu dotlej kot podeželskemu mestu skromnih kulturnih potreb in zelo omejene lastne umetniške aktivnosti. Maribor je izkazal velik pomen, ki ga je imelo zanj osvobodjenje, tudi s tem, da je na vrhuncih kulturnega ustvarjanja, ki mora biti ravno našemu malemu narodu posesta skrb, razvil organizatorično, v pogledu popularizacije umetnosti in reproduktivne umetnosti ter kontno, a ne na zadnjem mestu, tudi v pogledu umetniške produktivnosti tako dejavnost, da se

z njo umetniška snovanja starega predvojne Maribora ne morejo meriti ne po obsegu, ne po uspehih.

Povsod v mariborskem umetniškem življenju in ustvarjanju pomeni osvobodjenje neneđen vzpon, naj gre za naše gledališče, za prizadevanja likovne umetnosti ali za literarne stvaritve: vsemu temu, kar je bilo do danes tu ustvarjeno, najdemo v predvojnem Mariboru le skromne začetke, iz katerih je bilo treba šele graditi temelje za razvoj resnične umetnosti.

Najstarejšo in nejmnožejo tradicijo nadaljuje naše Narodno gledališče, katerega

Pred 300 leti

se je pripisovalo z Rogaško slatino dosežena zdravljenja neki stajinestvi sil.

Danes

je ta zdravilna moč znanstveno ugotovljena. Je to blagodar narave trpečemu človestvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogaška slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja. Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge, pijete Rogaško slatino!

nalogo sta pred vojno vršila nemško gledališče in slovenski diletanški oder, nasledujoč bolj družabne kot čisto umetniške svrhe. Čisto umetnost je pričelo gojiti šele Narodno gledališče pod vodstvom svojega prvega upravnika, režiserja Hinka Nučiča. V istem prizadevanju so mu sledili: upravnik Valo Bratina in za njim dr. Radovan Brenčič ter režiserji Milan Skrbinešek, Vladimir Skrbinešek, Rade Pregarc, Joško Kovič in drugi. Težiče repertoarja se je premaknilo od opere k drami in operi, publika je postala zahtevnejša. Tudi mnoga odlična gostovanja dokazujejo, da se je naše gledališče otreslo lokalnih meril.

Enako je tudi naše povojno glasbeno življenje postalo mnogo živahnije. Reprodukativno glasbeno snovanje je v prvem času pospeševala naša opera pod nadvse uspešnim vodstvom ravnatelja Andre Mitroviča in ob sodelovanju skladatelja Viktorja Parne. Zelo uspešno so se poleg tega udeleževali Glasbena Matica in nekateri pevski zbori. Ustvarjali so ali še ustvarjajo v Mariboru skladatelji Viktor Parma, Oskar Dev, Vasilij Mirk, Karel Pahor, Slavko Osterc, Marijan Kozina, Ubald Vratec, dr. Dragutin Čvetko in drugi. Skrbelo se je tudi za odlična operna gostovanja, nastopili so kot gosti tudi prvostalni pevski zbori ter moštvi vseh instrumentov.

Ista slika nasprotja med starim in novim Mariborom se nam nudi, ako primerjamo mrtvilo, ki je vladalo prej v likovni umetnosti, njeno zaostalost in nezanimanje z njo, z današnjo organiziranostjo, stalno aktivnostjo ter uspešnim popularizacijskim prizadevanjem. Že takoj po prevratu je bila ustanovljena prva tukajšnja organizacija likovnih umetnikov, klub »Grobarec, kateremu je kasneje sledila sedanja »Brazda«. Od velike razstave, prirejane 1. 1930, pa do letošnje, ki je bila od vseh največja in razdi svoje kulturne manifestativnosti najpomembnejša, so se razstave likovne umetnosti stalno vrstile in stalno pridobivale večji in večji krog obiskovalcev. V tem času so ustvarjali in razstavljali v Mariboru akad. slikarji: Viktor Cotič, Anton Gvajc, J. Zagar, Avgusta in Henrieta Santl, Janez Mežan, Franjo Stiplovec, Albert Sirk, An. te Trstenjak, Ivan Kos, Pipa Peteln, Karel Jirak, Zoran Mušič, J. Golob, I. Kavčič, ter kiparji Franc Ravnikar, Nikolaj Pirnat, Vladimir Stoviček.

Kakor je bila skromna in sterilna predvojna mariborska likovna umetnost — saj je premožala le enega slikarja in pridelila le eno, pa še to slabo obiskano razstavo — prav tako bleščeče nadkriljuje naša literarna bilanca malopomembne plodove predvojne nemške literature. Literarna imena teh dvajsetih let, izmed katerih bodo nekatera ostala trajno zapisana v zgodovini naše književnosti, so: Rudolf Maister, Josip Kolanec, Ljudmila Poljančeva, Janko Klančar, dr. Ivan Sorli, dr. Makso Šnuderl, Rudolf Golouh, Anton Leskovec, Radivo Rehar, Matija Malešič, Gustav Šilih, Bratko Kreft, dr. Ivan Dornik, Silvester Škerl, Danilo Gorinšek, Vinko Košak, Karlo Kocjančič, Vida Tauferjeva, dr. Anton Oevirk, Edvard Koček, Ivo Brnčič, Filip Kalan, Milan Kajž, Božo Vodusek, Ivan Potrč, Josip Kerenčič in Branko Rudolf.

Le nečesa pogrša Maribor, v čemer je videti važno gmočno predpostavko literarne tvornosti: gospodarsko močno založbo, ki bi izdajala dela mariborskih pesnikov in pisateljev; kljub temu nedostatku pa so mariborske tiskarne in založbe s svojimi izdajami izvirnih del ter prevodov predvojne številno zdaj daleč prekosile, dočim je sploh šele osvobodeni Maribor dobil prve lepote slovne revije.

Naposled je še omeniti, da so Mariboru zgradili njegovi arhitekti, posebno mlajši, sledoč stremljenjem moderne arhitekture in težež za enotnim zunanjim izoblikovanjem mesta, mnoge arhitektonske pomembne stavbe.

Vsa ta umetniška prizadevanja in vse pomembnejše umetnike v Mariboru in po vsej bivši mariborski oblasti je končno združil v celoto mariborski »Umetniški klub«, ki podpira in vodi pod častnim predsedstvom dr. Ivana Sorlija in e predsednikom dr. Maksom Šnuderlom ter podpredsednikom Rudolfom Golouhom na čelu — kot glavna umetniška organizacija naše severne meje vse kulturne in umetniške iniciative v tem delu naše domovine. Lani je organiziral prvi »Umetnostni tedent« v naši državi, letos je pa pokrenil prvo mesečno literarno revijo »Obzorje«.

Ko tako ob letošnjem jubileju motrimo delo preteklih dvajsetih letih mariborske umetnosti ter delamo za nas laskave primerjave med nekdajnim in sedanjim stanjem, vidimo, da je naše mesto v tem času tudi na polju umetniškega ustvarjanja nas predovalo, vidimo tudi na tem primeru znova potrjeno osnovno razvojno načelo, da morejo narodi le v svobodi duhovno ustvarjati, duhovno rasti, duhovno zmagati.

Novi Maribor je v svoji prvi dvajsetletnici rasteel stvarno in duhovno. Še bolj bo rasteel, še bolj zmagoval v svoji novi drugi dvajsetletnici neuteosjenega življenja. Svoboda ustvarja veličino narodov. — Gh.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Naši kraji in ljudje

Zahvala za »Jutrovo« zavarovalnico Prejela jo je vdova Andreja Tavčarja iz Gor. Logatec

Ljubljana, 6. avgusta

Letos 27. junija se je v Oslinici pri Čabru pripetila huda prometna nesreča, pri kateri je zginel življenjski g. Andrej Tavčar, mesar in gostilničar v Gornjem Logatcu. Tragična smrt komaj 38 let starega, podjetnega in srčno dobrega moža je hudo užalo številne prijatelje in znance v Logatcu, kakor tudi rojake onstran meje, katerim je bil pokojni Tavčar vedno dober svetovalec in zvest tovariš. Andrej Tavčar je že v mladeniški dobi zapustil svoj kraški rojstni dom. S seboj je prinesel vedro lice, zlato srce in trdno voljo, da si s smotnim delom ustvari svoj dom in po vseh svojih močeh pomaga tudi drugim. Vse to je izpolnil in kakor je njegova tragična smrt velika nesreča za družino, tako bo ostal Andrej Tavčar tudi nenadomestljiv tudi drugim. Bil je zvest član uprave Sokolskega društva, mnogo pa je žrtvoval tudi za gasilsko organizacijo. »Jutro« je že izplačala zavarovalnico v znesku 10.000 din in gospa Tavčarjeva nam je zdaj poslala v objavo naslednjo

zahvalo:

Moj soprog Andrej Tavčar, mesar in gostilničar v Gor. Logatcu, ki se je 27. junija t. l. pri avtomobilski nesreči v Oslinici pri Čabru smrtno ponesrečil, je bil naročnik »Jutra« in točen plačnik naročnine, zaradi česar mi je »Jugoslavija«, zavarovalna družba v Ljubljani, takoj izplačala »Jutro-

vo« zavarovalnico 10.000 din za kar se ji najlepše zahvaljujem.

V svojo dolžnost si štejem, da se najiskrenejše zahvalim upravištvo »Jutra«, ki zavaruje vse svoje naročnike za primer nezgode in nudi tako izdatno podporo.

Ema Tavčar, vdova, Gorenji Logatec 33.

Ekскурzija akademske mladine v Češkoslovaško

Ljubljana, 7. avgusta

Akademska mladina, organizirana v akademskem odseku Jugoslovensko-češkoslovaške lige v Ljubljani si je že dolgo prizadevala, da bi uresničila svoje največje želje, ekscurzijo v bratsko Češkoslovaško, zakaj le na ta način je dana možnost k praktičnemu zblizanju in tesnejšemu sodelovanju med mladino obeh držav. Namen ekscurzije je preučiti visoko kulturo bratske države ter tako dobiti novih idej in novih izpodbuj za nadaljnje delo v odseku. Letošnji odhod akademskega odseka je naposled pripravil težko pričakovano ekscurzijo. Akademski bodo potovali z modernim avtomobilom. Odhod iz Ljubljane bo 8. septembra. Potovali bodo preko Maribora in Dunaja na Bratislavo, potem skozi Hodonin, Velehrad in Zlín v Brno, Hradec Kralov, od tam pa v Prago, kjer bodo obiskali Karlov Týn in se poklonili na grobu Velikega Osvoboditelja T. G. Masaryka v Lánch. Iz Prage bodo odpotovali v Karlovy Vary, Plzeň, Ceske Budejovice na Horu in Dvorišče, od tam pa preko Linca v Ljubljano. Ekscurzije se bo udeležilo 22 akademikov. Celotni stroški za vožnjo, prehrano, prenočišča, s slopinami v muzeje in gledališča znašajo okrog 1000 din. Potovali bodo na kolektivni potni list. Ker je prostih še več mest, bo odsek sprejel še nekaj mladih akademikov, ki so pokazali razumevanje in

interes za odsekovo delo. Prijave je treba poslati do 15. t. m. Za kolektivni potni list mora vsak udeleženec poslati dve fotografiji in naslednje podatke: razen svojega imena in priimka tudi očetovo in materino (deklško) ime, poklic, datum in kraj rojstva, stalno bivališče in prijetnost. Oni pa, ki ne stanujejo stalno v Ljubljani, morajo predložiti potrdilo okrajnega načelnika, odnosno policije, da smejo potovati v tujino. Važno je, da udeleženci pošljejo ob enem tudi vsaj prvo polovico prispevka po položnici, ki so jo prejeli po pošti.

Sestanek vseh udeležencev bo v ponedeljek 22. t. m. ob 18. uri v društvenem lokalu lige v Kazini, II. nadstropje. Tam bodo plačali še ostali del prispevka. Kdor pa se tega sestanka ne bo mogel udeležiti, naj zanesljivo piše glede svoje udeležbe in pošlje denar do 22. t. m. na naslov akademskega odseka Jugoslovensko-češkoslovaške lige na univerzi v Ljubljani. Vsem tem se bodo poslane točne informacije o odhodu in potovanju.

Za ekscurzijo vlada med akademsko mladino veliko zanimanje. Trajala bo 18 dni in udeleženci si bodo ogledali vsa važna mesta v Češkoslovaški. Spriči znane gostoljubnosti in ustrežljivosti, s katerima sprejemajo bratje Čehoslovaki svoje brate Jugoslovane, bo ekscurzija gotovo lepo uspešna.

Lovro Kuharič — 60 letnik

Svojih zdravih in krepkih 60 let je doživel te dni bivši ljutomerski župan, upokojeni davčni inšpektor g. Lovro Kuharič. Ta dolga doba mu je bila izpolnjena z delom v službi in izven nje — za narod in državo. Rodil se je 2. avgusta l. 1878. v Lešnici blizu Ormoža v ugledni rodbini. Po materi je jubilar v sorodu z znanim na-

rodnim duhovnikom in gromovnikom na ljudskih taborih, Božidarjem Račem. Po šolskih letih se je posvetil davčni službi in kot zaveden Slovenec obredel skoro vso južno Stajersko. Služboval je v Ormožu, Ptuj in Ljutomeru, kjer si je izbral življenjsko družico v stari tržanski rodbini Zidaričev. Potem je bil v Rogatcu, Marju pri Jelšah in še v avstrijski Radgoni, odkoder se je ob prevratu preselil v Gornjo Radgono. Takrat je bil hud boj z avstrijskimi mogotci, da je spravil vse spise in knjige, ki so se nanašale na naše občine, v Gornjo Radgono, kjer je davčni urad lahko nadaljeval svoje, državi potrebno delo. Iz Gornje Radgone se je selil v Maribor in l. 1924. se je spet vrnil v priljubljeni mu Ljutomer. Tu je ostal do svoje upokojitve kot davčni inšpektor in si pridobil zaupanje ljudstva, razumevajoč njegove težave in potrebe. Z mirnim nastopom in pametno besedo je znal pomiriti marsikatero davčnega obvezanega, ki so ga dajave preveč žulile. Pred nekaj leti je pustil malo prijetno službo ter šel v pokoj. Uživa ga v svojih gorah in v delu za gasilstvo.

Za gasilsko stvar ga je pridobil v Ljutomeru bivši župan dr. Stojan. Po vojni je bilo naše domače gasilsko društvo zašlo v hudo krizo. Dr. Stojan je poznal današnjega jubilara kot preudarnega in oddačnega moža in naprosil ga je, naj prevzame reorganizacijo društva. S sodelovanjem nekaterih navdušenih mož mu je naloga nad vse častno uspela. Da ima gasilsko

društvo v Ljutomeru danes svoj lepi gasilski dom, dve motorni brigadni in gasilski avto, da je gasilstvo po vsem srezu na visoki stopnji, je po velikem delu zasluga jubilarja. Ob reorganizaciji gasilstva po vsej državi je postal tudi predsednik gasilske župe. In ostal je na tem mestu, dasi so neki ljudje zanesli tudi v to splošno človekovo organizacijo politiko in jo skušali vistomertiti.

S tem pa njegovo javno delo ni bilo končano. Zaupanje Ljutomerčanov mu je poverilo še večje naloge. Za časa župana Zmavca je bil podžupan; ko pa se je g. Zmavc preselil v Maribor, je moral prevzeti tudi županske posle. Pri novih volitvah je bil nosilec napredne gospodarske liste in je z njo zmagal. Kot župan je skušal pomiriti razburkane strasti in voditi občinsko politiko v duhu pravičnosti vsem. Gospodarska kriza, ki so jo čutili tudi naše občinske uprave, je zavrla marsikateri načrt in otežila mnogotero delo. Pripravil pa je med drugim graditve Zdravstvenega doma, ki pa ga Ljutomer še danes nima. Po komasaciji mestne in okoliških občin je bil boj brez upa zmage in se je umaknil s političnega poprišča, na katerem se je vedno zavzemal za depolitizacijo občinske uprave in mirno, složno sožitje vseh občanov.

Ves stari Ljutomer želi svojemu bivšemu županu in aktivnemu gasilskemu starosti še mnogo zdravih in plodovitih let!

Gorjančev očka 90 letnik

Hrastnik, 6. avgusta.

Danes pred 90 leti se je rodil v Završah pri Dobovcu Miha Krajšek, po domače Gorjančev očka. Kot 25letni fant se je priženil h Gorjančevi koči v vasi Zupi pod Kumom. S pokojno ženo Terezijo, ki mu je umrla že pred 25 leti, sta si povečala kočjo v lepo kmečko hišico. Poleg sta si postavila hlev in gospodarsko poslopje. V zakonu se jima je rodilo devet otrok. Najstarejši sin Jože je zaposlen kot mlinar v stiškem samostanu, Marija je poročena v Radečah, Neža je poročena v Ameriki, Janez je upokojen železniški skladiščnik v Hrastniku, Alojz upokojen rudar v Nemčiji, Apolonija je poročena v Ključevci pri Kumu, Amalija je poročena doma na posestvu, Gabrijela je umrla in sin Pankracij je znan gostilničar pri Tišlerju pri Zidanem mostu. Sin Pankracija in vnuk današnjega slavljenca je sreski načelnik v Brezicah g. Anton Krajšek. Gorjančev oče ima 25 vnukov in 6 pravnukov. Od teh se bodo vsi blizu bivaletji v nedeljo zbrali na slavljenčevem domu na Zupi.

Gorjančev oče je bil zelo soliden. Nikoli ni kadil in alkoholne pijače je redkokdaj užival. Delal pa je od ranega jutra do poznega večera. Zato ni bil nikoli bolan in je danes najstarejši dobovski faran. Zelimu mu, da bi dočakal v zdravju in zadovoljstvu 100letnico!

Sokoli v spomin dr. A. Reisa

Sokolsko društvo Beograd IV. bo v znamenju z drugimi sokolskimi organizacijami iz Beograda, Zemuna in Pančeva počastilo danes spomin velikega prijatelja našega naroda dr. Arhibalda Reisa ob 10-letnici njegove smrti.

Švicar dr. Arhibald Reis je bil kot publicist in novinar poslan med svetovno vojno v Mačvo, da vidi in opiše grozote avstro-ogrske soldateske. Dr. Reis je v Mačvi spoznal in vzljubil srbskega kmeta in vojnika. Njegova poročila iz Mačve so bila porazna za Avstrijo. Sluteč tragedijo Srbije, je dr. Reis organiziral v svoji domovini zavetišča za srbske otroke in begunce. Potem se je vrnil v Srbijo in je bil do konca vojne s srbsko vojsko na so-lunski fronti, od koder je pošiljal poročila francoskim, švicarskim in holandskim listom. Njegova poročila so bila polna ljubezni do srbskega naroda in polna občudovanja srbskih bojevnikov, med katerimi si je pridobil mnogo prijateljev. Svojo ljubezen do Srbov in vseh Jugoslovancev pa je dr. Reis pokazal tudi s tem, da je po osvobojenju ostal med nami v Beogradu.

Pred vojno je dr. Reis v svoji domovini užival sloves odličnega publicista in novinarja. Pozneje je postal asistent L. zanskega vseučilišča, nazadnje pa profesor vseučilišča v Ženevi. Po vojni pa se ni hotel vrniti domov. V Beogradu je organiziral policijsko tehniško službo kot predstavnik nove šole kriminalne patologije. Ko je to pomembno delo dovršil, je stopil v službo Narodne banke v Beogra-

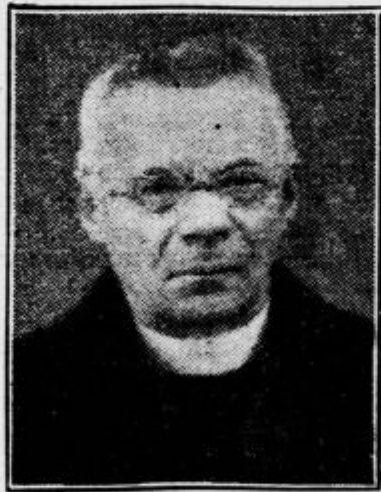

Spomenik dr. A. Reisa v topčiderskem parku

du. Pokopan je na topčiderskem pokopališču, njegovo srce pa so, kakor je določil v svoji oporoki, dali v žaro in pokopali na Kajmakčalanu.

Zlatomašnik Franc Ausec

Danes slavi v Lescah petdesetletnico posvečenja spoštovani in priljubljeni župnik, duhovni svetnik Franc Ausec. Rodil se je 22. 8. 1863. v Gutni vasi pri Novem mestu. Gimnazijske študije je dovršil v Novem mestu, bogoslovne pa v Ljubljani. Posvečen je bil v mašnika 22. 7. 1888., novo mašo pa je pel 5. 8. 1888. Kot kaplan je služboval v Metliki, v Škocjenu, v Trebnjem in v Radovljici, kot župnik pa v Brunicah, št. Jurju pod Kumom, od 26. 4. 1919. pa v Lescah. Dolga doba pastirskega delovanja, ki zahteva od vestnega duhovnika mnogo truda, požrtvovalnosti in samozata-

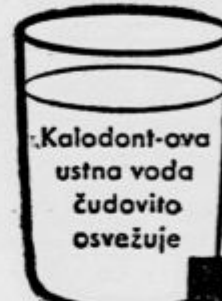

jevanja, ga je postarala samo po letih. Z mladeniškim korakom se giblje med svojimi farani in se z vedrim duhom zanima za vse pojave, ki danes vodijo in motijo napredek in medsebojnost v narodu. Mnogo zanimanja je gospod svetnik vedno pokazal tam, kjer se je gradilo nove objekte, pa naj bodo to katerikoli. Ko smo leta 1921. zidali Sokolski dom v Radovljici je hodil gledat, meril dimenzije in dal nasvete. Nič manj mu ni bila pri srcu stavba Sokolskega doma v Zirovnici, ki je rasla iz tal pretečeno leto. Večkrat je prihitel na stavbišče in z ljubeznijo opazoval, kako zgrada napreduje. In slučaj hoče, da bo oficijelna otvoritev tega doma isti dan, kakor zlata maša. Kot velik prijatelj mladine je z veliko vneto in veseljem spremljal delo nove šole. Njegov apostolat obstoji v glavnem v tem, da deluje za mir v fari in med sosedmi. Po nauku »Ljubite se med seboj!« je tudi on sam prijazen z vsemi in pripravljen delati in prispevati povsod, kjer gre za pomoč bližnjemu. Kot tak ne pozna razlik, izvirajočih iz miselnosti in politike. On je župnik vsem, brez razlike. Njegova služba božja je tako preprosta in človeško-naravna, da se je pri cerkvenem obredu prikupil vsem. Kakor vir krepilne vode naših gora in kakor med od-

Rešite svoje zobe!

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen: uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont“ — to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

Kalodont-ova
ustna voda
žudovito
osvežuje

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

dehtečih cvetk teče mu beseda naravno in domače, kadar nam pri pridigi razlega besedo božjo in jo podčrtava z evangelijem. Vžitek je, poslušati ga na prižnici, ko siplje ljubav in svara v tako prikupni obliki med farane, da jih mora ganiti. Nikdo, pa naj bo po mišljenju usmerjen na desno ali levo, nima vzroka, da bi iskal v besedah, izraženih v cerkvi kako dvoličnost, temenaj kako namigavanje ali natolcevanje, če bi tudi hotel. Vse je povedano tako naravno in jasno, da je vsak dvom izključen. Zato pa je cerkev polna, saj prihajajo verniki celo iz sosedne Radovljice kaj radi k božji službi v Lesce. A, ne samo vzor-duhovnik, tudi iskren in odkrit narodnjak je naš jubilar. Ni nacionalne priveditve, na kateri bi manjkali, ni prilike v cerkvi, da ne bi govoril o Jugoslaviji, kralju in kraljici materi in molil za nje. In mi čutimo, da ta molitev ni zgolj opravljena dolžnost, ampak, da je privrela iz dna prepričane jugoslovske duše, ki prosti Boga za srečo domovine in kraljevskega doma.

Tak je naš jubilar in takemu želimo ob zlati maši še mnogo srečnih in veselih let med leškimi farani in med borci za resnico, pravico in svobodo. Tudi leška občina ni prešla tega jubileja. Izvolila je gospoda za častnega člana in mu bodo občinski možje izročili v spomin diplomu, delo akad. slikarja prof. M. Gasparija. Kako smo ta jubilej praznovali, bomo poročali.

Š.-r.

Zborovanje naprednih starešin v Mariboru

Ljubljana, 6. avgusta

Zveza naprednih jugoslov. starešin v Ljubljani kot skupna predstavnica akademskih starešinskih društev »Triglava« in »Jadrana« bo imela svoj letošnji redni občni zbor dne 15. tega meseca v Mariboru. Ko se je odbor Zveze za to odločil, je upošteval dve že večkrat izraženi sugestiji: potrebo čim tesnejšega stika med tovariši iz bivše ljubljanske in bivše mariborske oblasti ter ugodno priliko letošnjih velikih mariborskih praznov ob dvajsetletnici naše države za manifestativen nastop širšega pomena. Občni zbor se sicer prav zaradi velikega tabora dne 14. tega meseca, ko bo večina mariborskih starešin močno zaposlena, vrši šele naslednji dan, toda vsak udeleženec občenega zbora bo imel ob izbiri velikih voznih olajšav možnost, da se v zvezi s starešinskim zborovanjem udeleži tudi narodnih prireditve prejšnjega dne.

Z občnim zborom Zveze naprednih starešin je združen tudi izlet v nekatere obmejne kraje, tako da bo koristno vezano s prijetnim. Odbor Zveze pričakuje, da bo udeležba ljubljanskih starešin nenavadno velika, kar se da sklepati že po dosedanjih prijavah. Pa tudi med mariborskimi starešinami ter onimi, ki stanujejo izven obeh središč, vlada za letošnji občni zbor veliko zanimanje, tako da najbrž ni pretirano upanje funkcionarjev Zveze, da bo njihovo letošnje mariborsko zborovanje zares manifestativno in važen mejnik v delu naših naprednih starešin. Zelimu tudi mi, da bi občni zbor v vsakem pogledu kar najbolj uspel!

Gradbena zanimivost

Minili teden so se vršili na novogradnji banke »Slavije« preizkusi kockine trdnosti — tkzv. »Empergerjevih gred«, katere je izvršila Stavbna družba d. d. v Ljubljani. Poizkusu je prisostvovalo Udrženje jugosl. inženjerjev in arhitektov, zastopnik mestnega gradbenega urada in gradbeno nadzorstvo banke »Slavije«.

Betonskemu odlitku iz mešanice 300 kg cementa na m³ betona (ki se uporablja pri gradnji) v izmerah 70 X 86 X 2000 m/m in železno armaturo 2 φ 12 m/m so bili po štirih tednih sušenja podvrženi postopni obremenitvi do preloma. Rezultat je bil nad vse pričakovanje odlično: pri bremenu 1131 kg in upogibu 23 m/m je nastopil prelom in trdnost kocke je znašala 282 kg/cm². Če upoštevamo, da je normalna trdnost kocke 220 kg/cm², je bila dosežena trdnost pri preizkusu za celih 62 kg večja.

Stavbna družba d. d., ki gradi palačo, se je upala prav iz teh razlogov doseči že 6. nadstropje, tako, da odpade na eno nadstropje s površino 1000 m² rekorden čas 10 — 12 dni, kar ni običaj niti v inozemstvu.

Nova odkritja arheologa prof. dr. Walterja Schmidta

V okolici Bohinjske Bistrice se spet mudni znani arheolog g. univ. prof. dr. Walter Schmid. Doslej je izkopal na Lazih hlev sv. Heme, zdaj izkoplava plavž iz XI. stoletja pri Nomenju. Temeljni zidovi so še povsem ohranjeni. Ta plavž je zanimiva

zveza med nekdanjimi keltskimi kovačnicami in plavži v malem, poznejši bohinjskim plavžarstvom in modernim plavžarstvom na Jesenicah. Neprertrgana prastara tradicija plavžarstva v teh krajih je gotovo zanimiva. Z odkopavanjem plavža se bo g. profesor mudil še dva dni, potem pa gre odkopavat srednjeveški grad na Zlanu v bližini Bohinjskega jezera.

Oni, ki mnogo jedo in veliko sede ter zaradi tega največje trpe na trdi stolici, naj pijejo dnevno po eno čašo naravnega »Franz-Josefove« grenčice, ki jo je treba prejši nekoliko segreti. Davno preizkušena »Franz-Josefova« grenčica se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 15. 483-35

Pozdrav z Raba

Ker cilinder zdaj imam na glavi, vsak zemljan spoštljivo me pozdravi: cilinder res še vedno učinkuje, četudi prazno glavo okrasuje. Vsa vrata meni so odprta in ženska srca, prej potrta, veselo na stečaj se mi odpro — vse to pa le zato, ker na Rabu pač edini sem, ki s cilindrom v družbo tu prispevam. Pozdravljeni bodite mi, Slovenci moji dragi, vsi!

Mirko Jelačin

Kmetska posojilnica

Ijubiljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani,
Tyrševa c. 18.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%

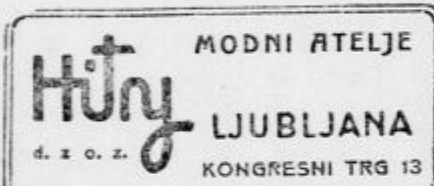
vloge proti odpovedi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost * Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle * Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

Domače vesti

* Nj. Vrh. knez namestnik Pavle je prejel pokroviteljstvo nad VIII. mednarodno gorsko dirko MK Ilirije na Ljubeli. Včeraj je prejel predsedstvo MK Ilirije obvestilo od ministra dvora Antica, da je Nj. Vis. knez namestnik Pavle blagovolil prevzeti svoje visoko pokroviteljstvo nad velikimi mednarodnimi gorskimi dirkami za drž. prvenstvo Jugoslavije na Ljubeli, ki bodo 15. t. m. S tem je dobil pionir našega motociklizma MK Ilirija ob svoji 25 letnici najvišje priznanje za svoje 25 letno uspešno delo na polju jugoslovenske motociklistike.

* Spomenik junakom v Trebinju. Na slavnosti, kakršne v kraju in kolu še ni bilo, se pripravljajo zdaj Trebinje. Pred tremi leti so tam odkrili spomenik Njegošu, 10. in 11. septembra pa bo slovesno odkritje spomenika junakom in mučenikom za svobodo. Kakor Njegošev, tako poklanja tudi ta spomenik svojem rojstnemu kraju pesnik Jovan Dučić. Spomenik je dragocena umetnina. Na podstavku, v katerega so vdelani Dučićevi verski in povetilo junakom in žrtvam za osvoboditev iz dobe od leta 1914. do 1918., je visok kip angela. Slavnost odkritja lepega spomenika bo združena s polaganjem temeljnega kamna za novo gimnazijo.

do 5. septembra ne posluje.

* Finsko poslaništvo sporoča da je dr. Sima Adanja dne 26. julija t. l. prenehal opravljati funkcijo generalnega konzula republike Finske v Beogradu. Ker je mesto generalnega konzula republike Finske v Beogradu izpraznjeno, se vsi prizadeji naprošajo, da se v konzularnih zadevah obrnejo do finskega konzulata v Zagrebu, Dimitrijeva ulica št. 11, ali pa do finskega poslaništva v Budimpešti, XI., Kelehegy Utc. 20.

* Veselični park na razstavišču letošnjega VII. Mariborskega tedna se že pripravlja in bo letos deloma preurejen in povečan. Vodstvo prireditve je poskrbelo za prvovrstne atrakcije ki bodo ustrezale tudi bolj razvajanemu občinstvu. V enaki meri je poskrbljeno tudi za prvovrstno prehrano, za dobre pijače ter vse ostalo. Od 6. do 15. t. m. bo spremenjen Maribor v velikomestno središče vsega našega lepega Podravja.

* Zahvala. Banovinski inštitut za raziskovanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani se javno zahvaljuje generalnemu ravnatelju javnega rudnika v Mežici, g. Georgeju Bargateju, ki nam je kot prvi in dosedaj edini privatni mecen naklonil dragoceno zaščitno napravo za zdravljenje, a tudi nevarni radium.

* Razpisana služba banovinskega cestarja. Banska uprava dravske banovine razpisuje službeno mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti II. reda št. 277 Dramlje-Spitalec-Ziže za progo od km 5.500 do km 11.855. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 10. septembra pri okrajnem cestnem odboru v Celju.

* Razpisani zdravniški službi. Banska uprava dravske banovine razpisuje mesto zdravnika združene zdravstvene občine Tržič in mesto zdravnika uradnega pripravnika v banovinski bolnici v Mariboru. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m. pri banski upravi.

Pomembno slavlje koroških Slovencev

Programatična izjava predstavnikov naše narodne manjšine dr. Tischlerja

Kakor je koncem junija izredno lepo uspel Slovenski dan za Ziljo in Gornji Rož na Brnci, prav tako se je slovenska Podjuna v polni meri odzvala vabilu vodstva Slovenske prosvetne zveze v Celovcu in se preteklo nedeljo v velikem številu zbrala v Globasnici, da javno pokaže svojo ljubezen do slovenske besede in slovenske pesmi. Čeprav je ves čas po malo rožni dež, se je vendar zbralo nad tisoč gostov iz bližnje in daljne okolice, kar je ob slabih prometnih priključih in za koroške razmere nad vse lepo število. Če damo k temu pripombo, da je nekaj nedelje poprej slični nemški prireditvi v Dobri vasi prisostvovalo vsega 50 gostov, postane obisk Slovencev dne v Globasnici prav posebno pomenben.

Prireditve je bila zvezana s proslavo 35letnice obstoja slovenskega kulturnega društva v Globasnici in obenem tudi s proslavo 30letnice »Slovenske prosvetne zveze«, centralne kulturne organizacije koroških Slovencev.

Program je bil izredno pester in bogat: slovenska pesem, recitacije, deklaracije, dva kratka orkestra nastopa in vmes podjuniški tamburaški zbor, ki je z udarnimi koračnicami in z izbranimi slovenskimi melodijami ustvarjal najboljše razpoloženje. Načelno važen je bil govor predsednika Prosvetne zveze dr. Tischlerja, ki je med drugim izjavil kot sledi:

* Jugoslovansko učiteljsko združenje

bo imelo letošnjo (XVIII.) glavno skupščino v Zagrebu. V soboto 20. t. m. bo sešla glavna skupščina z začetkom ob 10. uri. Glavni odbor bo pripravil vsa podrobnosti glede predlogov in ostalega. Popoldne bo že sestanke z delegati, na tej prvi seji bodo izvoljeni tajniki, delegatje bodo oddali poverilnice, nato pa bo izbran verifikacijski odbor, ki bo začel takoj delo. Prvi dan bo tudi skupščina lastnikov imovine, ki jo je opravljalo doslej beograjsko poverništvo JUJ in ima v Beogradu poseben učiteljski dom. Dne 21. t. m. se bo začel vsaki del skupščine. Delegatji in častni gostom bo prečitano najbolj pereče vprašanje našega šolstva, to je zahteva po obveznem šolnem šolskem posetu. Po zaključitvi predlogov bodo izbrane delegacije, ki bodo počastile spomine raznih nacionalnih velmož. Popoldne bodo delegatje nadaljevali delo. Izbrali bodo potrebno število skupščinskih odborov, ki bodo pregledali vse dosele nasvete in predloge. Sledilo bosta tajniško in blagajniško poročilo. V ponedeljek 22. t. m. bodo v razpravi najprej nova pravila, ki jih je pripravil poseben odbor, katerega sestavljajo pooblaščenici iz dravske in savske banovine. Nato bo razpravljali plenem o poročilih posameznih odborov. Če bo časovno mogoče, bo »sedanje končano« že v ponedeljek. Treba bo le sprejeti še resolucijo in izbrati novo častno razsodišče. Ako ne bodo posli zaključeni, bo skupščina nadaljevala delo še v torek. Po zaključku skupščine se bo zbral k seji še glavni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki vseh banovinskih sekcij in odborniki iz glavnih učiteljskih središč. Po dospelih prijavah bo udeležba odlična. Zlasti slovenska delegacija bo odpotovala v Zagreb korporativno. Delegatje bodo nastanjeni po hotelih, internatih in privatnih stanovanjih. V Zagrebu že posluje pri sekciji JUJ na Trgu kralja Aleksandra 4/I. poseben stanovanjski odbor. Poseben prireditveni odbor pa bo organiziral izlete v zanimivo okolico.

7. AVGUSTA OB 4. URI VSI NA JAVNI NASTOP IN VESELICO SOKOLA ZG. ŠIŠKA!

* V Rim in Firenco (od 3. do 8. septembra z brzimi vlakom). Cena prevoza, prehrane, krožne vožnje z avtobusom po Rimu, raznih vstopnin in kolektivnega potnega lista, vodstva itd. je 1.250 din. Zahtevajte takoj podrobne prospekte v Okornovi izletni pisarni, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

Pisalne in računske strome Vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvofakova ul. 3, telefon 24-07.

* Redni občni zbor Zveze naprednih jugoslovenskih akademskih starešin bo to krat v Mariboru v ponedeljek 15. t. m. ob 9.30 v mariborskem Narodnem domu, II. nadstropje. Po občnem zboru bo skupno kosilo, popoldne pa skupni avtobusni izlet v mariborsko okolico. Podroben spored je razviden iz okrožnice, ki so jo vsi člani te dni prejeli. Potrebno je, da se člani obeh v Zvezi združenih starešinskih akademskih društev »Jadrana« in »Triglav« te prireditve v čim večjem številu udeležijo, da na ta način navežejo ožje stike z mariborskimi tovariši. Prijave ljubljanskih udeležencev je poslati najkasneje do 8. avgusta na naslov: dr. Fran Tominešek, odvetnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 2, dočim naj izvenljubljanski tovariši v istem roku pošljejo svoje prijave na naslov: dr. Lipold Fran, odvetnik, Maribor, Cankarjeva 1. — Opozarjamo na nadaljnja poročila v časopisih.

* V spomin pisateljice Anike Planinske. Wambrecht-Saner. Prostovoljna gasilska četa Planina pri Sevnici bo v nedeljo 21. avgusta počastila spomin pisateljice Anke Planinske ob šletnici njene smrti. Spored prireditve bo naslednji: ob 8.30 sprejem gostov, ob 9. obisk groba pisateljice, ob 10. masa za pokojno, ob 11. odkritje spominske plošče na rojstni hiši pisateljice, ob 15. pa na prostem v trgu predstava njene igre »Za staro pravdo«, pri kateri bo sodelovalo nad 100 igralcev. Pri prireditvi bo sodelovala godba na pihala. Spominska proslava bo združena z župnim zletom šmarske gasilske župe in so zaradi tega vabljene na Planino vse tovariške čete. Ves doček prireditve je namenjen graditvi gasilskega adoma.

Za bolnike je najboljšo sredstvo proti preležanju Gregoričev »BOROSAN«. Zahtevajte brezplačen vzorec v Drogeriji Gregorič, Ljubljana Prešernova ulica 5.

* Smrt zgledega rodoljuba v Novem Sadu. V starosti 62 let je umrl novosadski trgovec Lazar Miroslavljević, brat novosadskega župana. Pokojni Lazar Miroslavljević se je poživnovalno udeleževal v vseh nacionalnih, prosvetnih in dobrodelnih organizacijah, veliko spoštovanje pa je užival kot dober in revščev. Tudi v predvojni dobi in med vojno je bil v prvi vrsti nacionalnega pokreta.

* Gasilski praznik v Dravljah. Prostovoljna gasilska četa v Dravljah si je nabavila novo motoriko, ki bo blagoslovljena in slovesno izročena četi danes pod pokroviteljstvom g. župana dr. Adlesiča. Slovesnost je združena z župnim zletom gasilske župe Ljubljana-mesto. Pričetek slovesnosti je ob 14. uri s sprejemom pokrovitelja in gasilskih čet pred šolo Dravljice-Zg. Šiška, od koder je nato sprevod pred gasilski dom v Dravljah. Pred domom bodo slavnostni govori in mimohod gasilstva. — Ob 16. bo na senčnatem vrtu gostilne pri Sojarju velika vrtna veselica.

* Od 3. do 6. septembra bo avtomobilski izlet v Vipavo-Ajdovščino. Prijave sprejema Okornova izletna pisarna v Ljubljani, hotel Slon, telefon 26-45.

Pri vaši intimni toaleti...

Super Lysoform Vam je najboljši prijatelj, ki Vam bo preprečil mnogo neprijetnih pojavov. Super Lysoform je zanesljivo sredstvo za desinfekcijo. Upija najhitreje in najpopolneje vsak neprijeten vonj. Osvežuje in lepo diši. Zahtevajte samo Original Super Lysoform v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

kazali pri volitvah 10. aprila. Sedaj pa pričakujemo, da se bo držalo tudi zagotovilo, ki ga je svečano podal g. deželni glavar 7. aprila v št. Jakobu v Rožu.

Uvrščamo se v celotni državni, predvsem gospodarski ustroj. S tem pa, da pripada slovenski kmet državi kmetički organizaciji ali delavce delovni fronti ali naš otrok Hitlerjevi mladini, s tem se nikakor ni iz Slovenca postal Nemec. Narodna skupnost je bogohotena povezanost ljudi na podlagi rojstva in jezika, šeg in navad, pesmi in melodije. Kakor vzdržujejo nemški manjšine kulturne stike z matičnim narodom preko meja, tako bomo tudi mi koroški Slovenci ščiti. li in branili slovensko zemljo in svoje posebnosti ter vzdrževali kulturne stike z materinskim narodom v Jugoslaviji. Kulturni stiki preko državne meje nikakor niso v nasprotju z interesi naše države, ampak so nasprotno v stanu utrditi dober prijateljske odnose med Veliko Nam čijo in Jugoslavijo. Kot dobri državljani in kot prebivalci obmejnega ozemlja pa si želimo kar najboljših odnosov med obema sosedoma.

Jeseni pričenjamo novo prosvetno desetletje. Novo ustvarjeni nemški narodni družini moramo odgovorjati prav tako strnjena in enotna slovenska narodna skupnost. In ta družina koroških Slovencev naj živi!

Oficielni program je zaključila zaprisega dijaškega zbora z udarno recitacijo: »Ti narod koroški, ti narod — trpin — za borbo pripravljen že je tvoj sin!«

ATELJE BAZANELLA

od 6. VIII. do nadaljnega ne dela.

Dne 28. VIII. potuje v Paris, v prakso k svetovno znani modni hiši Jean Patou kot pomožna risarka in prikrejalka. Pravočasno bo svojim cenj. damam sporočila, kdaj in kje bo začela zopet z rednim delom. Z današnjim dnevom se iz Beethovne ul. 15. izseli.

* V Dalmaciji iščejo nemškega novinarja dr. Kiepersa. Pred nekaj dnevi so v okolici Dubrovnika našli zapuščen avtomobil z nemško značko, lastnika pa ni bilo nikjer. V avtomobilu je bilo nekaj prtljage in drugih predmetov v vrednosti kakih 30.000 din. Našli so tudi zavoj filmov in neke listine, iz katerih je razvidno, da je lastnik avtomobila dr. G. Kiepers, novinar iz Dresdne, ki je prišel v Dalmacijo s svojo soprogo. Za nemškim novinarjem je poizvedoval policija najprej v vseh letovističnih dubrovniških okoliščah, potem pa tudi drugod, a odziva ni bilo. Domneva se, da sta se nemški novinar in njegova žena ponesrečila pri kopanju.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

OBISČITE
VII. MARIBORSKI
TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938.

POLOVICNA VOZnja NA ZELEZNICAH od 4. do 17. avgusta.

Veliki narodni tabor dne 14. avgusta 1938. JUBILEJNA KULTURNA RAZSTAVA ob priliki proslave 20-letnice Jugoslavije v Mariboru.

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVija

Industrija — Tekstil — Trgovina — Obrt — Kmetijska razstava — Razstava cest — Tujskoprometna razstava — Fotoamaterska razstava — Filatelistična razstava — Gostinstvo — Vinska pokušina — Ženska ročna dela — Razstava narodnih noš iz vseh krajev države — Razstava »Nanos« — Cebelarska razstava — Razstava malih živali — Koncertne in gledališke prireditve — Sportne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

MARIBORSKI OTOK — NAJLEPŠE KOPALIŠČE V JUGOSLAVIJI — ZELENOROMANTICNO POHORJE — VINORODNE SLOVENSKE GORICE — GOSTOLJUBNI, LEPI MARIBOR.

Vas vabijo!

* Plemiči v Hrvaški, Slavoniji in Dalmaciji. V Zagrebu je izšel dne »Zbornik plemstva«, ki ga izdajajo naši heraldiki. V zborniku je pregleden popis plemiških rodbin, ki živijo že od nekdaj na področju Hrvaške, Slavonije in Dalmacije. Starih plemiških rodbin je nad 50.000, po večini pa so te plemiške rodbine kmečke. V nekaterih pokrajinah so cele vasi samih plemičev. Plemstvo so dobili ti vaščani po večini v dobi bojev s Turki. Najbolj znani so turopoljski plemiči, plemiči pa so tudi prebivalci Poljice, Cvetkovića in Kalnika. V Kalniku so dobili plemstvo kmetje, ki so to kraja Belo oskrbovali nasade sliv. Tem plemičem pravijo »slivari kralja Belca«. Po veliki večini vaški plemiči Hrvaške, Slavonije in Dalmacije dandanes ničesar več ne vedo o svojem plemstvu in se lahko o tem šele zdaj poučijo iz heraldičnih zbornikov. V samem Zagrebu je kakih 8.000 plemičev, ki so potomci nekdanjih visokih uradnikov in veleposelstnikov. V zborniku plemstva pa ni nobene sledu o plemiškem rodu Zrinskih in Frankopanov. Ta dva rodova sta popolnoma izumrla.

* Filatelija ima po vsem svetu svoje pristaše, katerih število se stalno narašča. Tudi pri nas je deležna vedno večjega zanimanja. To bo pokazala nazorno tudi velika filatelistična razstava na letošnjem VII. Mariborskem tednu od 6. do 15. t. m. Med drugim bodo razstavljene tudi zelo zanimive in dragocene serije ter posamezne znamke velike vrednosti. Razstava bo tako poučna kakor tudi vzgojna.

Večni aduti življenja in ljubezni v vefilmu po krasni in globoki Puškinovi noveli

PIKOVA DAMA

KINO MATICA 21-24.

ob 15., 17., 19. in 21. uri!

* Agilno društvo »Nanos«, ki je opravilo zlasti v zadnjih letih v Mariboru in ob vsej severni meji ogromno mnogo narodnega dela se udeležijo tudi VII. Mariborskega tedna s posebno razstavo, ki bo gotovo vzbudila mnogo zanimanja.

* Zapora na banovinski cesti Cerklje-Vodice-Tacen. Na prošnjo okrajnega cestnega odbora v Kranju je odredilo sresko načelstvo v Kranju zaradi gradbenih del železobetonskega propusta v tiru banovinske ceste Cerklje-Vodice-Tacen v km 15.230 v Zg. Brniku za vsa vozila zaporo pri banovinskem lesenem mostu preko potoka Milnšice za čas od 8. avgusta do 10. septembra. Promet je usmeriti na običajno cesto pred gasilskim domom preko lesenega občinskega mostu potoka Milnšice na desni strani banovinske ceste v smeri iz Cerklji in preko novega betonskega občinskega mostu preko potoka Ovsice do križišča banovinske ceste z občinsko cesto v Zg. Brnik-Voklo. Zaporo je označiti na obeh koncih zaprte ceste s predpisanim mednarodnim znakom.

* Oddaja plemenskih petelinov in ko. koši rjave štajerske pasme. Banska uprava sporoča, da bo tudi letošnjo jesen oddajala kmetovalcem in drugim interesentom plemenske peteline in jardi rjave štajerske pasme. Naročila zbirajo kmetijske organizacije in občine ter jih nato skupno pošljejo pristojnemu sreskemu načelstvu. Naročniki plačajo za petelina po 10. za jardi, po 20. din. Ta prispevek se mora plačati takoj pri naročilu. Podrobnejša navodila se dobijo pri sreskih načelnikih, odnosno mestnih poglavarstvih.

* Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je dnevno, tudi ob nedeljah in praznikih, od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat.

* Jugoslovanski kinološki savez priredi letos IV. državno razstavo vseh vrst psov v dnevi 1. in 2. septembra v okviru Ljubljanskega velesejstva v Ljubljani, pod pokroviteljstvom kraljeviča Andreja. Razstava bo pod okriljem Fédération Cynologique Internationale in se bodo podeljevali naslednji: Prvak (sinja) Jugoslavije — Ljubljana 1938 in nadeja na C. A. C. I. B. Razstavni odbor: vodja razstave Franc Urbanc, veletrgovec; namestnik Ivan Rostan, fin. nadzornik v p.; tajnik T. Teodor Drenig, art. kapt. v p.; blagajnik Ivan Zupan, ravnatelj v p. Sodniki: prof. dr. Witzelhuber Karl, za sportne pse; dir. Pawelek Robert, za jachtarje, foksterije in terijere; univ. prof. dr. Schober Arnold, za angleške ptičanje in španjele; upravitelj Góderer Ivan za brake-jachtarje; industrialec Jakli Venče, za brake in basete; svetnik Ptičarjevc, za nemške ptičarje (psice); akademik Sežun Bogdan, za nemške ptičarje (pse). — V četrtak 1. septembra bo od 8. do 10. pripranje psov, ob 10.30 slavnostna otvoritev razstave, ob 13. začetek ocenjevanja psov, ob 18.30 prekinitev razstave, ob 20. pozdravni večer v hotelu Bellevue. V petek 2. septembra bo ob 8. nadaljevanje ocenjevanja psov, ob 16. produkcija dresiranih psov, ob 18.30 zaključek razstave. — Vse pismene pošiljke je naslavljati na Jugoslovanski kinološki savez v Ljubljani I., Cesta v Rožno dolino 36. (tel. 23-55). Rok za prijave je do 18. t. m.

DANES OB 15. URI

JUBILEJNE SVEČANOSTI SOKOLA V MOSTAH

* Se v ponedeljek je čas za prijavo k Putnikovim izletom v inozemstvo. * Bi radi preskrbeli svojim otrokom katero knjigo o tujih deželah in krajih? Vzemite Kunaverjevo »Zadnjo pot kapitana Scotta« ali Sven Hedino »V azijskih puščavah« ali Kozakov »Boj za Mount Everest« ali Breznikove »Junake preokooceanskih poletov« ali Nansenovo »Noči in led«. Vse knjige dobite pri Tiskovni zadruzi. Dajte svojim dozorevajčim otrokom zdrave knjige v roke!

* Državno priznani enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu (Dopisna trgovska šola) v Ljubljani, Kongresni trg 2, vpisuje dnevno od 9. do 12. in od 4. do 6. popoldne. Tečaj je priznan najbolj. Izpričevala o zaključnem izpitu tega tečaja služijo absolventom kot dokaz redno dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomošniške prakse v trgovskih obrti. Zavod razpolaga z zares odgovarjajočimi, velikimi učilnicami in zbirkami ter ima edinstveno lego v središču mesta. Vodstvo in učno osebje kvalificirano, pouk vzoren. Vsa pojasnila daje vodstvo zavoda brezplačno.

Iz Ljubljane

u— Tenorist in skladatelj Ludovik Bajde, ki je nekdanj pel v našem gledališču ter poživnovalno sodeloval pri raznih pevskih prireditvah in je starejšim Ljubljancem še v dobrem spominu, je po sedmih letih prišel iz Nemčije domov na obisk. G. Bajde, ki je zdaj član opere v Leipzigu, bo zapel v radiu tudi nekatere svoje skladbe. Rojaku-umetniku iskra, na dobrodošlico!

u— Koncert in prosta zabava Poštna godbe bo danes v prostorih gostilne na Strelišču pod Rožnikom. Koncert od 15. do 17. nato do polnoči prosta zabava s plesom. Vstop prost. Prostovoljni prispevki in korist godbe se hvaležno sprejemajo. Pridite! Odbor.

u— Gasilska četa Ljubljana-Barje ponovi svojo vrtno veselico z nagradnim keglanjem jutri v nedeljo popoldne na vrtu gostilne Putih na Dolenjski cesti. Prijatelji gasilcev vladno vabljeno.

Dr. Bogdan Breclj začasno ne ordinira

u— Okrasite okna in vrtove z rožami ter uredite vrtove! Ze pred tedni smo poročali, da bo letos mestna občina sama nagradila lastnike najlepše s cvetjem okrašenih oken in balkonov, prav tako pa tudi najlepše in najbolj smotno urejenih vrtov. V kratkem prične poslovati komisija, ki bo ocenjevala s cvetjem okrašena okna in balkone ter vrtove in razdelila tudi prav razveseljive nagrade. Opozarjamo torej vse lastnike in prijatelje cvetja in vrtov, da se bliža čas, ko bi njih okna in vrtovi morali biti okrašeni najbujnejše, to pa v lastno korist prijateljev cvetja, da ne bodo razočarani, če ne bi dobili nagrade, ker komisija pač ne more ocenjevati rož, ki so skrite po hodnikih in dvoriščih. Kdor želi, da komisija oceni njegova okna ali vrt, naj se pismeno ali osebno zgłosi v mestni vrtnariji, ali pa pri podružnici Sadržarskega in vrtnarskega društva. Tako prijavljene vrtove, okna in balkone si bo komisija prav posebno ogledala in lastnike smatrala za tekmovalce, da ne bo zapremo, če bi komisija po naključju kakor lepo okno ali vrt spregledala.

u— Evidenca umobolnih in duševno zaostalih kakor tudi težko pohabljenih, gluho-nemih, slepih in božastnih na področju mesta Ljubljane se vodi na mestnem fizikatu. Rok za prijave na mestnem fizikatu je še do 11. t. m. Prijavijo naj se tudi oni, ki so to že storili pred dvema letoma.

Danes ob 17., 19. in 21. uri. Prekrasna drama o problemu neporočene matere in žene kot ljubice. V gl. vl. Francis Kay
KINO UNION — TEL. 22-21

GOLGOTA LJUBEZNI

u— Tečaj za vaditelje obvezne telesne vzgoje. Da bi se čimprej izobrazilo zadostno število vaditeljev, ki bodo poučevali v telesno vzgojnih tečajih na področju naše banovine, namerava ministrstvo prirediti tečaj v Ljubljani. Ta tečaj bi bil v velikih šolskih počitnicah, vendar še ni znano, kdaj se bo začel. V tečaj bo sprejetih okrog 30 tečajnikov. Obisk tečaja je posebno priporočljiv ljudskotlačkim in strokovnim učiteljem, rezervnim oficirjem in tehničnim organom telesno vzgojnih društev, ki imajo vsaj srednješolsko malo maturo. Vse podrobne informacije daje mestni odsek za telesno vzgojo, Beethovnova ulica št. 7/II.

Vseeno je ali oddaste Vaš film v razvijanje na ALEKSANDROVI CESTI 8 ali v PRESERNOVI 9 preje E. Dobrič pri

Foto Touristu Lojzu Šmucu
kjer dobite sveže filme najnovejše emulzije in fotoaparate vseh svetovnih znamk

Cadet Box 4/6,5 s 3 filmi
Din 99.—

Obiščite kopališče Ilirije!

Stalno topla in kristalnočista voda! Sodoben komfort! Višek higijene!

POZOR! Uvedli smo znižane opoldanske vstopnice, ki veljajo od 12—15 ure. Podrobnosti pri blagajni!

Buffe »Rio« črna express kava
1.50 Din.

Buffe »Rio« zendvici po 1 Din.

Buffe »Rio« izredno dobra vina

Dr. Rakovec Slavko
do 15. avg. ne ordinira.

DVORNI SVETNIK

prof. dr. RÖSLER
Graz, Schillerstrasse 26

NE ORDINIRA DO KONCA AVGUSTA

Dr. MIRA FINK

SPECIJALISTKA

ZA ZENSKO BOLEZNI IN PORODNIŠTVO

od 7. avgusta dalje zopet redno ordinira.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI, TELEFON 41-79

FILM

Popolni zakon

predvajamo v nedeljo ob 5., 7. in 9. in v ponedeljek ob 1/2 9 uri.

V dopolnilo: Paramountov zvočni tednik

SOKOLI! Poslušajte in podpirajte Sokolski kino!

Prihodnji spored:

SEVER KLICE

Če hočete imeti lica mlada, le „NEO“ krema je Vaša nada, a zato je predpogoj, da obiščete drogerijo Sfiligoi! Drogerija Danica Sfiligoi Tavčarjeva 3.

--00--

FOTOAMATERJI!

Vse, kar fotografirate, Vam razvijemo, kopiramo in povečamo brezhibno in po nizki ceni. — Filme in amaterska dela razpošiljamo tudi po pošti.

Specijalna fototrgovina

JANKO POGAČNIK,
Ljubljana — Tyrševa c. 20.

u— Karambol na Celovski cesti. V petek zvečer je prišlo pri mitnici na Celovski cesti do hudega karambola med avtom in kmečkim vozom. Posestnik Berlič iz Zupice je vozil voz detelje s polja domov, a ko je zavil na glavno cesto tik mitnice, je pridrvel iz mesta avto, ki ga je vodil ravateljski znan ljubljanske tvrčke. Voznik je bil že sredi ceste, sofer pa je zavil malo preveč na levo pred konje, ki so se splašali in poskočili. V trenutku se je avto zaletel v voz in ga preklal na dvoje. Konja sta z drugo polovico voza zdrijala po cesti, a sta kmalu obležala, vsa potolčena po nogah. Policija preiskuje, kdo je zakrivil nesrečo. — Zrtev karambola je postal tudi 24-letni delavec Jože Gubanc iz Štepanje vas, ki se je na Viču s kolesom zaletel v tramvaj in dobil nerodne poškodbe po glavi in životu.

u— O Ilirski ulici je v našem listu pred kratkim izšla pritožba, da je prašna, ko je bila izražena tudi želja po tlakanju ulice. Z magistrata smo o tej zadevi dobili pojasnilo, da Ilirske ulice škode vsak dan po štirikrat, toda o veliki vročini voda takoj izhlapi, prah pa ostane, kakor pač na vseh makadamskih cestah. Kar se pa tlakanja oziroma utrditve Ilirske ulice tiče, je nedvomno potrebna. Mestni tehnični oddelek je predlagal napraviti lito asfalta na betonski podlagi. Zaradi varčevanja in uravnovešanja izdatkov z dohodki so pa morali potrebni krediti izloziti iz občinskega proračuna ter bo za sedaj Ilirska ulica samo sprameksirana.

Iz Celja

e— Bredici Salmičevi v spomin. Komaj pet let ti je bilo. Pet kratkih, lepih, solčnih let v največjo srečo in radost svojim staršem. Kot hčerko-edinko so Te obsipavali z vso nežno ljubeznijo, z vso gorkoto ljubečega srca Tvoji roditelji, sorodniki in vsi, ki so poznali Tvoje mile plave oči in Tvoj priskrbi, sladki smehljaji. Bila si rahel cvet, ki se je utrgal, predno se je razcvetel, bila si solnce svojega sedaj tako tihega doma v daljnem Beogradu, ki je sijalo le pet kratkih, bežnih let in nato ugasnilo za vedno. Bredica naša! Ni Ti bilo dano, da bi bila spoznala življenje v vseh njegovih lepota in tegobah. Rahlo je prijel smrtni angel Tvojo blede, nežno ročico in stal ob Tvoji beli postelji, ko si morala prestati najhujše bolečine male mučenice. Toda življenje teče dalje... Ni Te več, ti nedolžno bitje, ki si moralo kljub svoji čistosti in komaj zasluţeni mladosti prestati vse gorje, predno si omahnila in poslednjem, smrtnem vzdihljaju. Odšla si med nebeske kraljice in nas pustila tako same in zapuščene ob svojem ranem, svežem grobu. Zlata Bredica, edina in največja sreča svojih staršev, ljubljena svojih sorodnikov in znancev, spavaj mirno in pokojno v hladni, neizprosni zemlji, ki je zopet zahtevala svojo žrtev.

KINO UNION. Danes zadnjikrat vefilm »PATRIOTI«. Matineja: »REVOLUCIJSKA SVATBA«.

e— Katastrofalno onečiščenje Savinje in mestni svet. Dve leti sta že pretekli, odkar so začela industrijska podjetja v Ljubljani, Zabukovci in Šoštanjcu in odpadnimi vodami onesnaževati potoke in po njih Savinjo. Po Savinji plava temna brozga iz premogovnikov, vmes pa prepletajo vodo dolge proge ogabnih pen, pomešanih z delci kož in živalskimi dlakami, ki izvirajo iz Woschnagrove tovarne v Šoštanju. Vsi protesti in vse akcije so ostale doslej zaman. Brezvestno postopanje industrijskih podjetij in malomarnost pristojnih činitelev ogrožata ves tujski promet v Celju. V nevarnosti je vodna favna, ogorčene kritike se čujejo iz vrst domačinov in tujcev, kopalcev in peric, a nihče se ne zgane, da bi z energično roko v smislu zakonitih predpisov enkrat za vselej odpravil te nevarne razmere. Kakor čujemo, bo sprejel mestni svet učinkovite sklepe, da čimbolj pospeši rešitev te nujne in za vso celjsko kotlino važne zadeve.

Primarij dr. PEHANI

ZOPET REDNO ORDINIRA za ženske bolezni in porodništvo — Celje, palača Ljudske posojilnice.

CELJSKI DOM v Bakarcu je ves avgust odprt. Prijave na kolo jug. sester v Celju.

e— Davčno potrdilo za šole. Davčni zavezanici, ki bodo potrebovali ob vpisu svojih otrok v srednjo ali višjo šolo potrdilo o višini neposrednega davka zaradi odmere šolnine, se pozivajo, da si nabavijo to potrdilo čimprej, da jim ob koncu počitnice zaradi velikega navala ne bo treba predolgo čakati. Prošnja se kolkuje z 10 din, prepis potrdila pa z 10 din.

Iz Maribora

a— Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja občinstvo, da se dne 14. t. m. ob priliki praznovanja 20letnice obstoja Jugoslavije strogo ravna po določilih cestno polic. reda. Zlasti se opozarja, da morajo biti cestisti vseh cest in ulic, kjer se bo pomikal sprevod, popolnoma prazna in da se pod nobenim pogojem ne smejo po njih parkirati motorna vozila. Peši smejo uporabljati samo hodnike oziroma pešpoti ter smejo prekoračiti vozno cestiste samo v neobhodno potrebnih primerih in sicer samo na križiščih cest. Vsako postajanje na cestisti je jestro. go prepovedano in se smejo gledalci razvrstiti samo po hodnikih in pešpotih cest in ulic, kjer bo korakala povorka. Vsa vozna promet po Aleksandrovi cesti, Slovenski ul., Gosposki ul., čez Glavni trg, državni most, Kralja Petra trg ter po Dvorski ul., Frankopani ul., Radvanjski cesti do vojašnice kralja Petra I. je za časa slavnostne povorke in zborovanja v navedeni vojašnici strogo zabranjen. Občinstvo se opozarja, da se odredbam varnostnih organov brezpogojno pokori. Vsako parkiranje vozil v Prešernovi ulici od Aleksandrove ceste do vhoda v razstavni prostor »Mariborskega tedna« strogo zabranjeno. Vozila se smejo postaviti v vrstnem redu samo v Sodni in Marijini ulici in sicer na desni strani ceste v smeri vožnje.

ŽELEZNO POHIŠTVO.

žične vložke, otroške vozičke vseh vrst nudi najceneje

»OBNOVA«, F. NOVAK — Jurčičeva 6.

a— Potovanje s »Putnikom« je užitek! Bogata izbira izletov, luksuzni avtokari! Gradec 100 din, 11. avgusta; Celovec (Vrbsko jezero) 120 din, 15. avgusta; Maribor 200 din, 20. in 21. avgusta; Lj. garska dolina 110 din, 21. avgusta. — Potovanja — Gorica — Grado — Benetke — Padova — Gardone Riviera — Riva — Merano — Cortina d'Ampezzo — Millstadt — Vrbsko jezero — Celovec 1.600 din 25. do 31. avgusta. Prospekti, vse informacije in takojšnje prijave pri: »Putnik-uc, Maribor — Celje — Ptuj.

Vpisovanje v enoletni trg. tečaj »Hermesa«. Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na »Hermesu«, enoletnem trg. tečaju v Mariboru. Prijavite se čimprej razmatelstvu »Hermesa«, Maribor, Zrinjska trg 1. — Zahtevajte prospekt! — Vpisovanje dnevn.

a— Javni lokali za časa Mariborskega tedna. Kavarne bodo v času Mariborskega tedna odprte do 4. uro, gostilne do 2., bufeti do 23. ure. V noči od 13. na 14. avgust bodo gostilne odprte celo noč, po 2. uri zjutraj se alkoholne pijače ne bodo smele točiti.

a— Aero meeting 1. t. m. ob pol 15. na Teznu pri Mariboru.

a— »Putnikov« izlet od 3. do 19. septembra: z brzovlakom in luksuznim parnikom: Italija — Sredozemsko morje — Sicilija — Sardinija — Afrika — Malta — Tunis — Tripolis — Genova le 3.300 din. Prijave do 11. avgusta pri »Putniku« Maribor, kjer se dobijo vse potrebne informacije.

Dr. FR. MARINIČ

ne ordinira do 29. avgusta

a— Naravna smrt. V večerajšnji številki smo poročali o mrtvecu Janezu Jugu, ki so ga našli sredi ceste, ki vodi iz Meže v Trzinje. Prvotno so domnevali, da gre za nasilno smrt, oziroma smrtno nesrečo. Sodna komisija pa je ugotovila, da je umrl naravno smrti.

KINO SLOGA — Tel. 27-30

Charlie Chan v cirkusu

Najnovejši žurnal: tekma za Davisov pokal Puncée—Henckel.
Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21.

Iz Kranja

r— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 5., 7. in 9. veliki splošnoznani film »Hrabrost kapetana«.

Iz Jesenice

s— Zvočni kino Radio predvaja danes ob pol 9. uri zvečer in popoldne ob 3. uri samo ob slabem vremenu vefilmi »Pravi in lažni princ«. Med dodatki tudi Paramountov zvočni tednik. — Sledi »Gospodarka džungle«.

Iz Tržiča

č— Kino predvaja danes film »Kanadski petorčki«.

Iz Kamnika

k— Kino Kamnik predvaja veseloigro »Dežela smeha«. V glavni vlogi slavna komika Olio in Stanlio.

Iz Hrastnika

h— Za proslavo 20letnice Jugoslavije v Mariboru je pri nas veliko zanimanje. Do predpisane roka se je javilo v hrastniškem občinskem uradu 650 posetnikov. Slavnosti se bosta udeležili tudi obe hrastniški godbi na pihala. Ker se je prijavilo v Trbovljah 750 udeležencev, sta obe občinski upravi zaprosili za skupen posebni vlak.

h— Umrl je v Možinovi koloniji delavec kemične tovarne Jože Kovač. Pokopali so ga na dolskem pokopališču. Naj v miru počiva! Prizadejmo naše sožalje!

h— Pa se je le zgodilo. V Hrastniku imamo že več let električno razsvetljavo. Tok je falski. Samo poštni urad je še vedno uradoval pri petrolejkah. Te dni je pa po dolgih pripravah vendar le zasvetila moderna električna razsvetljava tudi v našem poštnem uradu. Največjo zaslugu za to pridobitve imata tukajšnje vodstvo steklarne in obratovodja njenih električnih naprav.

Iz Novega mesta

n— Državna meščanska šola »Janeza Trdine«. Ker nima tukajšnja meščanska šola svojih, od ljudske šole čisto ločenih prostorov, je odredila banska uprava, naj šola pri vpisu za novo šolsko leto sprejme v prvi razred le toliko učencev, da ne bo za ta razred potrebna več vzporednica. V prvi vrsti bodo sprejeti dečki.

PRESELILI SMO SE!

»LEKARNA PRI ANGELJU«

Mr. ph. D. ANDRIJANIČ V NOVOJEM MESTU se je PRESELILA v novourejene prostore na LJUBLJANSKO CESTO št. 14. poleg manuf. trgovine K. Barborič in glavne trafike.

a— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes v nedeljo ob 16., 18.30 in 20.30 zvočni film »Ljubezen in jazz«. Predigra: Paramountov zvočni tednik.

Iz Ptuja

j— Premestitev. Iz Ptuja se poslavlja vnet nacionalni delavec in vesten uradnik, višji poštni kontrolor, g. Naglič Bernard, ki je premeščen po službeni potrebi v Maribor. Sokol v Ptuj mu je priredil večer lep poslovnih večer v gostilni »Pri Roziki«. Želimo mu mnogo sreče v novem službenem kraju.

j— Zrebe smrtno nevarno pobilo dete. Petletna Kelčeva Marjeta se je igrala na travniku, kjer se je paslo zrebe. Pri igri pa jo je zrebe s tako silo brenilo v trebuh, da ni nobenega upa na ozdravljenje.

j— Zvočni kino predvaja ob pol 19. in pol 21. film »Vse za ljubezen«.

★ BLED. Zvočni kino predvaja danes vefilmi »San Francisco«. V terek prinašamo Gligjev film »Svet zvez«.

KAMNICA PRI MARIBORU. Danes ob priliki kamniškega žeganja uprizori podružnica CMD ob 15. narodno igro s petjem »Divji lovec«. Mariborčani ne pozabite obiskati predstave, na prostem na zelo romantičnem prostoru pri »Kleti v skalov« v neposredni bližini Kamnice. Majhen polci dar, domu na oltar.

POLJČANE. Kmetovalci, ki nameravajo dati cepiti svinje proti rdečici, naj javijo do 10. t. m. število živali pri občini. — Za letošnje jesensko setev se bo delilo seme ozimnih žit. Pravilno kolkovanje proučite do 10. t. m. oddati na občini. — Sokol Poljčane je stalno na delu. Za tombolo in letnim nastopom sledi zdaj igra »Rdeče rožice«. Uprizorjena bo v nedeljo 7. t. m. na prostem na Mahorčice. Vem vrto v Peku ob 20. Vsi, ki bi se radi nasmejali, pridite!

SMARJE PRI JELSAH. V zadnjem času Sokol zelo marljivo deluje. Društvena godba na pihala pridno igra, saj so instrumenti, ki so stali lepe tisočake, že popolnoma plačani. Dolgoletna želja Sokolov po lastni strehi se tudi bliža ureditvi. Agilna uprava si je za ta namen priskrbelo dovoljenje za loterijo in bo zbranje 25. septembra. Med 212 krajan. mi dobili, ki predstavljajo vrednost 75.000 dinarjev, so štiridesetni avto znamke DKW, motorno kolo, klavirska harmonika, živalni stroj, oprema za nevesto, kolesa, kuhinjska oprema, sadna škroplilnica in drugo. Povpraševanje po srečkah, ki so 5. din, je zelo živo. Izrečane številke bodo objavljene prvo nedeljo po zbranju tudi v »Jutru«.

Povečajte blesk svojega smehljaja s Kolynosom!

Lepota, Vaša osebna privlačnost, zavisita od zdravih, svežih in lepih zob. Kolynos napravi tisoče ljudi lepše. — Poskusite Kolynos! Spoznali boste radost svežih ust in očarujočega nasmeha.

Le naprej brez miru...

K današnjemu sokolskemu prazniku v Dol. Logatcu

Spored je obsejen in ga bo mogoče izvesti točno le, če se bodo udeleženci natančno držali navodil rediteljev in vodnikov. Vsak reditelj bo imel poseben znak na rokavu. Na reditelje se obračajte, če boste potrebni pojasnil. Kolesa in ostala vozila se bodo oddajala v posebno hrambo in čuvanje na prostem blizu Sokolskega doma.

Za Ljubljance navedemo izvešček iz vzožnega reda. Kdor želi prisostvovati vsem svečanostim, se mora poslužiti vlaka ob 6.15. Najprimernejši vlak je točno ob 10. uri. Pa tudi popoldanski ob 13.40 pride še do časa za glavne točke, vendar bodo morali potniki takoj v Sokolski dom, da bodo lahko prisostvovali razvijanju praporov. Telovadci bodo uživali nekatero ugodnost, zato se morajo udeležiti skušnje ob 13. uri, kjer bodo dobili posebne znake.

Za povratek v Ljubljano bo najprimernejši vlak ob 21.17. ob 3.36 pa vozi brzi vlak, ki se ustavi tudi v Logatcu. Nedejska vozna karta stane 15 din.

Spored: Ob 6. budnica. Ob 9. tekme v peterboju. Tekmovalci morajo biti že pripravljani, da ne bomo motili sledenjih točk. Ob 10.30 bo promenadni koncert pred domom. Skušnje vseh oddelkov bodo že ob 13. uri. Telovadce opozarjamo na točnost posebnosti pri tej točki, ker bo ob 15. uri že razvijanje obh. praporov; telovadci se bodo morali do tega časa tudi že postrojiti na telovadišču! Samo pol ure nato, to je ob 15.30, bomo že krenili v sprevod. Vsakdo naj takoj poišče svojo skupino in se disciplinirano vrsti v vrsto, ki mu jo bo določil vodnik. To je nujno, ker se ob 16.30 začne nastop. Po razhodu spreveda pohitilo telovadci na zbirališče za telovadce. To je spet nujno, ker bodo telovadci na isto koračnico odstopali in dostopali. Garderobe za telovadce bodo v domu.

Hkoncu naj še omenimo, da se bo nastop vršil ob vsakem vremenu.

Ponovno pozivamo naš napredni živelj, da podpre našo slavnost s svojim obiskom. Oddolžili se boste s tem svoji sokolski dolžnosti do naše zapadne meje, pri tem pa boste sami imeli največji užitek, saj je danes Logatec priznan letovišče z lepimi okolico in kopalnim bazenom. Spored in narodna veselica vam bosta nudila veselo. Torej na svidenje v Dol. Logatcu!

Nastop Sokola na Ponovičah

Sokol na Ponovičah pri Litiji so bili prej člani litijskega Sokola, pred petimi leti pa so ustanovili lastno društvo. Že v prvih letih svojega obstoja so postavili v Mačkovini svoj dom, ki je žarišče uspešnega in pozitivnega dela. Danes bo v tem domu prav živahno, ker prireja Sokol svoj javni nastop in vabi k udeležbi brate in sestre v Zasavju, iz Ljubljane in drugod. Začetek prireditve bo ob 15.30. Gosti imajo ugodne železniške zveze s popoldanskimi vlaki. Onim, ki pridejo že dopoldne, svetujemo, da pohite na kako izletniško točko, ki jih je obilo v okolici. Najbolj priprava je pot na Sv. Goro, od koder je od savske postaje le dve uri hoda.

Sokolsko društvo v Litiji se bo korporativno udeležilo prireditve v Ponovičah. Za najmlajše bodo pripravljene vozovi.

Proslava 30 letnice žirovskega Sokolskega doma

Žiri, 6. avgusta
Ob koncu avgusta poteče 30 let, ko je bil odprt v Žirih Sokolski dom, prvi v naši domovini. Tedanja slavnost je potekala ob naravnost ogromni udeležbi domačinov in tujih prijateljev sokolstva. Ta pomembni spominski sokolski praznik bo naš Sokol praznoval v nedeljo 14. t. m. popoldne z razvijanjem naraščajnega prapora.

Slavnost se začne ob pol 14. s skušnjami, katerim sledi čez eno uro slavnostno razvijanje. Nato bo sprevod, po sprevodu javni telovadni nastop in narodna prosta zabava pred Sokolskim domom in v njem.

Naš Sokolski dom je bil, odkar obstoji, najtrdnjša narodna trdnjava, katero so zastopniki naskakovali najhujši nasprotniki sokolstva v dolini. Vsi napadi so bili dostojno in odločno odbiti.

Iz Sokolskega doma sta se širili in se širila tudi danes narodnapredna prosvetna in jugoslovenska zavestnost. Iz te telovadnice je izšlo že lepo število odličnih telovadcev in telovadk.

Izrednost je, da je bil zgrajen prvi Sokolski dom na Slovenskem v tedaj še preprosti vasi Žiri in ne v mestu ali v trgu. Žirovski Sokol pa je tudi vselej izpolnjeval svoje sokolske dolžnosti. Njegova naloga je danes še tem večja, saj so žiri obmejni kraj.

Kakor se lahko ponaša s prvim Sokolskim domom, tako ima tudi svoj Vidov dan. Ta Vidov dan pade na Vidov dan 1. 1914, ko je razvil svoj društveni prapor. Razumljivo, da je moral naš Sokol zaradi tega prestati marsikaj očitke in še kaj hujšega med svetovno vojno, pa tudi kasneje. Ob otvoritvi pred 30 leti je rekel govornik: »Sola ne zastojute, dežela in država ne dajeta tega, česar potrebujemo. Znoj je pokropil to poslopje, delo ga je dalo. Upam, da bo ta Sokolski dom tudi za naprej torišče in ognjišče žirovskega Sokola.« Da, bil je in bo to tudi ostal za naprej.

Udeležite se te proslave v nedeljo 14. t. m. ne le Sokoli iz bližnjih društev, ampak pridite tudi drugi prijatelji in prijateljice.

ce sokolstva k nam v Žiri. Brat Jakob Poljanšek nudi ob takih prilikah polovično vozno ceno na svojih avtobusih, kar bodi s hvaležno pohvalo omenjeno.

Sokolski praznik v Brezovici

Ob lepi udeležbi sokolstva in njemu naklonjenega občinstva je polagalo obračun svojega dela v telovadni marljivo brezovsko sokolsko društvo s telovadnim nastopom, ki je bil v nedeljo 31. julija na letnem telovadišču v Radni. Zupno upravo je zastopal br. Borštnik, starosta viškega Sokola, navzočen pa je bil tudi vsakoletni gost častni starosta Ljubljanskega Sokola br. dr. Viktor Murnik, in številni zastopniki bratskih društev iz Ljubljane in okolice. V velikem številu nad 130 oseb je sodeloval sosedni viški Sokol z vsemi svojimi oddelki. Pod vodstvom načelnika br. Prebila in načelnice s. Vovkove so prišli na telovadišče vsi telovadni oddelki, ki so med petjem državne himne izkazali čast državi in zastavi, nakar je pozdravil vse navzočnega starosta br. Jevc, ki je svoj govor zaključil s pozdravom staršini Nj. Vel. kralju Petru II., med navdušenimi ovacijami sokolstva in občinstva, ki je v velikem številu prisostvovalo nastopu. Pri javni telovadbi je nastopilo najprej 36 dečkov z vajami s palicami na stetje, ki so dobro uspelo, zatem je vrsta viških naraščajnic nastopila z odlično izvedenimi vajami na dvo-višinski bradji, nakar je 46 deklic prav dobro opravilo župne proste vaje. Pri orodni telovadbi so nastopili naraščajniki Ljubljanskega Sokola na bradji, člani na drugu in bradji. Vse tri vrste so bile deležne toplga odobravanja za svoje res dobro izvedene vaje. Jako dobro so nato uspelo pranske proste vaje naraščaja (38 naraščajnic in 27 naraščajnikov) in članov (17) in članic (16), ki so jih izvajali na godbo na gramofonske plošče. Po telovadbi je čestital društvu k lepemu nastopu in ga bodril k vztrajnemu delu župni delegat br. Borštnik, nakar je bila med petjem »Le naprej« spuščena državna zastava. Z nastopom more biti brezovski Sokol povsem zadovoljen, želimo mu, da bi deloval še naprej v tem pravcu, zlasti pa mu želimo, da bi drugo leto otvoril svoj dom, kjer bo lahko neovirano vršil svoje vzvišeno sokolsko poslanstvo.

Jubilej Sokola Ljubljana-Moste. Sokol v Mostah slavi danes 30-letnico svojega uspešnega in požrtvovalnega delovanja. Razvil bo naraščajski prapor, ki mu bo kumoval kraljevič Tomislav, dočim je društvenemu praporu že leta 1929 kumoval prestolonaslednik Peter, sedanji naš sokolski kralj. Začetek proslave bo ob 15. na telovadišču. Letno telovadišče, katero so uredili člani sami s pomočjo vojske in s prostovoljnimi prispevki, bo izročeno svojemu namenu. K proslavi svojega jubileja vabi Sokol v Mostah bratska sosednja društva, napredne in nacionalne organizacije ter sokolstvu naklonjeno občinstvo.

Uprava Sokola na Viču vabi članstvo in naraščaj, da se danes v polnem številu udeležijo bratskih nastopov v Mostah, Zg. šiški, Kamniku in Dol. Logatcu. Vsi naj se udeležijo nastopov v krojih, sicer pa v meščanski obleki z znakom. Zbor za Zg. šiško, Kamnik in Dol. Logatec ob 13., za Moste pa ob 14. na vrtu Sokolskega doma, odkoder bo skupen odhod. Slavlja v Dol. Logatcu se udeležimo s člankim, v Mostah pa z naraščajskim praporom. Bratje in sestre, narašč

Gospodarstvo

Višje zavarovanje delavstva za starost in onemoglost

Ponosni in srečni praznovanju 20letnico svobodne Jugoslavije. V 20 letih samostojnega državnega življenja smo prinesli dokaz za svojo kulturno in državno-politično zrelost. Na vseh poljih javnega uveljavljanja je Jugoslavija storila krepke korake naprej.

K močnim stebrom državne politike spada socialna politika, in prvi vrsti socialnega zavarovanja politika. Ustanove socialnega zavarovanja so v ljudstvu ustvarile in utrdujele vero in zaupanje v državo ter pospeševale smisel za socialni red.

Našo srečo le moti zavest, da stari in pri delu za napredek države in za obrambnost naroda onemoglosti delavci se niso deležni zakonitih dajatev iz naslova delavskega pokojninskega zavarovanja. Tudi v to brazilo pa je položeno seme, ki bo v bližnjih letih zrastle v vsakdanji kruh za jugoslovanske delavce v dneh starosti in onemoglosti. Rentno zavarovanje delavcev velja v kulturnem svetu za gospodarsko, socialno in nacionalno-politično najpomembnejšo panogo socialnih zavarovanj. Realna demokracija in stvaren humanizem pokažeta svojo praktično vrednost v ustanovah, ki so simbol bratstva in vzajemne pomoči.

Jugoslovensko delavsko rentno zavarovanje, ki je bilo uvedeno lani 1. septembra, je zgrajeno na najskromnejših matematičnih osnovah tako, da bo najtlačja pokojnina v najugodnejšem primeru znašala mesečno 432 din, povprečna pokojnina pa bo dosegla znesek 216 din. Skoraj 50% vseh zavarovancev bo uživalo pokojnino, manjšo od te povprečne pokojnine, t. j. manj kot 216 din mesečno. Te nizke pokojnine so umerne, ker tudi premija znaša samo 3%. Skromnost jugoslovanskega invalidnega in starostnega zavarovanja ima svojo razlago v skromnih naših gospodarskih priključkih. Matematična osnova rentnega zavarovanja sloni na povprečnem gospodarskem standardu jugoslovanske gospodarske delavnosti. Zakonodajalec je bil mnenja, da je za niza ka premija še v skladu z zmožljivostjo v gospodarskem življenju.

Znano pa je, da mnogo industrijskih podjetij v državi stoji visoko nad tem povprečjem. Številna podjetja proizvajajo pod ugodnimi konkurenčnimi pogoji in tudi v finančnih uspehih kažejo velike napredke. Finančni uspehi nekaterih podjetij gredo preko gospodarske in socialne dopustnosti. Gospodarsko ni v redu ter socialno ni pravično, ako so dobro uspevala podjetja v okviru zakona o zavarovanju delavcev iz enačena s srednje ali slabo stoječimi gospodarskimi enotami. Gospodarski teoretičniki smatrajo, da je ureditev socialnega zavarovanja na osnovi enotne premije krivična in gospodarsko nevarna. Osnovo za višino socialnega zavar. prispevkov morajo tvoriti oni elementi, ki dajejo bolj pravilno sliko o gospodarski jakosti posameznega podjetja. To gospodarsko utemeljeno načelo je imel pred očmi jugoslovanski zakon z določbo o prostovoljnem višjem zavarovanju za onemoglost starost in smrt. S to določbo je zakon želel diferencirati socialno zavarovalno premijo po gospodarskem uspešanju podjetij ter na ta način dvigniti tudi nižje nivo v zakonu določenih rent. Zal sloni ta regulacija delavskega zavarovanja samo na prostovoljnosti podjetnika, ne pa na obveznosti.

Zakonodajalec je z uvodbo prostovoljne

ga višjega zavarovanja računal na socialno uvidenost in miselnost onih jugoslovanskih podjetij, ki imajo značaj velikih vodilnih industrij in ki uživajo udobnosti avtarkičnega razvoja jugoslovanskega gospodarstva. Hotel jim je na pravno zanesljiv način omogočiti starostno in onemoglostno preskrbo njih delavcev v okviru tovarniške socialne politike. V modernem svetu vodilne industrije ne morejo biti zadovoljne z minimalno zakonito socialno preskrbo, zlasti a starostno preskrbo svojih delavcev, saj sloni ta minimalna preskrba vedno na preširokem povprečju gospodarskih priključkov. Moderna podjetja hočejo to preskrbo prilagoditi lastni finančno-gospodarski moči, zlasti z ozirom na okoliščine, ki resničneje oglašajo zdravje in življenje tovarniške posade. Intenzivna in iniciativna lastna tovarniška socialna politika je potrebna in utemeljena, tam kjer delavnice in tovarniški prostori le skromno odgovarjajo zakonitim predpisom o zaščiti zdravja in življenja.

Javna oblast ima priliko in tudi dolžnost, da se za tovarniško socialno politiko zanima. Zato morajo javne oblasti imeti interes predvsem na tem, kako so podjetja urejala vprašanje onemoglostne in starostne preskrbe svojega delavca. Ta problem ne more biti prepustjen izključno dobri ali slabi volji podjetij, temveč se mora zanj zanimali tudi širša javnost, predvsem oblasti, ki je za razvoj socialne kulture v prvi vrsti odgovorna. Mi vemo, da je tudi v dravski banovini mnogo podjetij, ki producirajo pod ugodnimi gospodarskimi in finančnimi pogoji in ki so zato sposobna, da po intenzivnih zakonodavca rešijo problem starostne in onemoglostne preskrbe delavcev. V to skupino industrij spada zlasti tekstilna industrija, ki obratuje ponekod v zdravstvenih, ne zadostnih obratnih prostorih, posvoji naravi pa je ta industrija tako, da zelo intenzivno pospešuje predčasno onemoglost zaposlenih oseb, zlasti zaradi jetike.

Predmet višjega zavarovanja je zboljšanje pokojnin. Premijo je možno dvigniti od 3 na 9% in temu sorazmerno se zboljšalo tudi pokojnine. Skupni prispevek za vse vrste zavarovanja za delavsko zbornico in za javno borzo dela bi na pr. pri 6% ni premiji v najvišjem meznem razredu znašala 197 din namesto 161 din pri zakoniti 3% premiji. Renta bi v tem primeru znašala 800 din namesto 430 din. V rudarskem zavarovanju znaša premija 10%, najugodnejša renta po 35 letih zaposlitve pa 1000 din, t. j. za malenkost več, kakor v mnogo cenenejšem delavskem zavarovanju. Pokojninsko zavarovanje v okviru splošnega delavskega zavarovanja je tako ceneno, da razlog podražitve produktov ne more priti v poštev. Z 20.000 do 30.000 din na leto se lahko znatno zboljša starostno in onemoglostno zavarovanje za 100 delavcev.

Z uvedbo prostovoljnega višjega zavarovanja je možno velik socialni napredek. Okrog 40.000 oseb je lahko tega zavarovanja deležni. Vemo, da je mnogo tujega kapitala, ki s pojačano intenzivno in predčasno izrablja naše narodne delovne sile. Javna oblast mora svojo socialno politično usmerjenost in skrbnost za večjo pozornost usmeriti v to stran socialne zaščite slovenskih delavcev, da nam po uslihi konjunkturi ne ostanejo samo blede obrazi in onemogla telesa.

dr. Joža Bohinjec

Ne sklepajte ženitnih dogovorov

V območju okrožnega sodišča Maribor je zelo razširjena navada, da sklenjeno zarokenci pred poroko ženitne dogovore v tem smislu, da skleneta zakonska živeti v premoženjski skupnosti tako, da je celotno obojestransko premoženje obeh skupna last, a da eden sam s tem premoženjem ali tudi s svojim polovičnim deležem skupnega premoženja ne sme svojevoljno in brez vednosti in dovoljenja drugega razpolagati.

Namen strank je očiten, zavarovati se že v naprej pred zapravljivostjo ali lahkomišelnostjo ene stranke in z ženitnim dogovorom prisiliti drugo stranko, da se mora ravnati pri vseh važnejših gospodarskih dejanjih le po skupnem sklepu in dogovoru. To specialno južnoštajersko pravno ureditev zakonskega premoženjskega razmerja do zadnjega časa tudi sodišča priznavala, posebno še, če je bila ta omejitev mesečnih pravic zaznamovana v zemljiški knjigi.

Razsodbe najvišjega sodišča v zadnjem času pa so to težnjo zakoncev po varstvu skupnih pravic v tej obliki onemogočile. Še več: najvišje sodišče se je postavilo na stališče, da gre pri takih ženitnih dogovorih za občno skupnost premoženja v smislu § 1235 o. d. z. in da eden zakonski drug kljub izrecnemu dogovoru ni omejen v svoji delazmožnosti napram tretjim osebam, marveč da njegova dejanja celo obremenijo premoženje drugega zakonskega druga.

Tako se je zgodilo, da je v konkretnem primeru podpisal posestnik K. svojemu bratu kot porok zadolžnico za 38.000 din brez vednosti in proti volji svoje žene. Denarni zavod je nato tožil ne samo posestnika K., marveč tudi njegovo ženo na plačilo gori navedene vsote in je z svojim

tožbenim zahtevkom uspel na celi črti. Ugovor žene, da mož sam sploh ni bil upravičen se zavezati za svoje premoženje, najmanj pa še obremeniti premoženje svoje žene, je odpravilo sodišče na ta način, da je reklo, da ta dogovor velja le med strankama, čeravno je to navedeno po istem stavku, kakor je dogovorjena občna skupnost, da pa se to vprašanje ne tiče tretjih oseb, marveč, da je za te merodajno samo določila § 1235 o. d. z.

Posledica tega pravnega naziranja, ki se ga sedaj drže vsa sodišča, je ta, da je sklepanje sličnih ženitnih dogovorov, ki se je smatralo med ljudstvom kot najboljša garancija za sigurno gospodarstvo, povzročitelj ravno nasprotnega učinka, saj daje lahkomišelnosti oseb možnost, da zapravi ne samo svojo polovico premoženja, marveč tudi polovico zakonskega druga.

Glede na okolnost, da se za ženitni dogovor proti volji zakonskega druga razveljaviti le po uspešni tožbi na ločitev zakona, da poteče do pravomočne razveljave ženitnega dogovora najmanj leto dni, v katerem času jamči po naziranju najvišjega sodišča skupno premoženje za vse dolge obeh strank iz kateregakoli naslova, se vidi, da je sklepanje ženitnih dogovorov, kakor je to navada, največja nevarnost za gospodarski položaj posameznega zakonca in da je tedaj dolžnost vseh merodajnih činiteljev, da svare stranke pred sklepanjem tako nevarnih dogovorov. Ker volja strank, izražena v pogodbi, po naziranju najvišjega sodišča ne more spremeniti posledice določila § 1235 o. d. z., je potrebno, da se stranke uklonijo in najdejo v varstvo svojih premoženjskih interesov druga sredstva.

Dr. Milan Gorišek.

Razmerje med funtom, dolarjem in frankom

Ze nekaj tednov vlada na zapadnoevropskih deviznih tržiščih, zlasti pa v Londonu, velika vznemirjenost. Na londonski borzi je od časa do časa nastopilo veliko povpraševanje po zlatu, kar kaže, da išče mednarodni nemirni kapital zopet sigurno zatočišče v zlatu. Vso to vznemirjenost so povzročile vesti o nameravani skupni devalvaciji dolarja, funta in franka in požešji definitivni stabilizaciji. Te vesti se še danes širijo navzlic ponovnim demantjem. Zadnje tedne so se ponovno zgostile ob posetu ameriškega zakladnega tajnika Morgenthaua v Londonu in Parizu. Preteklo sredo je povpraševanje po zlatu na londonski borzi doseglo rekordne obsege in je bilo samo ta dan prodanih za skoraj tri milijone funtov (714 milijonov din) zlata. Tudi naslednji dan promet ni bil mnogo manjši in šele proti koncu tedna je nekoliko popustil. Znatno del tega

povpraševanja je moral kriti iz svojih rezerv angleški valutni intervencijski fond, ki pa je ob enem dopuščal, da je funt nasproti dolarju polagoma za nekaj točk popuščal. Rezultat tega gibanja pa je, da je funt popustil nasproti dolarju za skoraj polovico odstotek, in se v svoji relaciji nasproti dolarju vedno bolj približuje stari predvojni pariteti, to je 4.867 dolarja za 1 funt. Pred meseci je znašalo razmerje med dolarjem in funtom še 4.96 do 4.98 dolarja za funt, zadnje dni pa je že popustilo na 4.89.

Tu prihajamo do drugega važnega vprašanja, ki vznemirja zapadnoevropska devizna tržišča. To je vprašanje, ali bo skušala Anglija priversti funt do stare paritete nasproti dolarju, odnosno ali bodo Zedinjene države na tako spremembo pristale. Po oslavitvi v zadnjih tednih funt praktično ni več daleč od te stare paritete

nasproti dolarju. To gibanje funta pozdravljajo v angleških gospodarskih krogih, kajti angleški finančniki že nekaj let dokazujejo, da ima funt v primeri z dolarjem previsoko vrednost.

Nervoznost, ki vlada na londonskem trgu deviz in zlata, ni ostala brez vpliva tudi na ostalo Evropo, zlasti na Francijo in na francoski frank. Vesti o skupni devalvaciji funta, dolarja in franka so imele za posledico, da je tudi v Franciji nastopila nervoznost. Cene zlatnikom so se na prostem trgu v Parizu v zadnjih dneh povečale do 7% preko oficijelne nakupne cene Francoske banke in se danes v Parizu plačujejo za zlati funt (sovereign) 315.14 franka, medtem ko znaša oficijelna odkupna cena Francoske banke le 295.53 franka. Posledica tega vznemirjenja je tudi slabost devize Pariz.

Včeraj je v Curihu deviza Pariz padla pod 12 frankov in je bil zabeležen tečaj 11.99 nasproti tečaju 12.005 v petek in okrog 12.20 v juniju. Kakor je znano, je francoska vlada začasno stabilizirala frank pri relaciji okrog 178 frankov za 1 funt in je bila ob stabilizaciji postavljena meja 179 frankov, preko katere ne more iti cena za funt. Navzlic mednarodni oslavitvi franka pa se cena funtu v Parizu ni bistveno spremenila in je še vedno pod mejo 179 frankov, kar pomeni, da je francoski frank sledil oslavitvi angleškega funta.

Znano je, da drža naša Narodna banka nasproti funtu trdno relacijo v razmerju 238 din za 1 funt. Ker pa je funt v zadnjih tednih popustil za približno 1.5%, gornja relacija pa je ostala neizpremenjena, zato je morala prav za prav tudi mednarodna vrednost dinarja na svobodnem trgu popustiti. Tečaj dinarja v Curihu je sicer nespremenjen na višini 10 frankov za 100 din, toda ta tečaj ne kaže vrednosti dinarja na svobodnem trgu, temveč ustreza vrednosti dinarja po oficijelnih tečajih Narodne banke.

Sezonsko povečanje zaposlenosti je letos manjše

Zaradi sezonskih razlogov se vsako leto v poletju zaposlenost v Sloveniji dvigne na najvišjo stopnjo, nakar prične v jeseni znopet popuščati. Letos pa nam kaže statistika Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, da v zadnjih mesecih sezonsko naraščanje zaposlenosti ni bilo tako veliko nego lani. OUZD v Ljubljani je pravkar objavil številke o gibanju članstva v mesecu juniju. Od junija do julija je letos povprečno število zavarovancev naraslo za 318, medtem ko je znašal lani v tem mesecu prirastek 1259, predlanskim pa 1699 zavarovancev.

Povprečno število zavarovancev je v juniju doseglo 103.904, kar je seveda še vedno za preko 3000 več nego v lanskem juniju. Ta enoletna razlika pa je nazadovala prav zaradi letošnjega manjšega prirastka od 3983 v juniju na 3042 v juniju. Tudi v prejšnjih mesecih smo opazili slično gibanje, ki je imelo za posledico, da je letošnje sezonsko povečanje zaposlenosti doseglo od aprila do julija le 7757 zavarovancev nasproti 11.237 v istem razdobju lanskega leta.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala v juniju 25.14 din in se je v primeri s prejšnjim mesecem povečala za 0.19 din. Navzlic temu pa je bila povprečna dnevna zavarovana mezda v juniju le za 1.34 din višja v primeri z lanskim junijem, medtem ko je znašala ta razlika v juniju še 1.43 din. Skupna dnevna zavarovana mezda pa je dosegla v juniju 2.612.000 din, to je za 211.000 din več nego lani.

Enotne cene za bencinsko mešanico

Nove enotne cene za bencinsko mešanico so bile uveljavljene že 1. t. m. Včeraj pa je bilo objavljeno v »Službenih novinah« o tem še uradno obvestilo, ki se glasi: Odbor za kontroliranje in reguliranje cen mešanice bencina z alkoholom je na svoji seji 27. julija t. l. sprejel naslednje sklepe, ki jih je odobril finančni minister z odločbo od 30. julija t. l.

1) Prodajna cena mešanice bencina z alkoholom kot motor. pogonskega sredstva je bila na dan 8. julija t. l. v Beogradu ugotovljena z din 5.25 za liter.

2) Zgoraj navedeno izenačeno ceno bodo imeli naslednji kraji: Ljubljana, Zagreb, Banjaluka, Split, Sarajevo, Novi Sad, Niš, Cetinje, Skoplje, Osijek, Petrograd, Dubrovnik, Podgorica, Kraljevo, Kruševac, Peč, Bitolj, Kosovska Mitrovica in Gospić.

3) V točki 2. navedeni centri in vsi kraji v krogu 10 km zračne črte od teh centrov, bodo imeli ceno po 5.25 din za liter mešanice bencina z alkoholom. Vsi kraji, ki so v krogu 10 do 50 km zračne črte od teh centrov, bodo imeli ceno po 5.50 din za liter mešanice, vsi ostali kraji pa po 5.60 din za liter. Te cene so obvezne za industrijske rafinerije odnosno njihovo skupnost.

Ukrepi zoper širjenje svinavke in parkljevke

V »Službenem listu« dravske banovine je objavljena naredba kr. banske uprave za preprečitev širjenja svinavke in parkljevke. Naredba pravi v glavnem naslednje:

Glede na dejstvo, da se je svinavka in parkljevka ponovno vnesla v dravsko banovino s transporti živine iz sosednih banovin, in to celo iz neokuženih srezov teh banovin, je banska uprava izdala zaradi preprečanja vnosa in razširjenja navedene kužne bolezni te-le ukrepe:

Prepovedan je vsak promet z živimi parkljarji (goveda, ovce, koze in svinje) iz okuženih in ogroženih, kakor tudi neokuženih srezov svinavke, dunavske, drinske in vrbske banovine. Prepoved velja za promet z železnico, motornimi vozili, kakor tudi za vsak drug promet, izvenjski tranzitni promet v inozemstvo. Uvoz z železnico in avtomobili iz navedenih banovin v dravsko banovino bo v izjemnih primerih dovoljevala banska uprava, odsek za veterinarstvo, in sicer za vsak primer posebej in samo za živali za zakol v klavnicah, ki so za ta namen primerno urejene. Tudi način razkladanja, prevoza, klanja in desinfekcije vozil se bo predpisal za vsak primer posebej.

Transporti iz navedenih banovin, ki bi se kljub prepovedi zalotili na območju dravske banovine, se morajo takoj ustaviti in na primernem prostoru, ki izključuje vsako nadaljnje širjenje te kužne bolezni, kon-

tumacirati, kakor to določa čl. 43. zakona o odvračanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni. Kontumacirane živali mora takoj pregledati živalozdravnik. Spremljevalce je pridržati tako dolgo, dokler se temeljito ne razkužijo sami, kakor tudi njih obleka, perilo, obutev in prtljaga. Stroške za kontumaciranje oskrbovanih živali, razkuževanje in veterinarski pregled nosi lastnik živali po čl. 107 navedenega zakona.

Uvoz zaklanih parkljarjev iz navedenih banovin v dravsko banovino je dovoljen samo tedaj, ako se je klanje izvršilo v javni klavnici, ki je pod stalnim veterinarskim nadzorstvom, kar mora pristojni veterinarski preglednik posebej potrditi. Načelstva srezov, ki meje na svasko banovino, naj takoj ustavijo v svojem območju vse one sejme, na katere so doslej gonili živino iz svaske banovine. Prekršitve gornjih odredb se bodo kaznovala z globlo od 10 do 1000 din, če pa se globa v določenem roku ne plača, z zaporom od 1 do 10 dni.

Gospodarske vesti

Naš izvoz v Anglijo se je letos v prvem polletju dvignil na 333 milijonov dinarjev nasproti 202, 113 in 79 milijonom v prvem polletju zadnjih treh let. Do tega znatnega povečanja je letos prišlo predvsem zaradi obilnega izvoza koruze, ki smo je letos izvozili v Anglijo 20.000 vagonov v vrednosti 201 milijon din (45% celotnega izvoza koruze). Nadalje smo letos v prvem polletju izvozili v Anglijo za 63.6 milijona din lesa, za 28.2 milijona din jaje, za 10.5 milijona din konoplje, za 5.8 milijona din hmelja, za 3.1 milijona din purane, za 1.9 milijona din mesnatih svinj, za 2.7 milijona din otrobov, za 2.7 milijona din kalcijevega karbida, za 2.6 milijona din surovih kož, za 1.4 milijona din svinjskega mesa, za 0.7 milijona din magnezita, za 0.7 milijona din železne rude itd.

V Sarajevu nameravajo ustanoviti večjejecem. Pod vodstvom sarajevskega podžupana Miloša Leskovca je bila včeraj v Sarajevu konferenca zastopnikov sarajevskih pridelovalnih krogov, na kateri so razpravljali o ustanovitvi sarajevskega velesejma po vzoru beograjskega, zagrebškega in ljubljanskega. Konferenca so se udeležili zastopniki banske uprave, trgovsko-industrijske zbornice, obrtniške zbornice ter drugih ustanov. Razpravljali o so tem, kako bi se vsako leto organizirala v Sarajevu gospodarska razstava, ki naj bi bila nekaka snovna celokupnega gospodarstva v drinski banovini in vohče v vseh bosanskih in hercegovskih krajih. Obenem naj bi se priredile v okviru sejmja tujskoprometne in kulturne razstave. Na konferenci je bil izvoljen tudi poseben odbor, ki naj pritegne vse savaevske institucije k sodelovanju za izvedbo tega načrta.

»Neposredni davki« — I. zbirka podatkov — je naslov knjižice, ki je pred kratkim izšla v samozaložbi znanega avtorja knjig iz finančne in davčne stroke, upok. viš. finančnega svetnika g. Stefana Sušca. Knjižica obsega vse izpremembe in dodatke, kar jih je bilo objavljenih, odkar je izšla znana knjiga istega avtorja »Neposredni davki«. V dva dela razdeljena snov ima najprej na 26 listih vse izpremembe in dodatke zakona in pravilnika o neposrednih davkih. Besedilo na teh listih je natisnjeno samo na eni strani, tako da ga je mogoče izrezati in nalepiti na onih mestih knjige, kamor spada. Drugi del knjižice pa vsebuje na 60 straneh številne odločbe, pojasnila in razpise ministrstva za finance, oddelka za davke, razen tega pa tudi razne važne razsodbe upravnega sodišča, državnega sveta I. dr. — S to knjižico bo vsem imetnikom knjige »Neposredni davki« zelo ustreženo, ker je postala knjiga s temi dopolnitvami zopet zanesljiv pripomoček in svetovalec v vseh zapletenih vprašanjih neposrednih davkov. Dobiva se po 20 din pri avtorju (Ljubljana, Beethovnova 15) kakor tudi v vseh večjih knjigarnah.

Dobave. Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema od 17. t. m. ponudbe za dobavo spirita, od 24. t. m. za dobavo željbev in zakovic, od 29. t. m. za dobavo raznih železnih vijakov in do 2. septembra za dobavo raznih vijakov iz medi. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema od 23. t. m. ponudbe za dobavo usnja in podplatov, od 29. t. m. za dobavo vodik, mavca, alabastro, azbesta, keramičnih plo-

ščic, rezervnih delov za brodski motor, granitnih loncev in grafitnih podlog, računskega in pisalnih strojev, stroja in papirja za sbo-blone, do 31. t. m. za dobavo grafita, krede, lepila, kolofonije, cementa, svinčenega belila, mavca, pločevinastih lopatic z lesenimi ročaji, 700 kg lila na bazi voska in terpentina, aparate za destilacijo, jeklene pločevine, jekla, elektrod, bakrenih cavi, azbesta, borovih in jelkovih desk, do 1. septembra pa za dobavo okovja, ključavnic, medenih ročic, očese, kljuk, žametne opeke in žamota v prahu ter 200 m volnenega ripsa.

Licitacije. Dne 9. t. m. bo pri vojnosanitnem zavodu v Zemunu licitacija za dobavo bolniških zimskih plaščev, nogavic in amerikan platna, 13. t. m. za oddajo 6000 kg konjske grive v predelavo in 16. t. m. za dobavo 20 stenskih ur in 20 formalinskih aparatov ter 30. t. m. za dobavo bakrenih vzmeti za postelje. Dne 22. t. m. bo pri ekonomskem odd. gen. direktorja državnih železnic v Beogradu licitacija za dobavo strojnih gonilnih jermen; 27. t. m. za dobavo 500 navijalnih naprav za okenske zastore in 31. t. m. pri strojnem oddelku za dobavo 30.000 ton visokokaloričnega premoga ali briкета. Dne 16. t. m. bo pri inženjerskem oddelku štaba dravske divizijske oblasti licitacija za oddajo del za popravilo vojnega objekta v Mariboru in 17. t. m. za napravo električnega voda od Drežnje vasi do vojnih skladišč v Gorici pri Celju; 18. t. m. pa licitacija za popravilo objekta vojašnice »Vojvode Mišića« v Ljubljani. Dne 25. t. m. bo pri dravskem žandarmerijskem polku v Ljubljani licitacija glede prodaje 2.211 kg raznih krp in 793 parov starih vojaških čevljev. Dne 10. t. m. bo pri garnizijski upravi v Mariboru druga ofertna licitacija za popravilo vojaškega kopališča v vojašnici »Vojvode Putnika«.

Borze DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.99, London 2.39, New York 4.37, Bruselj 73.9250, Milan 23, Amsterdam 238.8873, Berlin 175.30, Dunaj 33, Stockholm 110.30, Oslo 107.50, København 95.50, Praga 15.10, Varšava 82.10, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.23.

Blagovna tržišča BOMBAZ

+ Liverpool, 5. avgusta. Tendenca mirna. Zaključni tečaji: za avg. 4.69 (prejšnji dan 4.71), za okt. 4.74 (4.76), za dec. 4.79 (4.78).

+ New York, 5. avgusta. Tendenca komaj stalna. Zaključni tečaji: za avg. 8.38 (8.47), za dec. 8.50 (8.58).

Iz Ljutomera

Ij—Stavbno gibanje ni bog ve kako živahno. Zida se samo na treh krajih. Blizu železniškega prehoda proti Stročji vasi je ga. Kolarčeva spravila svojo endružnisko hišo pod streho, na Jeruzalemski cesti gradi zidarski mojster Cmrčnjak od Sv. Martina ob Muri. Falska elektrarna pa je izdatno povečala svoj transformator blizu postaje. Slednje je znak, da napreduje elektrifikacija Murskega polja. Po Cezanjevih so dobili zdaj tudi Križevci električno luč. Ker je občina obširna in je tam tudi nekaj velikih opekarn, bo število odjemalcev tako precej veliko. Tako bo v kratkem vse spodnje Mursko polje elektrificirano. Govori se tudi, da se Strigova pogaja za napeljavno toka. V zadnjih dneh je začela občina popravljati uradno poslopje, ki je bilo tega že zelo potrebno.

Iz Zagorja

z—Strela udarja. V ponedeljek ponoč je nastala huda nevihta, med katero je silno treskalo. Med drugim je udarila strela v loški transformator, da so bile vse Loke brez luči. Dalje je treščilo v rudniški transformator v Potoški vasi. Tudi v sredo zjutraj je bila nevihta in je strela spet udarila v rudniški transformator v Potoški vasi. Poleg tega smo bili deležni tudi toče. Sejem, ki se je v sredo vršil, je bil zaradi tega tako slabo obiskan kakor že dolgo ne. Slabega obiska pa je bila kriva tudi prepoved dogona živine zaradi svinavke in parkljevke.

Tridnevna kolesarska dirka

Letos se že drugič ponavlja dirka po Hrvatski in Sloveniji, ki bo sčasoma postala naša »Tour«

Prihodno soboto se bo v Zagrebu začela druga tridnevna etapna kolesarska dirka okoli Hrvatske in Slovenije, ki jo prireja sportski tehnik »Ilustrovane portske novosti« v Zagrebu v tehnični izvedbi kolesarskega saveza.

Ta dirka ki je že lani zbudila mnogo zanimanja med vozači in občinstvom, je bila letos podaljšana za šestino lanske proge,

prirediteljem. Toda tudi interes dirkačev je letos mnogo večji kakor je bil lani. Ze zdaj je brez zagrebških dirkačev prijavljenih okoli 20 udeležencev, skupno z Zagrebčani pa bo šlo na to dirko gotovo nad 30 dirkačev. Vmes bosta najbrže tudi naša profesionalna vozača Ljutič in Fiket. Razen njih bodo startali tudi najbolj znani dirkači iz beograjskega podsava, ki so se

torej od 500 na 600 km, in bo njena trasa letos šla za Varaždinom še v Koprivnico, Bjelovar in Križevce, medtem ko se je lani iz Varaždina že vrnila v Zagreb. Vse kaže, da bo ta dirka postala naša tradicionalna večdnevna kolesarska prireditelj in se polagoma razvila v našo »Tour«, kakor ga imajo Italijani.

Da je zanimanje za to dirko zmerom večje, kaže tudi dejstvo, da se je industrijsko podjetje »Semperit« v Kranju pridružio

Naša ženska stran

Da polepšate svoje USTNICE...

Zastoj! Ščite rdečilo, ki se ne razmaga, ne posušiti in ki drži ves dan, ne da bi zapustilo sledov. Pokrijte rdečilo s GUTABER, nežirano in brez sledov, pa ne boste dalje iskale. — Prodaja se povsod v 8 skajnih in posebnih trgovinah in v 8 velikih trgovinah. Stroškovno lepota 1938. po din. 60.- 30.- in 20.-. Poskusni komad, zadosten za enomesečno rabo, stane din. 9.-. Ljudvika Schön, oddelki N/A, Zagreb, Jelencov trg 1. — Uspeh je zanesen.

Počitnice v planinah

Po morju in po mestni vročini se človeku najbolj prišče čisti višinski zrak. Kdor le more, pohiti meseca avgusta še v planine, da si okrepi dušo in telo. Mir in nepopisna lepota planinskih krajev pa zdravilna moč gorskega zraka store, da počitnice v gorah tako koristijo vsakemu, ki je potreben počitka ali okrevanja.

Toda nikjer niso temperaturne razlike tako velike, kakor ravno v gorskih krajih. Največja vročina se po hladnem dežju mahoma izprevrne v mraz, hladni oblaki pa se lahko že v kratkem umaknejo in z jasne neba neusmiljeno žge sonce. Tu je torej treba imeti dve vrsti oblek: za hladno in za sončno vreme. Posebno prav pa nam pridejo pletene jopice in jumperji, ki jih lahko nosimo preko vsake lahke obleke, če prične pihati mrzla sapa. Mislimo moramo tudi na to, da so planinska pota strma in

kamenita. V čevljičkih z visokimi petami ne pridemo nikamor. Za večje izlete potrebujemo gojzice, za manjše sprehode pa udobne polčevlje z nizkimi petami. Ključna v planinah ne potrebujemo — lase in glavo najbolj zavarujemo s pisano ruto, ki se imenitno poda k vsakemu obrazu.

Brez dežnega plašča ne smemo iti v planine. Tu so včasih nalivi tako hudi, da nam dežnik nikakor ne zadostuje. Najbolj praktično je, če k dežnemu plašču ali pelerini pritrđimo še kapuco, ki nam zavaruje tudi glavo. V tem primeru postane dežnik odveč. Posebno elegantno učinkuje tričetrtinski, zvončast paletot, ki je tako širok, da je krilo pod njim boljše zavarovano, kakor pod velikim dežnikom. Pod malim dežjem ovratnikom je pritrjena kapuca iz istega tvoriva, roke pa skrijemo v velikih žepih. (1. skica)

Seveda se s planinsko okolico najlepše sklada preprosta in ljubka kmečka obleka iz živahnega vzorca, pralnega tvoriva. Opremo jo s črnimi ali belimi predpasnikom, da je v našem domačem slogu, t kroju pa se lahko precej oziramo na današnji mod. Živost naše kmečke obleke je na ramenih okroglo zarezan in pod tem zaokroženim šivom drobno nabran. (2. skica)

Na planinah, kjer so najlepša zabava sprehodi, morajo biti vse obleke dovolj široko krojene, da nas ne ovirajo pri hoji. Pralna obleka na naši skici ima široko, zvončasto krilo, ki ima vrhu vsega še globoko sprednjo gubo. Živostek te praktične,

dvoledne obleke, ki jo včasih lahko tudi predrugačimo s kakšno lahko bluzo, je sprejeto z gumbi in je na ramenih prišit na malo sedlo. Obleka je brez ovratnika, če pa životek zgoraj ne zapremo do konca, tvorita obe zgoraj odprti poli nekakšne reverje. (3. skica)

Za daljše ture najbolj idealno oblačilo so kratke hlačke iz trpežnega, nepropustnega tvoriva zelenkaste barve. Sedaj so jih priče nositi tudi dame z manj vitko postavbo — bog pomagaj, pri sportu je pač tako, da praktična vrednost odtehta lepoto. Saj ko pridemo v dolino, lahko zapremo preko takšnih hlačk sportno krilo, če se nam zdi, da se naši postavi slabo podajo! Hlačke nosimo v zvezi z lahko sportno bluzo iz pralnega tvoriva. Bluza na naši skici je ob

pasu pošita s navpičnimi robčki, ki so višje zgoraj razpuščeni in ji dajejo udobno ohlajnost. Prsni žep, dečki ovratnik in omki manšeti na kratkih rokavčkih so dopolnila takšne bluze. (4. skica)

Namesto tople obleke prinesemo sbo praktično, sportno krilo, ki ga lahko nosimo z različnimi pletenimi jopicami in bluzami. Krilo na naši skici je krog in krog nagubano, kar je letos jako moderno in obenem tudi za hojo jako praktično. Ob hladnem vremenu izpopolnimo temni jumper s telovnikom brez rokavov iz lepega, barvaste usnja. (zadnja skica)

Osnove nemške bračne zakonodaje

Pretekli mesec je bil v Nemčiji objavljen zakon o poenotenju prava sklepanja in ločitve zakona (braka) v bivši Avstriji in ostalem rajhu. Ta zakon pomeni prelom z važnimi tradicijami tega pravnega instituta, novotarije določil pa pomenja v bistvu vstopenje namena in pomena zakona v službo narodne skupnosti v smislu narodno socialističnih načel. Ker je država tista, ki ima interes na zdravem zakonu in družini kot osnovni celici narodne skupnosti, zakon v smislu narodno socialističnega pojmovanja izgublja značaj svobodne pogodbe med zakončencema (ustaljena tradicija zakonodaj) in prehaja pod oblast države, katere dolžnost in pravica je skrbeti, da bo zakon zmožen izpolnjevati svoje naloge.

loči zakon, ki je ali postane s stališča interesov narodne skupnosti brez pomena.

Isti vidiki kakor za sklepanje zakona so služili tudi za oblikovanje ločitvenega prava. Novi zakon uveljavlja ločitvenost zakona in razveljavlja tudi za Avstrijo prej veljavno določbo o neločitivosti zakona med zakonci, od katerih je vsaj eden katoličan. Ne pozna pa tudi več kompromisnega pojma tako zvané ločitve katoliško sklenjenega zakona od mize in postelje. Če zakon po svojem notranjem bistvu ne more več izpolnjevati skupnosti službe, če ohranitev naroda, naj se povsem loči. Sklenitev tovega zakona pa je vsakomur dovoljena, če bo novi zakon sposoben, da bodo zakonci mogli izpolniti svoje dolžnosti do narodne skupnosti. Z zakoni, loče-

Imate kuharski recept

Paradižniki zoré. Kjerkoli jih vidite, naj Vas njihova rdeča barva spomni p-p jedi. Skuhajte pekate s paradižniki.

p-p recept: 1/2 kg kuhanih in odcejenih paradižnikov stremo v kozico, v kateri smo razgrele žlico (4 dkg) masti in zarumenile nekaj koscev čebule. Kuhane Pekate-Jajine prašimo v masi nekaj minut, nato pridenemo srednje debel kuhan in pralčen paradižnik. Vse skupaj premešamo in parimo 1-2 minuti in postavimo kot samostojno jed na mizo. **Dober tek!**

Na kolesu

Odkar je kolesarenje zopet postalo modna zadeva, posveča moda temu preprostem ljudskemu sportu mnogo pozornosti. Bolj kakor vsako navadno krilo, ki je lahko preozko ali pa tudi preširoko in nas zato na kolesu ovira, priporoča moda praktično hlačno krilo, ki pa ne sme biti prekratko, da učinkuje elegantno. Elegante Francozinje nosijo k hlačnemu krilu kratak, pleten telovnik ali pa ohlapen bolero, ki napol zakriva živobarvno bluzico. Hlačno krilo izdelamo iz solidnega tvoriva, najboljše v sivi ali svetlorjavi barvi, ki sta najmanj dovzetni za prah in blato naših cest. Najbolj primerno pokrivalo je pri kolesarjenju pod brado zavezana, kmečka ruta, ki popolnoma zakrije lase.

Scherk Face Lotion (Scherkovavoda) za nego lica bo pomagala tudi Vam, a samo ce jo redno uporabljate. Čisti lice od zajedalcev ter mu daje svež in mladostni videz. Dobi se v vseh boljših strokovnih prodajalnah po din. 18,- 35,- 56,- itd.

Scherk Face Lotion Scherkovo vodo

»Krvaveče srce«

Frank Keene je odkril srčasti petkaratni diamant v Florenci pri nekem starinarju. Nekaj nespreten draguljar ga je potem čez sredo prelomil na dvoje, ko bi ga bil moral okovati za obsek. Keene ga je namreč hotel pokloniti svoji nevesti za poročno darilo. Na dvoje prelomljen dragulj je potem odnesel Keen k staremu Johnu Marriotu, strokovnjaku za takšna dela, in ga je prosil, naj stori vse, kar ve in more, da sestavi iz odlomkov nekaj poštenega.

Marriot je spojil oba kosa v vegasti črti s pomočjo rubinov, da je bil Seene vzhiden zaradi njegove iznajdljivosti. Krstil je dragulj za »krvaveče srce« in ga je poklonil svoji mladi ženi, kateri pa ni prinesel sreče, kajti umrla je leto dni po tem dogodku na porodu hčerke Desirée.

Dvajset let je ležal dragulj v Keenovem safeu in slednjič je romal z drugim rodbinskim nakitom zopet k staremu Marriotu, da ga očisti in uredi. Oče je namreč hotel pokloniti dragulj Desirée za poročno darilo.

Od časa, ko je nevesta obesila »krvaveče srce« okrog svojega vratu, je dajala temu nakitu prednost pred vsemi drugimi kosi. Zaročence Anthony Bream jo je v šali svaril, naj se čuva pred morebitnimi tatovi. Zato je Desirée nekega dne stopila k staremu Marriotu in ga prosila, naj ji napravi duplikat. Draguljar je izvršil naročilo z veliko večino. Napravil je pravcato mojstrovino, čeprav je bila vredna komaj petnajesti del cene originala.

Zanaprej je nosila Desirée tudi pri posebnih priložnostih vedno ponaredek, original pa je ležal v bančni blagajni njenega moža.

Marriot se je vedno zanimal za usodo mlade žene, ki jo je poznal še iz njenih otroških let. Leta in leta se je zmeraj nasmehnil, kadar je srečal njeno ime v stolp-jih dnevnika ali pa ga je slišal iz ust odjemalcev in znancev. Radoval se je, ko je slišal, da se ji godi dobro.

Potem pa so postajali nasmeški vedno redkejši. Dogajale so se vsakojake stvari, ki jih Malwiot ni mogel prav razumeti. Čedalje težje je bilo, ostati napram Anthonyju Breamu vlijuden, če je mož slučajno stopil v draguljarjevo trgovino.

Nekoga dne spomnila je prišla s njemu Desirée sama. Prinesla je s seboj »krvaveče srce«.

»Čudno«, je izpregovorila, medtem ko se je igrala z obeskom, ki je ležal na mizi med njo in starim Johnom. »Očistili ste kamne pred mojo poroko in leta in leta so obdržali čudovit sijaj. Pred tremi meseci pa sem nakit izročila vašemu pomočniku in posilnal opažam, da blesk izgineva. Le pogledjte te kamne — kakor brez ognja so, njih barva je popolnoma mrtva! Zdi se naravnost, kakor bi bili iz stekla.«

»Tako je, kakor ste dejali«, je pripomnil John godrnjaje. »Fant, ki je imel obsek v delu, ni napravil stvari, kakor bi moral. Pokvaril mi je tudi več drugih stvar-

ri. Zato vas prosim tisočkrat oproščenja! Zagotavljam vas, da bom vzel nakit sam v roke in vam garantiram, da bodo kamni zablesteli zopet v nekdanjem sijaju.«

Ko je Desirée odšla iz trgovine, je stal Marriot še dolgo zamišljen in je gledal za njo. Potem je poslal vajenca po ilustrativne liste od zadnje nedelje, katere je začel pozorno ogledovati s povečevalom.

Prišel je do skupine, ki je predstavljala več plosk na odru. Nekaj časa je stal sklonjen nad sliko, potem je poklical svojega tajnika ter mu je narekoval sledeče pismo:

»Spoštovana miss de Cressy! Minilo je najmanj že leto dni, odkar ste mi poverili vaš nakit, da ga pregledam in očistim. Dovolite, da vas opominam, da pomeni leto dni glede na dragocenosti, ki jih vsebuje vaš nakit, zelo dolgo dobo. To vam bom takoj dokazal:

Gotovo niste opazili, da vas je minulo soboto opazoval s posebno pozornostjo majhen debelušen možki v drugi vrsti parketa. Ta možki sem bil jaz. Povedati moram, da je krasen obsek iz diamantov, ki ga nosite okrog vratu, zelo, zelo, potreben moji umetnosti. Kamni na vratu bi morali odbijati razsvetljavo pri vrati z dvakrat večjo intenzivnostjo kakor to delajo sedaj. To stvar vam lahko uredim, če mi prepustite vaš nakit samo za dva dneva. Ne dvomite, da sem neprekosljiv mojster v svoji stroki! Zato mi je težko pri srcu, ko vidim, da izgubljajo tako dragi in zlahka kamni na vašem vratu čudovit sij!

Vaš vdani

John Marriot

nimi od mize in postelje vred pa bodo prišli iz rabe tudi pravtako kompromisni in zelo labilni številni »zakoni z dispenco«, ki so se razpisali v Seiplovi dobi, pa bodo sedaj na željo zakoncev legalizirani. (Kakor kaže, je bilo s tem mnogim, ki so jih vezale nenaravne vezi, zelo ustrezno. Dunajski civilni sodišča že zdaj oblegajo interent.)

Kakor pričajo nova določila za sklepanje in ločitev zakonov o nekompromisnem uveljavljanju narodno socialističnih načel v zakonskih odnosih nemških državljanz in državljank, tako pričajo v zakonodajah doslej nepoznani ločitveni razlogi o tem, kaj v prvi vrsti država pričakuje iz tega odnosa. Pogojji imajo namen omogočiti razvezo takih zakonov, ki so postali za narodno skupnost brez pomena. Zato stoji kot nov ločitveni razlog poleg zakonolomstva na prvem mestu odkrnanje zaploditve. V tem smislu more zakonec zahtevati ločitev, če se drugi vztrajno brani potomstva, ali če se poslužuje sredstev za preprečje poroda. Povsem nov je tudi ločitveni razlog, ki nastopi tedaj, če postane eden izmed zakoncev že po poroki predčasno neploden. Ta razlog pa odpade, če sta zakonca že imela dedno zdravo potomstvo ali pa sta posvojila tujega otroka. Imeti potomstvo ni torej toliko, dolžnost do človeškega rodu kolikor v prvi vrsti dolžnost do države.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Tri dni pozneje se je sklanjal stari Marriot s povečevalom na očesu, nad dvema obeskoma srčaste oblike, ki sta ležala pred njim na mizi. Prvega, ki ga je očistil, je izpostavil z nekakšno pobožnostjo svetlobi, drugega pa je z zaničljivo kretnjo odrinil v stran. Potem je poklical svojega najbolj izvežbanega pomočnika in mu je dal natančna navodila.

Pet dni pozneje je planil Anthony Bream razburjen v draguljarjevo pisarno.

»Marriot! je zavpil, vihteč v roki srčast obsek. »Miss de Cressy vam je izročila obsek, da ga očistite, ker ste ji izjavili, da je umazan. Zdaj pa je dobila še bolj umazanega nazaj. Bil sem pri strokovnjaku, ki mi je povedal, da so kamni ostrgani z grafitom. Kaj naj to pomeni? Tak govorite vendar!«

»Priznavam, da sem storil napako«, je zamrmral stari Marriot in njegove oči so ljasko pogledale proti došču. »Miss Cressy mi je poslala original, da ga očistim, naša žena pa me je nekaj dni pred tem poslala, naj ji uredim njen obsek iz ponarejenih kamnov. Oba navseka sta si tako slična, da sem poslal original pomotoma vaši gospe, kopijo pa miss Cressy. Priznavam, da mi je ta zamenjava zelo ne ljubila neprijetna. Prosim vas, počakajte trenutke, takoj bom poklical vašo gospo po telefonu ter ji bom pojasnil zamenjavo. Gospodična, prosim pokličite gospo Breamovo, številka... O, ni treba gospodična, ni treba, zakaj če prav vidim, je gospod Bream že odjedal stoli vrata...«

Zahteve poklicnih žensk

Na svetovnem kongresu poklicnih žensk, takozvanem »svetovnem parlamentu poklicnih«, ki je bil pretekli teden odprt v Budimpešti, je bil sprejet načrt dela za naslednja tri leta. Poklicne so si zahtevale tri glavne naloge: 1. spraviti več žensk v javne poklice, 2. pomagati ženskam, da v večjem številu pridejo do vodilnih mest v trgovskem življenju in v sodobnih poklicih, 3. razpršiti zmotno prepričanje, da delujejo ženske v poklicih zato, da bi imele več denarja za zadovoljevanje svoje nečimernosti (obleke in drugo), nadalje da niso vztrajne, da se dajo vplivati po svojem čustvovanju in da v delu manj zmorejo kakor moški.

Kongresa se je udeležilo izredno lepo število zborovalk, katere je notranji minister povabil na kosilo. Senatorka Františka Plaminková, ki je vodila češkoslovaško odposlanstvo, je izjavila v razgovoru z zastopniki madžarskega tiska, da imajo opraviti ženske v sedanjem modernem življenju mnoge socialne naloge. Ženska dandanes ne sme jemati življenja z lahke strani, ne sme se pa tudi smatrati za predmet zabave...

Za kuhinjo:

Ringlojeva mezga

Za mezgo se da porabiti vsaka vrsta ringlojev, zelenih, rumenih ali rožnatih, velikih ali malih, lahko pa se pomeša ringlojev vseh vrst. Kakšne 3 kg te sočne sadne vrste suho zbršemo, odstranimo peclje, jih prerežemo in jim odstranimo pečke in jih sproti nalagamo v stehano posodo, ki ne sme imeti pokvarjene sklenine. Pečke, katerih se pri tej vrsti sadja rado drži še precej mesa, damo v drugo posodo in jih nekoliko pokuhamo toliko zalite z vodo, da so popolnoma prekrte. Pokahano meso se da lažje ločiti od pečk ko jih pretlačimo skozi grobo sito. Mezgo, ki smo jo na ta način prištedili, proložimo k ostalim ringlojem. Vse skupaj stehamo s poprej stehano posodo vred in po odračunanju teže posode dobimo pravo težo ringlojev — v našem primeru približno 2 in pol kg. V eni tretjini vode (približno 3/4 litra) kuhamo potem prav toliko sladkorja, kolikor je znašala čista teža ringlojev tako dolgo, da se kapljica sladkorja strdi, če jo vržemo v kozarec mrzle vode. Med kuhanjem sladkorja moramo pobirati nesnažne pene, ki se med vrenjem pojavljajo na površju. V to sladkorno vodo vržemo vse očiscene ringloje in jih v njej kuhamo 12—14 minut, računajoč od časa, ko so začeli vreti. Med kuhanjem stalno mešamo. Nazadnje dodamo še sok cele limone in naložimo mezgo takoj v čiste kozarce, ki jih po ohlajenju neprodušno zavezemo in shranimo na suhem in hladnem prostoru.

Tri poletne solate

K mrzli govedini ali pečenki je okusen dodatek paradižnikova solata, pripravljena na sledeči način: trde paradižnike držimo nekaj časa v vroči vodi, da se dajo lažje olupiti. Olupljene razrežemo v pol centimetra debele kolute in jim odstranimo zrnca kolikor je največ mogoče. Kolute nato nalagamo v skledo ali na krožnik, vsako plast potresemo s soljo, poprom, z drobno sesekljano čebulo, peteršiljem in naribanim hrenom. Ko smo tako naložili v plasti ves paradižnik, polijemo vse skupaj z marinado, ki smo jo pripravili iz malce sladkega vinskega kisa, olja in vmešane gorčice.

Drugo odlično solato napravimo iz stročjega fižola. Ko smo mu odstranili vlakna, ga razrežemo podolgov, skuhamo v mehko v slani vodi, nato pa izperemo v mrzli vodi da se ohladi. Pripravimo ga z razredčenim vinskim kisom, poprom, soljo in oljem. Po okusu potresemo solato po vrhu še z drobno seskano čebulo. Serviramo jo obloženo s trdo kuhanimi jajci.

H kuhani govedini ali k na angleški način pečenim mrzlim mesninam pa se bo dobro prilagala tudi rdeča pesa. Mlado peso skuhamo brez vsakega pridatka v vodi dokler ne postane mehka. Nato jo ohladimo in takoj olupimo. Ko smo jo razrezali v tenke lističe, jo polijemo z vročim, nekoliko razredčenim vinskim kisom, v katerem smo pokuhali sol, kumino in nekoliko sladkorja. Tako jo pustimo najmanj en dan, potem pa jo serviramo z naribanim hrenom.

Tortice iz grozdja

Iz 15 dkg moke, 8 dkg masla, 5 dkg sladkorja, 5 dkg drobno zmletih orehov, nekoliko cimeta in limonovega olupka ter 2 rumenjakov napravimo srednje trde testo. Iz testa napravimo pol prsta debele, male, na robu nazobčane okrogle ali poljubne oblike, ki jih v srednje vroči pečici zlatorjavo opedemo. Medtem v trdo raztepeto 2 beljaka, ki smo mu dodali tretjino od 7 dkg sladkorja. To mešanico prav v trdo stotečemo in ji polagoma dodajamo ostali sladkor. Tretjini snega dobro vmešamo dve jedlini žlici malinove ali ribizjeve marmelade in s tem na debelo namažemo popecene tortice. Na plast kreme pa na debelo naložimo jagod, ki smo jih osmukali z grozda. Jagode potem prekrijemo s preostalim snegom toliko, da so povsem zakrite. Najlepša oblika nam uspe, če to delo opravimo z brizgalno vrečko. Tako pripravljene kupčke, ali kakor pravimo v naslovu tortice, potresemo še z nestruganimi mandlji in sladkorjem, kakor jih v vroči pečici toliko popečemo, da dobijo nabrizgane konture nekoliko barve.

Grozni kolač

Za osem povčij močno spenimo z mešanjem 15 dkg masla in 15 dkg sladkorja, ki smo mu dodali nekoliko vanilije in limonovega olupka, postopoma pa dodajamo tri oca jajca, kakor prinesejo še 15 dkg moke. Zmes namažemo na pekt na debelo na s mastjo namaženo in s mastjo potreseno štrigoljato pekačo ali pa enako na debelo na tortni obod, zmes pa na gosto naložimo z očiscenimi jagodami, ki smo jih potrgali z grozda. Kolač postavimo v srednje vročo pečico in ga pečemo 40 do 50 minut, a ne prehitro. Po ohlajenju ga potresemo s sladkorjem in narežemo v poljubno velike kose.

Nevihthe, gromi in bliski

Kako nastanejo neurja — Dve skupini neviht — Toča — Električne napetosti, ki izzivajo bliske — Grmenje — Najhujše toče v Evropi so na Koroškem in Štajerskem

Nevihthe delimo v dve glavni skupini, v toplotne nevihte in v čelne (frontne). Toplotne nevihte nastopajo kot krajevno omejen pojav, široke so običajno pet do deset kilometrov, vodijo jih pa zračni toki večinoma v višini nad 2000 m. Tako se dogaja neredko, da ima talni veter povsem

drugo smer nego nevihta.

Brzina takšnih neviht znaša deset do štiri-deset kilometrov na uro. Znaša ognjišča toplotnih neviht so ozemlja, v katerih se posebno rade pojavljajo razlike v zračni toploti. Toplotne nevihte ne prinašajo skoraj nikoli dolgotrajnih temperaturnih sprememb in tudi hudi viharji z njimi običajno niso zvezani.

Nasprotno sledijo čelnim nevihtam

temeljite vremenske spremembe.

Nastopajo poleti z vdorom hladnega morskega zraka in večinoma po dobah vročega vremena. V širini do nad 1000 km in z brzino tudi nad 100 km na uro potujejo preko celine in spremljajo jih hudi viharji sunki, ki jih je opaziti že od daleč na temnih oblakih. Po takšni nevihti sledi skoraj vedno hladno vreme z močno po-oblačitvijo in nadaljnjim dežjem, kakor je bilo to baš te dni. Neredko traja to vreme teden dni in več, dokler se ne vrne vedro vreme. Te nevihte k sreči niso posebno pogoste.

Pogoj za nastanek pogostejših toplotnih neviht so, kakor smo rekli,

razlika v temperaturi

raznih ozračnih plasti. Zato je takšnih neviht posebno dosti v goratih predelih, a tudi v nižinah. Čim bolj se talni zrak ogreje, tem hitreje se dviga in pride kmalu v višino, kjer se zavoljo nižjega zračnega pritiska tako razširi in ohladi, da se vodna para, ki jo nosi s seboj od tal, zgosti

v drobne meglene kapljice, ki jih opazimo v podobi belega oblaka. To se zgodi posebno rado med 8. in 10. dopoldne. Skoraj istočasno se stvorijo takšni oblaki tudi nad drugimi segretim mesti. Oblaki narastajo v oblake, ki dobe obliko cvetače, kope. Če takšno kopo natančneje opazujemo, bomo lahko videli, kako se nabrekuje in to deloma z brzino petih do 10 m na sekundo.

Jadralni letalci, a tudi ptice rade izkoriščajo te navzgor usmerjene zračne toke, ki jih nosijo v višino. Dokler se kopasti oblak tvori, je pod vplivom dvigajočih se tokov.

V lepih dneh se razvoj ustavi pri kopah manjšega obsega, v poedinah dneh pa se kope grnadijo dalje, dosežejo višino 3000 do 4000 m, se vzraščajo s kopami, ki nastajajo ob straneh in spodnja stran oblakov njih mas postaja temnejša, ker jih sončni žarki

ne morejo več predreti.

Oblaki rasejo, dosežejo višino 5000 do 6000 m, ob svojih ostrih robih postanejo nenadno mehkejši, razblinjeni, istočasno se razširijo tudi najvišji deli in dobe obliko nakoval. Malo pozneje padejo prve velike dežne kaplje in že švigne prvi blisk proti zemlji. Dež postane močnejši,

v pasovih zašumi toča.

Nevihthe doseže višek in potem počasi odnehuje.

Kakor smo rekli, dosežejo dvigajoči se toki v oblakovih kopah brzino 5 do 10, včasih celo 15 m na sekundo in to je sila, ki zagrabijo celo večje padajoče kaplje in

jih nese spet v višino. Kaplje se združujejo z manjšimi kapljicami v oblaku. Ko dosežejo premer 5 do 6 mm, pa jih veter spet razdeli. Hudi vetrovni sunki drobijo tudi manjše kaplje. Ta delitev kapelj pa je združena z delitvijo njih

električnega naboja,

kakor se dogaja tudi pri slapovih in morski bibavici, kjer je drobnji vodni prah prav tako nabit z elektriko. Čim daljši je ločilni proces v oblaku, tem večje postajajo električne napetosti med različnimi deli oblaka ter med oblakom in zemljo. Običajno pa nastanejo bliski šele pri napetostih 10 do 20 milijonov voltov. Večskilometrijski bliski zahtevajo napetost 50 do 100 milijonov voltov, najmočnejši bliski pa imajo brzokone tudi

napetost pol milijarde voltov, in to pri sili 20.000 do 30.000 amperov!

Sprožitve bliskov so mogoče med oblakom in oblakom ter med oblakom in bliskom. Blisk, ki šine proti zemlji, ima kačasto obliko s stranskimi vejami, nikakor pa ne preseka ne oblakov, kakor ga običajno upodabljajo. Razen kot iskra se blisk pogostoma pokaže tudi v obliki

ploskovnega bliska.

Ta je bodisi odsev navadne iskre, ki jo zakriva drug oblak, ali pa vžari tudi oblak sam podobno kakor tako zvani ogenj sv. Elje, ki ga je opaziti med nevihtami včasih v gorah. Bolj redki so bliski v obliki biserne ogrlice, ki sestojijo iz verige svetlobnih točk. Ti so že prehod do kroglastih bliskov, najbolj redkih in najbolj čudnih izmed vseh bliskov, ki jih je opaziti včasih neposredno po iskrastem blisku kot

žarečo maso

zmerne brzine. Z očmi se da takšen blisk dobro zasledovati, dokler se ne razdeli z močnim pokom in izginje. Iskrasti blisk doseže lahko dolžino 10 km, opazovali pa so že medoblačne bliske, ki so merili v dolžino 50 km.

Grom nastane neposredno po blisku in sicer tako, da

plane zrak v razredčeni zračni prostor.

ki nastane za bliskom. Iz bližine je slišati silovito prasketanje, iz daljave pa volto bobnenje. Navzlic silnemu zvoku pa se grom sliši le razmeroma malo daleč, navadno na daljavo 15 do 20 km, v zelo redkih primerih do 30 km. Nasprotno pa je opaziti vzplamenevanje bliskov, posebno ponoči, po odsevih na oblakih tudi 100 km daleč.

Vodne množice, ki padajo med nevihtami na zemljo, znašajo nekoliko litrov, včasih pa tudi

2 do 3 hl na kvadratni meter površine.

Če računamo, da pade na kvadratni meter le 10 mm dežja, pomeni to na površino 10 kvadratnih kilometrov že 100.000 ton vode, pri močnih nevihtah pa utegne pasti na zemljo tudi več milijonov ton vode.

Pogostoma beremo poročila o toči, ki je dosegla velikost golobjih ali kurjih jajc.

Najhujše toče v Evropi

so doslej opazovali na ozemlju Koroške in Štajerske. Tam so padala »zrna« s premerom do 15 cm in teže več nego 1 kg. Vest o kosih, ki so tehtali cel stot in več pa so bodisi hudo pretirane ali pa gre za zmoto, ker se zrna na tleh pogostoma sprimejo. V splošnem so 2 do

5 cm debela zrna že redkost, najčešča je toča velika kakor grah ali lešniki. Oblika ji je okrogla, včasih tudi stožčasta ali ploščata. Jedro je belo in ga obdajajo skorje prozornega ledu, kar kaže, da so dvigajoči se zračni toki posebno večja zrna pograbili in jih dvignili s sabo v velike višine in tako se je zgodilo morda večkrat, preden je

zrno padlo končno na tla.

Ta romanja v velike višine dokazuje nizka temperatura zrn. Domnevati je, da se toča stvori ob vsaki nevihti, večinoma pa se v višini okrog 3000 m spet raztopi, tako da pride na zemljo le kot velike dežne kaplje. Pasovi, ki jih zasuje toča so le odlomek celotnega obsega nevihte. Široki so nekoliko sto metrov do nekoliko kilometrov, v dolžino pa se ti pasovi raztezajo tudi do 100 km in več. Ob hujših točah pade na zemljo

5 do 10 milijonov ton lednih zrn.

Smrt ob igralni mizi

Mrtvec je zadel dva milijona frankov

Višje sodišče v Nici je izreklo končno sodbo v procesu, ki je trajal več nego pet let. Neko igralnico ob Rivieri je obsojilo na plačilo enega milijona frankov dedičem l. 1929 umrlega angleškega posestnika Williama Goolda.

S to pravdo je zvezana zanimiva zgodba, ki se je bila odigrala tistega leta v tej igralnici. William Gould je prišel na Riviero, ker je bil strasten igralec rulete. V Nici se je počutil Gould zelo dobro in vsak večer je sedel ob igralni mizi.

Nekega dne se je vedel malo čudno. Začel je igrati z majhnimi plogami in je neprestano dobival. Dobitki so se pred njim kopičili v pravi grič, toda stari mož ni tre-

Letalstvu še nismo dorasli

Brzinski rekordi in njih učinki na človeški organizem

Ko so lansko leto prekosili dotedanji brzinski rekord z novim rekordom 614 km na uro, so neumni Tomaži menili, da je človek s tem dokončno dosegel zadnjo možno mejo brzine. A šele pred kratkim je letalec Udet dosegel nov svetovni rekord s 634 km na uro.

S temi rastočimi brzinami se moramo vedno znova dotikati tudi vprašanja njihovega učinka na človeški organizem. Treba je najti tudi pripomočke zoper njihove morebitne škode. V Nemčiji se je vršilo sedaj posebno zborovanje profesorjev »zračne medicine«, ki se ga je udeležilo tudi večje število drugih znanstvenikov in letalskih praktikov.

Na tem zborovanju so v raznih referatih poudarjali, da postavlja moderno letalstvo na človeka že sedaj v raznih primerih tak-

šne zahteve, ki jim po svoji naravi ni dora-sel. Kako bo šele v bodočnosti! Udetu se sicer ni poznala nobena izčrpanost potem, ko je po svojem rekordnem poletu pristal, toda to nas ne sme zavajati k naziranj, da človeku v tem pogledu sploh niso postavljene nobene meje. Treba je pomisliti samo na višinske rekorde, pri katerih letalci brez dodatne oskrbe s kisikom ne zmorejo svojih nalog.

Znanost se bavi z vprašanjem, v koliko se more človeški organizem prilagoditi takšnim zahtevam in kakšni tehnični pripomočki mu morejo tu olajšati letanje. To so obenem vprašanja, s katerimi se mora prak-tično baviti letalska medicina. Uspehi raz-iskovanj gredo po svojih učinkih preko ožje-ga okvira znanstvenega dela in imajo med-naroden pomen.

Ultravioletni žarki

Njih vloga v kriminalistiki — Pripomoček za raziskovanje živil

V zadnjih letih dobivajo ultraviolečni žarki čedalje večji pomen za razkrivanje potvorb in zločinov vseh vrst. Analitična svetilka se udeležuje z velikim uspehom kot nezmotljiv detektiv. Marsikateri umor s trupom so odkrili na ta način,

prav tako neštete potvorbe listin, čekov, bankovcev in podobnega.

Skrivne pisave se prikazujejo pod vplivom nevidnih žarkov, ponarejeni biseri pokažejo svoje razlike v primeri s praviimi biseri, človeška kri se da razločiti od živalske, itd. Z ultraviolečnimi žarki je mogoče dognati tudi to, da-li vsebuje kakšna klobasa dobro meso ali pa samo cenenite kite, ali pa če so kakav priručnik zdrobljene lupine. Sveže meso je razločiti na prvi pogled od starega in prav tako tudi margarinu od masla. Ni torej nič čudnega, da postaja ponarejevalcem in sieparjem zavoljo takšnih pripomočkov moderne kriminalistike življenje čedalje težje.

Moža je zašila v vrečo

V bližini Budimpešte je neki živinozdravnik med inspekcijskim potovanjem v podstrešju neke kmečke hiše našel v vrečo zašitega, do kosti izsušenega 84letnega moža kmetice. Starci je bil 68letni, toda še precej čili kmetici na poti, zato ga je pred štirimi meseci zvalila v podstrešje, ga vtaknila v vrečo in vanjo zašila.

Le tu pa tam mu je dala malo jesti, tako da je ob gladi hiral. Sosedje, ki so vedeli za to stvar, je niso prijavili oblastem, ker so kmetico smatrali za čaravnicu in so se bali njenega maščevanja. Starca so umirajočega oddali v bolnišnico, kmetico pa v ječo.

Velik meteor

Meteorološki zavod »Hayden Planetarium« v New Yorku poroča, da je šel nedavno preko neba v severovzhodni smeri meteor, ki je imel krasen rep v rdeči in modri barvi. Pojav je bil viden pol minute. Meteor je bil po sodbi strokovnjakov velik kakor pol meseca, njegova pot je šla mimo Velikega medveda in Severnice.

Z ENIM

samim kosom odličnega domačega

Hubertus

mila, operete večji kup perila kot sicer! Zato je v uporabi cenejši!

A NEKDOTE

Francoski lekarnar Coué, ki je leči ljudem s svojim optimizmom, je učil svoj bolnik ponavljati izrek: »Z vsakim dnevom se počutim boljše. Nekdo se pripeljal v Couéjev sanatorij bolnika, o katerem mu je asistentka povedala, da se počuti vsak dan slabše. Coué je nato nahučil asistent. ko: »Kako pa naj bolnik ohrani svoj optimizem, če mu vi sugerirate, da mu je slabše? Prosim vas, da v bodoče pri takšnih primerih izjavite, da si bolnik utvarja, da se počuti slabše.«

Naslednji dan je Coué zopet prišel v sanatorij. Asistentka, ki mu je morala poročati o bolnikovem stanju, je tedaj izjavila:

»Bolnik si utvarja, da je ponoči umrl.«

Metternich je bil človek skopih besed in besedavri so mu bili nadsejo zoperni. Na dunajskem kongresu je sedel v njegovi bližini francoski diplomat, ki ni mogel nikakor zatajiti svoje zgovornosti. Med pogovorom je tudi neprestano gestikuliral z rokami. Metternich je nekaj časa gledal diplomata počete, nato je znil:

»Oprostite, vaše roke me silno dolgočasijo.«

»Obzaluje me,« je dejal diplomat, »ampak ozračje me dela tako nervoznega, da v resnici ne vem, kam naj se vlečem.«

»Najboljše bi bilo, da se včloveže na usta,« je rekel Metternich.

VSAM DAN ENA

»V ponedeljek bom stara 29 let.«
»Ah — prav toliko, kakor jaz!«
»Da, ampak jaz bom obhajala svojo 29 letnico šele prvič.«
(Ric et Racc)

Mična igralka

Je filmska zvezdnica Diana Durbin

„Črna vdova“ mori

Pajek, ki je postal velika nadloga za Kalifornijo

Pretekli teden je zloglasni pajek, ki ga imenujejo »črna vdova«, s svojimi ugrizi usmrtil v Kaliforniji tri delavce in ker so ti pajki razširjeni posebno po vinogradih, se delavci sedaj branijo delati v njih.

Zival z nevarnim trupom, morda najnevarnejša na svetu, je postala v zadnjih letih prava nadloga za Kalifornijo in širne dele Zedinjenih držav, ki mejijo ob Srednjo Ameriko. »Črna vdova« je dolga komaj poldrug centimeter, njene noge isto toliko. V svojih žlezah ima strup, ki pokaša strup najhujših kač. In v nasprotju s kačami je nevarna žival zelo napadalna, težko jo je najti in laik jo težko loči od navadnega pajka.

Ko so novi kolonizatorji v Srednji Ameriki začeli požigati gozdove, da bi dobili zemljo za svoja polja, so »črne vdove« prgnali iz gozdnega zatišja in mnogo teh živali je pobegnilo v Kalifornijo. Novo, milejšje podnebje jim je po vsej priliki bolj ugajalo, zato so se silno razširile. Ljudje sprva niso slutili, kakšna nevarnost je prišla nadnje. Padle so žrtve in ljudje se še vedno niso zanimali za stvar. Tedaj pa se je zgodilo, da je postal žrtev »črne vdove« mlad viničar, Andrews po imenu, krepak, zdrav mož, ki je bil med tovariši prav tako priljubljen kakor med dekleti.

Andrews je delal v vinogradu. Nenadno je odmaknil roko od neke trte. Začutil je bil hud ugriz. Na roki je zagledal črnega pajka. »Presneta žival!« se je nasmehnil in jo pokazal tovarišem. Potem jo je vrgel na tla in gledal, kako je izginila med listje. »Ali naj jo ubijem?« je vprašal. »Ujela me je, pa kaj hočemo, takšna mala žival hoče tudi živeti.«

Andrews ni slutil, kaj se bo zgodilo. Pol ure pozneje so mu noge otrpnile. Ust ni mogel več premikati, roke so mu postale težke kakor svinec. Upiral se je, pa so ga le spravili v bolnišnico v San Francisco. Zdravniki so kmalu uvideli, da je vsaka pomoč zaman. Strup je bil v telesu že opravil svoje delo. Drugi dan so morali pacienta umetno hraniti, tretji dan je bil mrtev. Ker sta se dva podobna primera zgodila nekoliko dni prej, so vsi delavci različnih vinogradniških družb, kakšnih 8000 mož, izjavili, da ne gredo več na delo.

Znani zoolog Fabricius je morilnega pajka že natančno opisal, znanstveniki in medicinci so se morali v zadnjih petih letih baviti z njim kakor prej nikoli. Medicinci ne poznajo pripomočka, ki bi bil zanesljivo učinkovit proti njegovemu strupu. Medtem so zoologi ugotovili, da pajek prav za prav ni pajek in žuželka, temveč da spada

med rake. Na njegovem trebuhu je jasno videti ribso pečene ure, torej smrtnega znamenja. V Evropi imajo poedine mrtve eksemplare v raznih zooloških zavodih, v Londonu pa so imeli še pred kratkim tri žive živali za dvojnimi stekli. Navzlic vsej skrbni negi je ena poginila. Angleški zoologi »črno vdovo« skrbno proučujejo, ker obstoji nevarnost, da se bo kmalu razširila tudi na Evropo in postala grozna nevarnost. Ena izmed živali v Londonu izvira iz Južne Afrike, kjer so se začele pred nedavnim pojavljati isto tako v množicah.

LAHKE TKANINE, VOLNEN FRESCO, »TROPICAL«, PLATNO i. t. d. za vroče dneve priporoča trdka DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7. Oblike, plašči iz balonske svile, dežni plašči in pelerine vedno v zalogi.

Artist v zaporu

Pravo bravurno dejanje je izvršil te dni 56letni artist William Works, ki so ga zavoljo razgrajanja v pijanosti oddali v policijske zapore v Adrianu (Michigan). Ko so ga hoteli naslednji dan odvesti k serifu, so našli težka železna vrata njegove celice dvignjena iz tečajev in v zidu luknjo, veliko, da je skozi njo lahko zlezal mož. Works je bil vrata podrl, zid preluknjal in ušel. V pisemcu, ki ga je pustil na licu mesta, se je zahvalil »za slabo zgradbo« ječe, ki mu je omogočila, da je »na tako preprost način odšel.«

Zanimivosti

Londonski zlatarji so ugotovili, da bodo angleške neveste okrog l. 2000 potrebovale večje prstane nego njih ženin. Angleškim ženskam so roke v zadnjih sto letih postajale čedalje večje in za današnje neveste je treba precej širših prstanov nego za njihove babice.

Ravnatelj neke newyorške blagovnice je opazil, da grde ženske nerade hodijo v kakšno prodajalno, ker se boje, da bi poleg lepih prodajalk ne mogle priti do veljav. Da bi zadovoljil tudi ta del ženskih klientov je mož v svoji blagovnici nastavljal samo grde prodajalke. (In je zavoljo tega najbrž izgubil možko klientelo...)

S P O R T

I. Kolo v ligi

Ljubljana in Jugoslavija

v Beogradu ter še pet parov v borbi za prvih 12 točk v nogometnem prvenstvu

Vsaj za dobrega pol meseca prezgodaj se letos začne ples v ligaškem kolu. Prvič zaradi klimatičnih prilik, saj tičimo se globoko v vročem poletju, drugič pa zaradi nepriljubljenosti mostev; komaj so si mostova oddehnila po naporih lanskega prvenstva, zlasti v poslednjih kolid, ki so bila vsa burna in težka zaradi odprtih vprašanj glede prvih in poslednjih mest v tablici, pa jih brez pravega oddiha silijo že zopet v resno in naporno borbo. Najbrže bo trajalo nekaj tednov, preden bodo mostova našla pot do prave forme, do tedaj pa se bo predvajal po ligaških igriščih nogomet za silo, ki bo gotovo dal marsikateri presenetljiv in nepričakovan rezultat.

Razni sportni preroki, ki jih tudi med nogometniki ne manjka, so že objavili svoje prognoze, tvegane sicer, saj v samem začetku drugače ni mogoče, toda značilne. Med elitno, ki da se bo borila za sam vrh, prištevajo letošnjo ligo v lanskega prvaka, Hasko in Gradjanskoga, tej izbrani dvojici stavljajo ob bok še nekdanjega prvaka Basko in Jugoslavijo, nad Hajdukom so nekako zlomili palico in ga v družbi s sarajevsko Slavijo ter z Baskom dekretirali v centrum, dočim bi se po teh računih ostala petorica: lanska borca proti poslednjemu mestu Jedinstvo in Ljubljana ter letošnji novi ligasi Gradjanski iz Skoplja, Slavija iz Varaždina in Sparta iz Zemuna v složenem pomenku dogovarjali glede poslednjega in predposlednjega mesta, ki upravičujeta imetnika do slovesa od lige. Eno je gotovo: da je Gradjanski, zagrebški, v veliki formi. Na jubilejni proslavi je brez ženiranja državnemu prvaku pritisnil malo slavno šestico, kar gotovo dokazuje trenutno silo »plavega« mostva. Vse ostalo pa je zavito v meglo in je samo stvar osebnega občutka, ali se dajejo temu ali onemu moštvo večje šanse. Najbrže bo odločilnega pomena okolnost, ali mostva igrajo doma ali na tujem. Domača mostva bodo imela nemara toliko prednosti, da bodo, čeprav tesno, pobrala prve točke.

Žreb je za prvo kolo razvrstil dvanajst mostov v te pare:

JUGOSLAVIJA - LJUBLJANA. Igrali bodo predtekmo h glavni tekmi BSK - Slavija (S). Gotovo so rdeči nekoliko na boljšem pred bel-zelenim, že zaradi doma. Predvidevati je tesen rezultat v korist Jugoslavije. Lani je bilo obakrat 3:0, zmerom v korist Jugoslavije.

BSK - SLAVIJA (S). Sarajevska »fili-ala« BSKa sodeluje pač z Bskom v sportni politiki, na terenu pa ni sledu o prijateljstvu. Dve točki so Sarajevčani odvzeli lani nekdanjemu prvaku in tesnemu zavzniku, doma s 4:4, v Beogradu pa z 1:1. Letos so se baje močno pripravili in ne bi bilo prav nobeno presenečenje, če bi iz Beograda zopet odnesli kako piko.

SPARTA - BASK. Tretje srečanje v prestolnici bo med lokalima rivaloma, tako rekoč domač praznik. Spartanci so si ligaško kvalifikacijo letos že v drugič priborili, tekmujejo v ligi pa šele prvič. Razen prijateljskih rezultatov ni mogoče torej pritegniti v primeru še nobenih drugih dogodkov iz prejšnjih dni, toda prijateljska srečanja med beograjskimi klubi in Zemunci niso bila vedno v korist prvih.

Še slab odmev z Bleda

Kaj še ni bilo dobro na plavalni tekmi med Italijo in Jugoslavijo?

Gg. dr. B. Skaberné in B. Trampuž, ki sta med ostalimi ljubljanskimi sportnimi delavci tudi prikočila na pomoč organizatorjem meddržavne plavalne tekme med Italijo in Jugoslavijo na Bledu, sta nam o organizacijski strani te (žal s slabe strani) nepozabne plavalne prireditve poslala v objavo daljši dopis, iz katerega posnemamo naslednje glavne ugotovitve:

JPS odn. njegovi predstavniki so si prišli prvič ogledat prizorišče tekme, Grajsko kopel na Bledu, šele 24. julija, torej niti teden dni pred tekmovalnim kar je vse, kako za prireditev takšnega obsega in glede na kraj, ki nima sportnih naprav, mnogo prekratke rok. Še krajši rok pa je ostal prirediteljem za propagandno stran; prvi lepaki in reklamni članki za to tekmo so se pojavili v javnosti šele 27. julija, torej piete tri dni pred prireditvijo.

29. julija ob 16. uri je bil dokončno določen kraj tekmovalni v Grajski kopeli. To vprašanje bi moralo biti urejeno najmanj že v začetku onega tedna s sodelovanjem saveznega delegata strokovnjaka, ne pa ob navzočnosti obupanega saveznega funkcionarja, ki je v četrtek zvečer na ponovnem izbirnem mitingu v Ljubljani samo tarna, da ni nič pripravljeno, on sam pa da je določen za sprejem Italijanov, pri čemer pa sta mu morala pozneje še pomagati dva nesavezna funkcionarja.

Dne 29. julija ob 15. uri, torej en dan pred tekmovalnim in komaj dve uri pred prihodom gostov je bilo po zaslugi blejskih lokalnih faktorjev dobro rešeno vprašanje njihove nastanitve in prehrane, naši tekmovalci pa so morali navsezadnje ložirati v nemirnem hotelu, kar gotovo ni koristilo njihovi formi. Tudi vprašanje bivanja obeh ekip bi moralo biti podrobno urejeno vsaj 8 dni pred tekmovalnim.

Vodstvo naše reprezentance — ne tehnično — je popolnoma odpovedalo. Savezni tajnik Fischer, ki je zastopal zadržanega vršila dolžnosti tehnične referenta, se za tekmovalce ni brigal in le njihovi osebni disciplini se je treba zahvaliti, da ni bilo še večjih nepriključ, saj nekateri niti niso vedeli, kje in kdaj morajo nastopiti.

Zunanja slika naše plavalne reprezentance je bila v primeru z italijansko, ki je nastopila enotno oblečena od glave do pete in kakor iz škaflice, naravnost porazna. Prav poseben interese pa so si prireditelji privoščili z žogo za waterpolo. Savez za to tekmo ni imel nobene žoge. Ilirija pa je z ostalimi reviziji pripeljala s seboj na Bled tudi staro usnje, s katerim sta nato obe reprezentanci mogli igrati le prijateljsko tekmo prvega dneva. Po novo

Dajemo pa le preizkušeni in letos zelo ojačeni Baskovcem prednost pred novinci v ligi.

GRADJANSKI (Z) - JEDINSTVO. Kakor lani se srečata ta dva protivnika tudi letos že v prvem kolu in v Zagrebu. Beograjčani morajo imeti zelo rahla upanja, da bi kaj odnesli iz Zagreba. »Purjerji« so lani odvzeli zelenim iz Beograda vse štiri pike, doma s 6:0, v Beogradu z 1:0.

SLAVIJA (V) - HASK. Drugi ligaški novinec igra v prvem kolu na domačem poljanah. Za državnega prvaka bi bila precejšnja blamaža, če bi moral prepustiti obe točki Varadincem, izključeno pa to ni. Kljub vsemu bi iz »papirnatega« občutka prisodili prvi točki prvaku.

HAJDUK - GRADJANSKI (S). Novopečeni ligasi iz daljnega Skoplja mora že prvo nedeljo na svojo najdaljšo pot. Svoječas bi bili v naprej obupali nad takim podvigom, v zadnjih časih pa so mostva že prinašala točke iz Splita. Hajduki laborirajo že nekaj let s vojnim moštvom, sedaj so ga menda dokončno pomladili. V tem tiči dokaj tveganosti in le neizkušnost novince v ligi upravičuje domnevo, da bo Hajduk v prvi bitki zaznamoval svoj prvi uspeh.

Popoldne se torej prične letošnje prvo kolo v ligi, zvečer bomo zabeležili prve točke in prvo razvrstitev v tablici!

Kaj bo še na sporedu?

Ženska tekma

Senzacija svoje vrste bo popoldne ob 17.30 na igrišču ob Tyrševi cesti, in sicer prva ženska mednarodna nogometna tekma. Nastopili bosta dve enajstori, in sicer češka iz Brna in zagrebška, v kateri igrajo tudi tri znane ljubljanske sportnice Cimpermanova, Omanova in Bernikova. V predtekmi bosta igrali dve moški enajstori, in sicer rezerva Ljubljane in Reka z začetkom ob 16. Kdor se hoče seznaniti s posebnostmi ženskega nogometa in morda tudi zabavati, naj gre to reč pogledati!

V dopoldanskih urah bodo lahko tletli na Stadionu nadaljevali svoj izbirni miting, na katerem hočejo izbrati najboljši zastopnik ljubljanskega podsava za državno prvenstvo tekmovalce, ki bo 14 dni pozneje tudi v Ljubljani.

Na Bledu bodo kajši tekmovali za prvenstvo s kajaki v mirnih vodah na 10 km dolgi progi po Blejskem jezeru. Razen številnih ljubljancev se bodo teh tekem udeležili tudi Zagrebčani.

pester sportni spored v Celju

Danes jutraj 16. zvezdna košarska dirka v Celje ob 40-letnici Kluba slov. košarjev v Celju. Proge: Zagreb — Celje, Ljubljana — Celje, Maribor — Celje, Slovenjgradec — Celje, Konjice — Celje, Celje — Konjice — Celje. Ob 11. slavnostna seja in razglasitev rezultatov v Narodnem domu.

Ob 8. jutraj revanžni teniški turnir med SK Železničarjem iz Maribora in SK Celjem na tenišču SK Celja v mestnem parku.

Popoldne nogometni brzi turnir na Glaziji v korist protituberkulozne lige v Celju po naslednjem sporedu: ob 16.30 Celje : Atle tik, ob 17. Olimp : Jugoslavija, ob 17.30 premaganca, ob 18. zmagovalca.

žogo pa se je odpeljal član Viktorije preko Italije celo na Sušak in se je tri ure pred reprezentančno tekmo vrnil z uporabno žogo na Bled.

Poglavje zase so bili slednjič prostori za gledalce, ki so bili dovolj dragi, pri vsem tem pa vse prej kakor udobni. Kaj se je dogajalo na onih blejskih tribunah, naj vedo samo očividci...

Dovolj je bilo že objavljenega, da se lahko reče, da je bil JPS za to srečanje v vsakem pogledu nepripravljen ter je tudi to pot poskusil staro prakso, da pripravila in oddaja svoja tekmovalna šela takrat, ko mu voda teče v grlo. Blejska tekma je bila z majhnimi izvetki velik fiasko in čas je že, da to v bodoče ne bo več tak. Slične prireditve naj se odslej, ker JPS tega ni zmožen, pravočasno oddaja v izvedbo podsava ali klubu v kraju tekmovalca, pa bo funkcioniralo drugače kakor je one dni na Bledu. JPS pa naj nekaj ur pred vsako tekmo pošlje svoje delegate, da bodo kaj videli in se kaj naučili!

Državno prvenstvo v tenisu

V nadaljevanju nacionalnega turnirja se je spet lepo uveljavil ilirijan Boris Smerdu

Državno prvenstvo teče dalje. Naši »mušketirji« so se že vrnili iz Berlina ter nastopijo v vseh konkurencah šele v semifinalu. Senzacija turnirja je Beograjčan Laslo, ki po vrsti zmaguje nad vsemi nasprotniki. Tako je zaporedoma premagal Smerduja, Friedricha in Ristića. Od Ljubljancev se je izkazal Banko, ki je gladko premagal Kumanidija, nato pa izgubil s Kreškom Friedrichom.

A. Kategorija.

Kovač — Mogin 6/0, 6/4. Mnogi so pričakovali mnogo otrejše borbe, toda Kovač je pokazal, da je od lanske sezone mnogo napredoval. Banko — Kumanudi 6/2, 6/2. Proti pričakovanju je zmagal Banko, ki je tako rekoč brez napore premagal malo utrujenega nasprotnika. Kumanudiju očividno ni ugajala Bankova ostra, malo odskakujoča žoga. Friedrich Kr. — Banko 6/3, 6/2. Zdelo se je, da je, kakor da igra Banko brez posebne volje in naprežanja. Laslo — Friedrich D. 6/3, 6/4, 6/4. Nova žrtev je bil Friedrich, ki je dal krassen odgovor kljub temu, da je moral igrati utrjen. Laslo — Ristić 6/0, 7/5. Prvi set je gladko dobil Laslo; drugi set je pa Ristić videl da nasprotniku more z dolgimi žogami do živega in je začel lobati. Imel je že 3 set žoge in po neumnosti izgubil set in igro. Kukuljević — Radovanović 6/1, 3/6,

6/2. Radovanović je deloma uspešno držal svojega nasprotnika na base-liniji, potem ko se je ta razigral, je lahko dobil igro. Mnogo poenov je Kukuljević napravil na slabi drugi Radovanovićev servis, ki ga mora na vsak način popraviti in izenačiti z drugimi udarci.

B. Kategorija.
Bojović — Albaneže 6/3, 6/4, Kumanudi — Blanke 3/4, 8/6, 6/3. Mladi Mariborčan je nudi močan odpor staremu rutinerju.

Smerdujev revanš

Smerdu — Laslo 6/1, 6/2. Smerduju je revanš popolnoma uspel. Z mehkiimi žogami v nasprotnikov backhand ga je držal na liniji, ko pa je dal Laslo srednje krajšo žogo, je Smerdu vohorndom punktiral. Prvi set je Smerdu dobil v izvrstnem stilu in veliko koncentracijo. Drugi set je vodil Laslo 1/0, 2/1, nato pa je Smerdu napravil 5 gamemov zaporedoma in izkoristil prvi matchball. Ta zmaga je precejšen uspeh, ker je Laslo premagal Friedricha in Ristića iz A. rang liste!

Double:
Friedrich — Friedrich: Ristić — Mayer 3/6, 6/4, 12/10. Morda sta Ristić in Mayer pogrešila v tem, da sta si pustila navreči pimplersko igro namesto, da bi z ostro igro dobila zmago. —u.

Kolesar — iz Bosne

Bogdan Arsenović iz Zavidovića je s kolesom prevozil skoraj 5000 km. Pravi, da je Slovenija druga Holandska in je pri nas toliko kolesarjev kakor malokje na svetu. Pa ne samo v Sloveniji, temveč tudi doli proti jugu je začelo kolesarstvo dobivati svoje prijatelje, deloma iz praktičnih, deloma pa tudi iz sportnih potreb.

Tako so kolesa prišla v rabo tudi že v Bosni. V tistem Zavidoviću se je našel mlad študent, ki ga je kolesarska žilica poglala na dolgo pot, kakršno si lahko privoščijo samo vztrajni in dober sportnik. 24letni Bogdan Arsenović iz Zavidovića, absoluten trgovske akademije, je 8. junija t. l. sklenil, da se bo s kolesom odpeljal v Pariz in si tamkaj ogledal sprejem angleške kraljevske dvojice. Pot ga je vodila iz rodnega mesta do Zagreba, od tod na Sušak, potem pa dalje preko Benetk.

Iz Julijske Krajine

Sadje na goriškem trgu

Letos si bodo goriški sadjerejci morda nekoliko opomogli. Položaj na trgu je dokaj dober. Vsekakor so cene za sadjerejce ugodnejše, kakor so bile prejšnja leta in tudi sadna letina je bila doslej sorazmerno bogata. Črešnje, marelice in breskve so glavne sadne vrste, ki so prišle doslej na trg in se prav dobro vnovčile. V resnici se lahko reče, da vipavsko in zlasti briško sadje po svojem okusu daleč presega sadje iz drugih krajev. Še v Vidmu, kamor ga nosijo prodajati kmetje iz zapadnih Brd, se prekupevalci bore za naše blago in ga celo neglede na tržne odredbe o cenah dobro plačujejo.

Črešnje so letos dovažali na goriški trg dnevno povprečno po 500 stotov. Blago je bilo izobno, zdravo in okusno, tako da so letos izostale tudi običajne pritožbe iz tujine. Brici in Vipavci pa tudi gorski kmetje s svojimi zadnjimi sladkimi, črnimi in trdomesnatimi črešnjami, ki so jih pošiljali na trg do 200 stotov dnevno, so bili doela zadovoljni z izkupičkom, saj cena zlepa ni šla pod 1.50 lire za kg, večinoma pa se je držala pri 2 lirah in mestoma se če. Blago so izvažali v Českoslovaško, deloma v nekdanjo Avstrijo, mnogo v Monakovo in v — Švico. Goriško sadje si je letos osvojilo tudi bogati švicarski trg. V vsakem primeru pomeni to veliko pridobitev, ki se bo morda spričo bogate hotelske industrije v tej alpski deželi še sijajno obnesla, če jo bo le mogoče obdržati.

Tudi marelice so letos dobro obrodile, saj so jih pripeljali na goriški trg v prav izrednih množinah — dnevno po 100 stotov. In tudi zanje so sadjerejci izkupili lepe denarce. Prodajali so jih po 1 do 1.20 lire za kg. Izvažale pa so se v glavnem enako kakor črešnje v Nemčijo, Českoslovaško in Švico.

Sedaj je nastopil čas breskev. Na trg jih prihaja dnevno že preko 100 stotov. Cene so različne. Dobro in zdravo blago gre v denar po 1.50 lire za kg, kar je seveda povsem zadovoljivo, kakovostno neuspele vrste pa se naravno plačujejo daleč pod to ceno. Včasih tudi po 0.50 lir za kg.

Kar se tiče sadne letine, se kmetje in vrtnarji v nižjih krajih sicer pritožujejo, da sta pozna zima in pomladanski mraz sadnemu drevju močno škodovala, toda vobče lahko trdimo, da je bila letina zadovoljiva. V resnici se je marsikateri kmet letos samo s sadjem precej oddržal svojih dolgov in davčnih zaostankov.

Trnovske jame

Pred kratkim smo podrobno poročali o delovanju tržaških jamarjev, organiziranih v dveh italijanskih planinskih organizacijah, kakor tudi o njegovem pomenu s speleološkega in drugih vse bolj praktičnih vidikov. V zadnjem času so ti jamarji po navodilih svojega že tedaj imenovanega iniciatorja ter podpornika razširili svoj področje tudi na trnovsko planoto. Lotili so se dela precej sistematično in tudi že dosegli nekaj uspehov.

Za kazipot pri tem raziskovalnem delu so jim služili neke pripovedke, ki si širi, jo med ljudstvom v Trnovskem gozdu že vse od svetovne vojne dalje. Tako privo-vedujejo o zlj usodi 5 ruskih ujetnikov, ki so za časa svetovne vojne, ko je vojaštvo na Trnovski planoti rabilo mnogo vode, na dnu neke doline za Predmejo nad Ajdovščino pri iskanju vode zares našlo na močvirnatu tla. Nenadoma pa so se tla udrla pod njimi ko so vanje zasadili lopate, in jih požrla. V resnici je menda takrat pred 22 leti izginilo nekaj ruskih ujetnikov, toda malo je bilo verjetno, da bi se bili kar na lepem udri v zemljo. A sedaj so tam okrog Predmeje našli kar tri globoke kraške jame. Podrobni podatki o krajih, kjer so vohli v jame, in o drugih okoliščinah sicer doslej še niso bili objavljeni. Listi pa so že poročali o teh

Padove in Milana v Švico, mimo Zenevskega jezera v francoski Grenoble in od tod preko Lyona v Pariz.

Arsenović je v Parizu dobil vsa potrebna dovoljenja in je res bil med stotisoči, ki so od blizu pozdravljali angleški kraljevski par na razkošnih bulvarjih. Ko je dosegel svoj cilj, je »skočil« se v Le Havre in Calais, se prepeljal z ladjo v London, se vrnil v Francijo ter preko Strasbourg dosegel nemško mejo in se slednjič po nemških tleh preko Salzburga in Gradca vrnil v Maribor in Ljubljano. Do našega mesta je prevozil 4803 km ali okoli 140 km dnevno v približno dveh mesecih. Mladi študent je žrtvoval za to pot precej denarja in se zdaj z bogatimi vflisi in ves vesel vrača domov.

Ko se je včeraj zgledil v našem uredništvu, je vedel povedati marsikaj zanimivega, najbolj presenetilo pa ga je v naših krajih to, da so ga povsod smatrali za Nemca. Kakor da bi Bosanci ne govorili našega jezika in ne znali voziti kolesa...

15. avgusta — na Ljubelj

K dvodnevni motociklistični dirkam MK Ilirije

Letošnje VIII. mednarodne gorske moto-dirke na Ljubelj bodo po dosedanjih prijavah sodeč, prekosile vse dosedanje ljubelske prireditve. Prijavljena je zelo močna ekipa iz inozemstva. Med starimi znanci z Ljubela (Denzel, Hönel, Medvenich, Kramer itd.), so se prijavili še novi »kanoni«, med katerimi je najbolj nevaren mednarodni vozač Magnus, ki vozi DKW kompresor.

Vodstvo dirke opozarja vozače, da bodo prijave jutri brezpogojno zaključene. Vse informacije pri tajništvu kluba MK Ilirije, Miklošičeva 15.

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 9. prijateljska tekma na Jadranu z Jadranom, oprema se dvigne ob pol 8. na »Primorje«. Pozivajo se vsi ostali igralci, naj vrnejo vso opremo istotam. Zaradi gostovanja prihodnje nedelje in ponedeljka, morajo priti vsi igralci, ki pridejo v poštev za I. mostvo.

SK Slavija. Danes ob pol 9. na igrišču Reke trening za vse igralce I. in II. skupine. Vsi točno ob 8. tamkaj!

odkritjih in objavili tudi nekaj prav zanimivih stvari.

Jame so skoraj navpične in globoke po 200 m in več. Največja med njimi se na dnu končuje v prostorni kaverni, nad katero se boči apnenčasti svod do 100 m visoko. Jam še niso docela raziskali in tako je pričakovati še zanimivih odkritij v njih.

Vsekakor se v mnogem razlikujejo od ostalih doslej odkritih kraških jam. Nedvomno največja njihova zanimivost pa je ta, da so jamarji, kakor sami zatrjujejo, našli na njihovem dnu — sredi pololja — ogromne plasti snega in ledu. Vse spodnje ostenje jam je pokrito z debelim ledom, a dno pokriva sneg do 12 metrov na debelo. Sneg je trd in ulezaan in očitno se do zime nikoli ne raztaja. Jame pa so spričo navpičnih jaškov teško dostopne, tako da na njihovo eksploatacijo v tujsko prometnem pogledu ne bo mogoče niti misliti. Pa tudi drugače bosta večni sneg in led na njihovem dnu le steška rabila ljudem.

Drobne novice

Nov grob. V Višnjeviku v Brdih je v 71. letu starosti neopričakovano izdihnila gospa Regina Sirkova, vdova po g. Ivanu Kristančiču, posestniku, trgovcu in gostilničarju. Pokojnico je prišlo skropit ogromno število ljudi iz vseh Brd. Rajnika, kakor tudi njen nepozabni soproj, ki so ga kot »Pirca iz Višnjevika«, poznali in cenili vsepovsod, sta bila vzorna gospo, darja in vzgojitelja. Njeni rodbini naše iskreno sožalje!

Veličasten pogreb so domačini v Mirnu pripravili pokojni gospe Mermoljevi. Udeležila se ga je velika množica ljudstva iz vse spodnje Vipavske doline. Krsto in grob so ljudje zasuli s cvetjem in vencii. Nekateri so imeli trakove, z drugih so jih predčasno smeli. Več takih vencev je prišlo tudi iz Trsta.

Na padovanski univerzi je bil promoviran za doktorja prava Andrej Makuc iz Gorice.

Mauro sta v Gorici napravila Radivoj Bobić iz Peči pri Mirnu in Zorko Kovačić iz Kozjan pri Materiji.

Iz duhovniške službe. Na mesto pokojnega dekana Abraha, ki je pred kratkim umrl v Ljubljani, je bil imenovan za župnika v Pevni g. Rutar, ki je doslej opravljal posle kaplana na Travniku v Gorici. Za kaplana na Travniku pa je bil imenovan novomašnik Piščanc iz Trsta.

Polijsko nadzorstvo je bilo ukinjeno učitelju Antonu Rutarju iz Čadrga pri Tolminu. Rutarja je l. 1930 posebno sodišče za zaščito države obsodilo na 10 let jče in 3 leta policijskega nadzorstva. V ječi je prebil 5 let, nakar so ga zaradi raznih amnestij odpustili domov. Vrnili se je v aprilu 1935. Pred tremi meseci so mu potekla ta tri leta policijske kazni. Te dni je končno od goriškega sodišča prejel odlok, s katerim mu je bilo policijsko nadzorstvo ukinjeno.

Š A H

Na turnirju za nemško prvenstvo v Oeynhausenu je po 9. kolu krepko vodil Elisakes s 7½ točkami. Oddal je samo tri remije; v nevarnosti je bil v partiji z Engelsom, pa ga je rešila baje nasprotnikova časovna stigka. — Kieninger stoji, istotako neporažen s 6½ na drugem mestu. Slede Michel 6. Koch 5½, prof. Becker, Engels, H. Herrmann 5 itd. Prof. Becker je z dvema zaporednima porazoma pokvaril svoje šanse.

Na turnirju za českoslovaško prvenstvo bosta po zadnjih vesteh res sodelovala tudi Hönlinger in Spielmann. Prvi je sloh českoslovaški državijan, Spielmann pa se je po večmesnem bivanju na Holandskem sedaj baje kar za stalno preselil v Prago in je postal član »Deutscher Schachkluba«. — Med Flohrom in českoslovaško šahovsko zvezo je po časopisnih vesteh glede udeležbe na turnirju nastal majhen nesporazum. Flohr je namreč za svoje sodelovanje zahteval poseben honorar, kar

pa je zveza načelno odklonila. Preden pa je bilo to vprašanje rešeno, je dospela sedaj iz Rusije vest, da je Flohr obolel, da je moral odpotovati na zdravljenje na Kavkaz, da pa je pripravljen po svoji vrnitvi v septembru odigrati za naslov prvak match z zmagovalcem turnirja v Pragi.

Na turnirju za naslov nacionalnega amaterskega mojstra, ki se jutri začne v Osi-jevu, igrajo: Avirović (Zagreb), Bajer (Osijek), Bidić (Skoplje), Carev (Sombor), Cindrić (Osijek), Herbatin (Subotica), A. Jonke (Karlovac), Lesnik (Beograd), Müller (Osijek), B. Pavlović, V. Popović (oba Beograd), Rabar (Zagreb), M. Rajković (Novi Sad), Sikošek, Šiška (oba Ljubljana), Spasojević (Zemun), Subarić in Turk (oba Zagreb). — Favorit je vsekakor Rajković, pa tudi vsi trije Slovenci imajo dobre izgleda.

Francoska obramba.

Beli: Engels. Črni: Nowarra.

(Oeynhausenu, 2. kolo, 25. julija).

1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	d5—e4
5. Sc3—e4	Lf8—e7
6. Lg5—f6	Le7—f7

Signure je pač g6f6, ker lovec z e7 lahko dobro podpre važno razbremenilno potezo c7—c5.

7. Sg1—f3	Sb8—d7
8. c2—c3	b7—b6

Sedaj črni ni prišel do c7—c5.

9. Lf1—d3	Lc8—b7
10. Dd1—e2	Dd8—e7

Črni si je previdno pridržal možnost t dolge i kratke rohade, pa ga beli z dvo-reznim napadom skuša prisiliti k odločitvi.

11.	g7—g6
12. h2—h4?	h7—h5?

Tu je bila prilika za nevaren protudar, e6—e5. Bela pozicija potem ne bi bila posebno varna.

13. g4—g5	Lf6—g7
14. 0—0—0	0—0—0

Drugača črnu ne preostaja. Beli pa si je bil pravilno izračunal, da bo tudi tako prišel do napada.

15. Ld3—a5!

Črni damski lovec brani bela polja. Po njegovi zamenjavi pride na teh belih do odločilne premoči in napada.

15.	Th8—e8
16. Sf3—d2	e6—e5

Druga protigre ni na razpolago. Gro-zelo je že f4 s popolno blokado, na c5 pa bi prišlo silno močno Lb7+ ter Sc4.

17. La6—b7+	Kc8—b7
18. d4—d5	

Sedaj bela dama že prav resno grozi, da vdere na pr. na c6.

||
||
||

VII. MARIBORSKI TEDEN OTVORJEN

Sijajna bilanca gospodarskega, kulturnega, prosvetnega in socialnega razvoja Maribora in njegovega zaledja od 1. 1918—1938

Maribor, 6. avgusta. Maribor je danes ves v prazničnem razpoloženju. Od glavnih ulic proti severu sem vzdolž Aleksandrove ceste pa do Grajskega trga vihrajo državne trobojnice, na vitkih mlajih, razpostavljenih ob obeh straneh glavne mariborske prometne žile. Na razstavišču je vse v živahnem tempu, vhod v prostore Mariborskega tedna je okusno okrašen. Na ulicah živahno vrvenje.

Kmalu po 10. dop. so se pričeli zbirati na razstavišču predstavniki Maribora, Ljubljane, Celja, Ptujja in drugih krajev Slovenije. Med navzočimi so bili načelnik dr. Raječ kot zastopnik bana, nadalje poimenovali zbirani višji častniki z mestnim poveljnikom generalom C. Stanovljem na čelu, bivši minister posl. Mohorič, narodni poslanci Prekoršek, Lukacič, dr. Jančič, škof dr. Tomažič, stolni prošt dr. Vraber, stolni dekan dr. Čukala, starokatoliški župnik Šegula, mestni župan dr. Juvan, predsednik Aerokluba A. Krejčič, dr. Vrhunec, predsednik Društva za ceste, predsednik F. Bonač in ravatelj dr. Dolar kot predstavnika ljubljanskega velešolja, predsednik okrožnega sodišča v Murski Soboti dr. Žiher, s. o. s. Lenart kot vodja okrožnega sodišča v Mariboru, sreska načelnika dr. Šiška in Eileta, obmejni komisar Krajnovič, šef mariborske policije dr. Trstenjak, zborniški svetnik Pinter, predsednik Združenja trgovcev v Mariboru Miloš Oset, predsednik Tujakoprometne zveze v Mariboru inž. Šlajmer, predsednik Zveze Maistrovih borcov prof. dr. Dolar, br. Dojčinovič kot zastopnik mariborske sokolske župe, upravnik pošte Maribor II. Klemenčič, inž. Hinterlechner kot predsednik železnice, upravnik Narodnega gledališča v Mariboru dr. Brenčič, šef glavne carinarice v Mariboru Mihajlovič, gospa Maistrova na čelu narodnega ženstva, šef državnega tožilstva dr. Zorjan, mnogi župani, mariborski mestni svetniki, ravnatelj vseh mariborskih srednjih in strokovnih šol, zastopniki vseh številnih organizacij, ki sodelujejo pri letošnjih prireditvah ter razstavah Mariborskega tedna.

Točno ob napovedani uri je povzel besedo zaslužni predsednik zadruge Mariborski teden g. dr. Franjo Lipold, ki je uvodoma omenil, da je prevzel pokroviteljstvo nad letošnjimi jubilejnimi prireditvami v Mariboru ob 20letnici Jugoslavije Nj. Vel. kralj Peter II. Zatem je spoznal navzočim, da so poslali brzojavne poročile kraljevska namestnika dr. Stankovič in dr. Perović, b. minister senator dr. Albert Kramer, častni predsednik pripravljavnega odbora za proslavo 20letnice Jugoslavije v Mariboru notranji minister dr. A. Korošec. V glatko k zlatih izjavah je dr. F. Lipold po priskrbenem pozdravu vseh navzočih razčlenil razvoj in pomen Mariborskega tedna. Iz njegovih izjav izstopajo naslednje misli:

Govor dr. Franja Lipolda

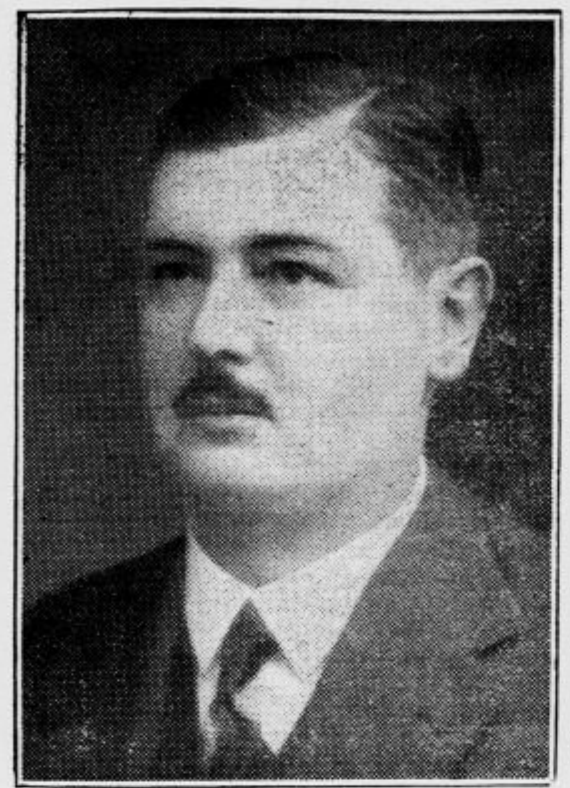
Današnji slovesni otvoritvi VII. Mariborskega tedna so prisostvovali številni odlični predstavniki našega javnega življenja, zastopniki vseh kulturnih, gospodarskih in nacionalnih organizacij. Potem ko je zaslužni predsednik zadruge Mariborski teden g. dr. Franjo Lipold s prisrčnimi besedami pozdravil navzoče odličnike, je v globoko zajetih izjavah podčrtal pomen Mariborskega tedna s sledečimi poudarki: »Sedmič otvarjamo danes Mariborski teden, ki postaja tako že tradicionalna mariborska prireditev. Mariborski teden smo ustvarili pred šestimi leti v dobi najtežje gospodarske in finančne krize, da poživimo naš Maribor, da pokažemo produktivne možnosti njegove industrije, trgovine in obrti, da dokumentiramo naše kulturno in nacionalno udejstvovanje, da damo priliko našemu sportu, da pokaže svoje možnosti ter da končno podčrtamo važnost Maribora in njegovega širokega zaledja za tujski promet. V duhu medsebojne povezanosti in v vzajemnim delom hočemo pokazati uspehe našega dela in hočemo tako vsakogar vzpodbuditi k še večjemu napredku, ker vemo, da je najboljša poročila napredku vztrajno delo, zaupanje v samega sebe in v uspešno solidarnost.

Letošnji Mariborski teden ima svoj poseben pomen, ker ga prirejamo ob 20letnici naše osvoboditve, ob 20letnem jubileju naše ljubljene Jugoslavije. Letošnji Mariborski teden bo pokazal velik razvoj našega javnega življenja na vseh poljih, ki ga je omogočila svoboda v veliki, lastni državi. Poleg vsakoletne razstave naše industrije, zlasti tekstilne, našega trgovstva in že tradicionalne obrtne razstave, je poseben odbor pod vodstvom mariborske mestne občine organiziral manifestacijsko kulturno razstavo Maribora in njegove okolice, ki naj pokaže podvig našega kulturnega in nacionalnega življenja po 20 letih našega osvoboditve in ki naj dokumentira našo zrelost in našo sposobnost za našo obrambo in naš napredok. Posebno iskreno zahvalno moram izreči mariborski mestni občini, ki se je postavila na čelo organizatorjev te razstave. Posebna pozornost je na letošnjem Mariborskem tednu posvečena tudi našemu cestnemu problemu. Razstava Društva »Cesta« naj pokaže neprimerno današnje stanje naših prometnih žil in naj da pobudo za bodočo moderno in smotno urejevanje cestnega omrežja. Društvo »Cesta« se iskreno zahvaljuje za organizacijo te razstave. Posebna atrakcija letošnjega Mariborskega tedna je tudi razstava narodnih noš in vezenin. Opozorjam še posebej na fotoamatersko, filatelistično in čebelarstvo razstavo, na gostinsko razstavo in razstavo naših vin.

Mariborski teden posveča tudi letos vso pažnjo tujskemu prometu. Naš leti Maribor, naše zeleno Pohorje in Kozjak ter naše prijazne vinorodne gorice so vredni, da jih pokažemo še tako razvijenemu tujcu. Mariborski teden si stalno prizadeva, da dviga in postavlja v dostojno luč te neprecenljive zaklade naše zemlje.

Mariborski teden hoče ugostiti vsem sodelavcem in posebnikom Mariborskega tedna. Poudariti pa moram, da je namen Mariborskega tedna propaganda za Mari-

bor in njegovo lepo okolico ter da hoče služiti splošnemu dobrotu in napredku. Vsem sodelavcem se za njih poštovno delo iskreno zahvaljujem, članom v prireditveni odbor in razstavljalcem, oblastvom, ki nam bodo pri našem delu svojo pomoč, in prav posebno našim no-

vinarjem, ki nas že vsa leta pri našem delu podpirajo. Prosim vse, da s tem ciljem pred očmi solidarno podpirajo nesebično delo Mariborskega tedna. Ko otvarjamo letošnji Mariborski teden in mu iskreno želimo popoln uspeh za dobrobit Maribora ter naše velike domovine, se v vdanosti klanjamo našemu prevzvišenemu vladarju Nj. Vel. kralju Petru II. Naj živi kralj Peter II. in prevzvišeni kraljevski dom.

Po njegovem govoru je voljska godba pod vodstvom kapelnika kapetana Jiranka odsvirala državno himno, nakar je spregovoril

mestni župan dr. Juvan,

ki je izjavil med drugim: Prvič mi je kot županu mesta dana možnost, da govorim pri otvoritvi Mariborskega tedna. Jaz porabim z veseljem to priliko in izrečem v imenu mestne občine g. predsedniku te odlične institucije dr. Lipoldu, vsem odbornikom in vsem gospodom obrtnikom, trgovcem in industrijcem, ki delujejo že 7 let za napredok našega gospodarstva ter ugled in dobro ime našega mesta, iskreno zahvalo. Iz nič je bila ustvarjena ta gospodarska zadruza, bilo je treba mnogo truda, mnogo dela vse začetniške težave je premagala ljubezen do mesta in našega gospodarstva, zato tudi lahko danes s ponosom gledamo na to našo lepo gospodarsko institucijo.

Ko smo se pred meseci posvetovali o proslavi 20letnice Jugoslavije v Mariboru, smo bili predvsem na jasnem, da mora biti proslava v Mariboru složna, vsenarodna manifestacija za kralja, državo in narod. To se lo tudi zgodilo v nedeljo 14. t. m. na velikem manifestacijskem taboru. Bili smo si pa tudi na jasnem, da treba ob 20letnici položiti javnosti račun vsega dela, ki so ga izvršili v teku 20 let javni delavci v Mariboru, predvsem na gospodarskem in prosvetno-kulturnem polju. Zato je bilo skleseno, da se priključijo gospodarski razstavi Mariborskega tedna še posebna prosvetno-kulturna razstava, ki naj poleg gospodarske razstave Mariborskega tedna prikaže javnosti prosvetno-kulturno delo Maribora in zaledja v teku zadnjih 20 let. To razstavo je priredila mestna občina, sodelujoča pa vse naše kulturne in prosvetne ustanove, ki jih kratko naštejemo: Prosvetna zveza, Zveza kulturnih društev, Sokol, Vzajemno žensko društvo, Šolske sestre, Narodno-strokovna zveza, Zgodovinsko društvo, Muzejsko društvo, Gasilska župa Maribor, Francoski krožek, Pedagoška centrala, Ljudska univerza, Učiteljski dom, Slov. planinsko društvo, Slov. lovsko društvo, Sloven. trgovsko društvo, Okrožni urad za zavarovanje delavcev, Jadranska straža, Društvo za zdravstveno zaščito dece in mladine, Maistrovi borci, SK Železničar, OUZD, Delavcična dr. železnica.

Poleg teh društev in ustanov sodelujejo na tej razstavi tudi mestni socialni in gradbeni urad ter mestna podjetja, ki prikazujejo razvoj mesta v zadnjih 20 letih v socialnem oziru, v pogledu gradbenosti, cest, kanalizacije, elektrifikacije in vsega, kar je razvojem moderne mesta v zadnjih 20 letih v Mariboru nastalo. Gospodarska razstava Mariborskega tedna ter prosvetno-kulturna razstava mestne občine tvorita zaključeno enoto, ki predstavlja letos ob 20letnici Jugoslavije naši javnosti Maribor kakršen je v prosvetnem, kulturnem in gospodarskem pogledu.

Obe razstavi skupaj predstavljata nekako bilanco vsega napredka in dela zadnjih 20 let v Mariboru. Ta bilanca je visoko aktivna. Če se spomnimo nazaj na Maribor pred prevratom in gledamo njegovo današnje visoko gospodarsko stanje, njegovo lepo današnje zunanje lice, lepo urejene ceste, regulirane trge, nove stavbe, naše lepo kopališče, moderne socialne ustanove, visoko stopnjo našega prosvetnega in kulturnega življenja, poleg tega dobro urejeno, finančno močno občino, lahko s ponosom zaključimo 20letnico in rečemo, da smo Slovenci dobro gospodarili v Mariboru, in malo provincialno mesto Maribor spremenili v lepo, moderno urejeno mesto.

S temi besedami Vas mnogopoštovana gospoda prosim, da si blagovolite ogledati našo razstavo.

Zatem je povzel besedo predsednik Društva za ceste,

dr. Vinko Vrhunec,

ki je naglašal sledeče važne momente: Srečna in koristna je zamisel, da dvajsetletno osvoboditve in zedinjenja ne proslavimo samo z narodnimi manifestacijami, temveč da ob tej priložnosti postavimo samokritično bilanco v narodni državi doseženega napredka, na vseh področjih javnega življenja pridobljenih uspehov, a tudi še nepopravljenih nedostatkov in zamujenih priložnosti. Nazorni prikaz obega

položaja naših obmejnih krajev je tudi programska panorama onih velikih nalog bližnje bodočnosti, ki naj naše obmejno ljudstvo dvignejo na stopnjo najnaprednejšega, najzavednejšega, a tudi najzadovoljnejšega dela našega naroda.

V bodočem delovanju za splošno povzdigo naših obmejnih krajev ne more cestno-prometno vprašanje ostati zanemarljivo in prezrto. Nikjer ni prometni, gospodarski in obrambni pomen ceste tako ponazorjen kakor na naši, za tuje vplive tako občutljivi meji. Obmejna cesta je trdna vez na veliko narodno in državno skupnost, je žila, ki dovaja oživljajočo kri blagostanja in prosvete, s temi pa narodno zavest, odprto in zavest o vrednosti lastnega duha in dela.

Stojimo pred izvedbo obsežnega, šestletnega gradbenega načrta za izgraditev in obnovitev našega cestnega omrežja v celi državi. Načrtno izvajanje del, koristi mednarodnega tujskega prometa in obziri državne varnosti narekujejo, da moramo s cestnimi deli pričeti najprej ob naših mejah. Slovenija po pravici velja za vrata Jugoslavije v svet: ako pa je Slovenija vrata Jugoslavije, je ključ v teh vratih — naš Maribor s svojo obmejno okolico. Cestna prečnica od št. Ilja preko Maribora, Celja do Ljubljane in dalje nova jadranska cesta na morje je hrbtenica celega cestnega omrežja naše banovine in prvorazrednega pomena za naš mednarodni tujski promet v vse kraje Jugoslavije. V vsrednjem interesu se morajo ta dela nemudoma pričeti, a ne samo na enem mestu pri Ljubljani, temveč istočasno tudi pri Mariboru in Celju. Cestna razstava kaže, ka-

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

F. K. v M. — Na račun davkov ste pred dobrim mesecem dni plačili toliko in toliko dinarjev, potrdilo o plačilu pa se je glasilo na manjšo vsoto. Vrnili ste se v davčno upravo in zahtevali, naj se Vam plačana razlika naknadno s potrdilom odobri ali pa v gotovini vrne. Blagajnik je Vašo zahtevo odklonil, češ da ste mu bili plačali v priznanih navedenih zneskih in ne več, ker pri dnevnem blagajniškem zaključku ni ugotovil nobenega preseška. Na kakšen način bi lahko prisilili blagajnika, da bi ugodil Vaši zahtevi? — Zelo sitna zadeva, ki spada pravzaprav v »Pravno! Pismeno potrdilo govori v blagajnikovo in ne v Vašo prilog. Zakaj se niste takoj že po odstetju denarja uverili o pravilnosti potrdila? Pričimate nobenih, ki bi pred sodiščem mogle pod prisego potrditi, da ste blagajniku odšteli več (koliko?), kakor stoji v potrdilu. Kar lepo mirni ostanite in ne nadlegujte več blagajnika, če trditve ne morete stvarno dokazati! Stvar je namreč opasna za Vas, ker Vam v danem primeru lahko naprti tožbo blagajnik. In brez dvoma bi v tem primeru podlegli, če je uradno potrdilo tudi v formalnem oziru neoporečno. V vsakem davčnem uradu mora namreč biti zapisano in nabito na vidnem mestu, kateri uradnik vodi davčni dnevnik in kateri uradnik vodi blagajno, ker imata sama podpisana teh uradnikov na potrdilih, izdanih o plačnem davku, veljavnost in odgovornost za državno blagajno. Priporočamo torej skrajno opreznost! —

T. K. — Leta 1936. ste kupili posestvo, Vaš prednik je odšel radi preobremenitve praznih rok. Za 5 let nazaj je imel občutni zaostanek na zgradbarini in pridobinji. Pri obračunu ste vskalkulirali le vključeno vsoto. Precejšnje neveljavne vsote davčnega zaostanka iz zadnjih dveh let pa pri obračunu niste upoštevali. Davčna uprava terja sedaj od Vas plačilo celega davčnega zaostanka, čeprav nimate za neveljavni del zaostanka nobenega kritja. Ali je dana možnost, da Vam finančna oblast vsaj del dolga odpise? — V Vašem primeru gre za stvarno jamstvo. Uveriti bi se bili morali pri davčni upravi, kako je z davki Vašega prednika, še preden ste se odločili za nakup posestva. Stvarno jamstvo obstoji namreč na zemljišču in zgradbah za one dolžne davke na dohodek od zemljišč, odnosno zgradb, z obrestmi in izvršilnimi stroški vred, ki so dospeli v plačilo v poslednjih treh letih, štetih nazaj od dne prisilne prodaje objekta (zemljišča, zgradbe). To jamstvo je zakonsko, se drži objekta v omenjenih mejah, najsi se ni izvedla zemljiška vključba zastavne pravice na nepremičnine, ter ima vedno prvo mesto pred vsemi intabulacijami. Stvarno jamstvo pa obstoji tudi na lastnih nepremičninah podjetja (obrata), ki služijo neposredno podjetju ali obratu, glede pridobitve, obresti in izvršilnih stroškov, v istih mejah, z isto močjo in s istimi posledicami kakor glede zemljarine in zgradbarine. Če je prešla nepremičnina, za katero dospeli davčni dolg ni poravnani, v posest koga drugega, pošlje davčna uprava temu odločbo, v kateri ugotovi obstoj stvarnega jamstva na predmetni nepremičnini, ter zahteva plačilo dolga s pripadki vred v 15 dneh, da ne bo izvršbe. Pritožba ne zadržuje prisilne izterjave. Zaostalo zgradbarino boste morali brezpogojno poravnati, pridobitno pa le, če in kolikor so nepremičnine služile podjetju ali obratu. —

S. S. v S. — Razpis generalne direkcije davkov v Beogradu od 26. III. 1928, št. 34060 je bil objavljen 1. 1928 v Finskijski službi iz leta 1928. Poskusili Vam bomo preskrbeti prepis, ki ga Vam čim prej dopošljemo. —

»Hranilnica Bosanski Petrovac«. Kako bi mogli priti do cele vloge pri hranilnici, v katero ste že pred leti vložili precejšen znesek. — Na noben način ne boste mogli zahtevati vse vloge, niti poljubnih obrovkov od hranilnice, ki je sedaj pod zaščito. Zaščiteni hranilnica je dolžna izplačevati na vloge le one zneske, ki so ji bili dovoljeni ob priliki, ko ji je bila podeljena zaščita. Ne moremo Vam sporočiti, kakšne zneske mora plačevati vaša hranilnica in vam svetujemo, da se pismeno obrnete na hranilnico, ki vam mora dati vsa tozadevna pojasnila.

M. P. Kje bi mogli zvedeti za patent gotovega izdelka. — Naslovite vašo prošnjo po vseh navodilih, za katere se zanimате, na Patentni urad pri zavodu za zaščito

Pravna

Zadlag-Cadrag: To, kar opisujete, ni nič drugega, kot revmatizem mišic. Priporočam sončenje, tople obkladke, in da se dobro prepotite, kar v tem letnem času ne bo težko izvesti.

M. R. B.: Pred 6 leti ste bili operirani na Basedovu, pred 2 mesecema na nebnicah, imate za pest veliko kilo na popku, pa se ne morete odločiti za operacijo, ker imate silen strah pred zdravniki. Stara ste

kega izrednega pomena je cestna zveza Maribor oziroma Slov. Bistrica s Ptujem dalje na madžarsko mejo, ker bi ta moderna cesta zajela mednarodni cestni promet iz Madžarske, Čehoslovaške in Poljske ter znatno gospodarsko okrepila obmejne kraje. Otvoritev Pohorja tujskemu prometu in cestna zveza s Prekmurjem je nujno vprašanje ne samo gospodarskega, temveč splošno nacionalnega pomena. V okostnjak glavnih cestnih zvez je potrebno po krajevni razmerah vključiti druge banovinske, občinske in turistične ceste, da ne bomo po 20 letih lastne države imeli ob naši meji krajev, ki imajo cestno zvezo v tujo, a ne v našo državo. Tudi ostali cestno-prometni problemi, ki so v zvezi z Mariborom in severno mejo, zlasti zveza z Zagrebom so na razstavi predstavljeni.

Poleg prometne važnosti dobrega in urejenega cestnega omrežja ob naši meji pa ni pozabiti tehničnih nacionalnih in državnih razlogov. Videč naše zaostale in zanemarjene ceste in primerjajoč jih z najmodernejšimi cestami onstran meje, se preprosto človeku nehoti vzbudi občutek o manjvrednosti svojega naroda in svoje države. Naš ugled ne dovoljuje, da se na naši meji stikata ekstrema najsodobnejše in najzaostalejša ceste. Ali naj dobra cesta preneha na mejah Jugoslavije? Poleg tega pa bi izvajanje velikih cestnih del znatno odpomoglo socialni bedi obmejnega prebivalstva, ki si sedaj v tujini išče dela in zaslužka. Naša propaganda ob meji, naj ne bo propaganda besedi, temveč propaganda dejanj in dela, v izvajanju smotne gospodarske politike, ki bo najvarnejši jez proti poplavi tujih vplivov.

Društvo za ceste je smatralo za svojo dolžnost, da se z nazornim prikazom stanja in potreb cest in cestnega prometa priključi pregledu kulturnega in gospodarskega položaja naših obmejnih krajev. Dolžni smo zahvalo vsem, ki so nas tudi pri prireditvi te razstave podprli, zlasti kr. banski upravi, mariborski sekciji Avtomobilskega kluba in upravi Mariborskega

tedna. Želim, da bi razstava pripomogla k hitri in pravilni rešitvi cestnega vprašanja v naši banovini ter da bi dvajsetletnico obstoja naše velike skupne domovine Jugoslavije proslavili s trajnimi, vidnimi, velikimi javnimi deli, posebno na naših obmejnih cestah.

Kot zastopnik bana dravske banovine je spregovoril načelnik dr. Raječ, ki je prikazal gospodarsko strukturo našega obmejnega ozemlja, poudarjajoč veliki pomen Mariborskega tedna. Izrekel je odbornikom zadruge Mariborski teden najtoplejše priznanje za izvršeno delo, nakar je v banovem imenu proglasil Mariborski teden za otvorjen.

Razgled po razstavi

S tem so bile otvoritvene svečanosti končane in so si odličniki ogledali razstave. Bili so polni hvale in priznanja za ogromno izvršeno delo. Razstave segajo v vsa področja obmejnega življenja. Jubilejna kulturna razstava, ki je nameščena v veliki Unionski dvorani in vseh stranskih prostorih, kaže bilanco prosvetnega, kulturnega in socialnega razvoja Maribora in njegovega zaledja od leta 1918 do 1938. Veliko pozornost zbuja tudi prosvetna in socialna razstava, nadalje razstave mariborskih gasilcev, lovcev, državnih železnic, mesta Maribora, tekstilne industrije, splošna industrijska razstava, velika obrtna razstava, razstava ceste in tujkega prometa, razstava narodnih noš in vezenin, razstava Nanosa, fotoamaterska, gostinska, filatelistična razstava, vinska razstava s poskušajo izbranih štajerskih vin, čebelarstva razstava, razstavi Društva združenih gojiteljev malih živali ter društva »Rejce malih živali, vrtnarska razstava, razstava preprog in razstava vozil. Kakor vsi dosedajni Mariborski tedni, tako izpričuje tudi letošnji VII. Mariborski teden tvorne sile Maribora ter njegovega zaledja.

industrijske svojine v Beogradu. Ako vas bodo pozvali na taksiranje vloge, boste to naknadno izvršili.

G. I. št. 48. Ko je stopil vaš sinko v večjo k sosedu, sta sosedova nedoletna sinova vrgla v gorčo peč dinamitno patrono. Zaradi eksplozije je vaš fant izgubil skoro popolnoma vsak vid, imel velike bolečine, izgubil šolsko leto, vam so bili pa prizadejani ogromni stroški. Kdo odgovarja za odškodnino. — V zakonih je določeno, da gre povračilo odškodnine za škodo, ki so jo povzročili nedorasli (otroci do 14. leta) terjati od tistih oseb, katerim se sme škoda pripisati zaradi zanemarjanja skrbni, ki jim je poverjena nad nedoraslimi otroci. Najbolje bo, da pozovete očeta otrok, t. j. vašega sosedu, da naj vam zlepa plača kot zakonitemu zastopniku vašega nedoletnega poškodovanega sina, za njega primerno odškodnino. Ako bi zlepa ne hotel poravnati primerne odškodnine, ga boste morali v to prisiliti s tožbo. Pravico imate zahtevati za svojo sina odškodnino za izgubo vida in za bolečine in tudi za izgubljeno šolsko leto. V tožbi si izrecno pridržite še nadaljnjo zahtevo po odškodnini, ako bi se sinu vid še bolj poslabšal ozir. za primer osepitve, kot tudi za morebitne nadaljne bolečine. Sosedu lahko tožite tudi v svojem imenu za vse izdatke, ki ste jih namesto sina imeli, ozi. za njega izdali. Ako ste siromašnega stanu, predložite k tožbi spričevalo o siromaštvu, ki ga dodelite na občini, potrditi vam ga pa mora tudi davčna uprava in sresko načelstvo. Vaša bojazen, da bi vaš sosed zaradi dobrih zvez mogel doseči, da bi ne bilo pravično razsodeno, je popolnoma neutemeljena. Sodbo bo izdal neodvisen in nepristranski sodnik.

»Zelo zanimivo«. Okrožno kot rekurno sodišče v zadevi zaščite kmetovalca je izdalo določbo, ki vam nikakor ne prija. — Zoper odločbo okrožnega sodišča se ne boste mogli nikamor več pritožiti, ker je dokončna in zoper njo ni več nikakega pravnega sredstva. Ako je v svoji odločbi to sodišče smatralo vas kot staroupojočenca, služitelja kot človeka s tem glavnim poklicem, se boste morali tej odločbi ukloniti in torej ne boste kmet.

R. M. C. Za vašega nezakonskega otroka bi radi dosegli rodbinsko pokojnino potem, ko bi njegov nezakonski oče umrl. — Ne boste mogli doseči, kar želite. Rodbinska pokojnina po državnem uradniku pripada le njegovim zakonskim otrokom in njegovi zakonski ženi. Morda bi pa še ob življenju dogovorno z nezakonskim očetom uredili preskrbo vašega otroka, saj mu nezakonski oče iz svojega razpoložljivega premoženja lahko dodeli volilo ali še daruje vsoto, ki bo zadostovala za otrokovo primerno vzgojo in preskrbo.

S. I. L. Vaš sosed je nagajiv in vam do 10. ure zvečer trobi skozi odprto okno. Kako bi si pomagali. — Ako sosed le preveč nagaja in dela prevelik trušč, morete vsak čas zaprositi policijsko oblastvo za odpono. Prijavite ga na bližnji stražnihi in prosite, da si eden od stražnikov sam pogleda sosedovo nagajivo početje. Ako bo vaša prijava utemeljena, ji bo sigurno ustrezno, tako za čas pred 10. uro zvečer, kakor tudi po tej uri, ko je trobiti prepovedano.

Zdravniška

I. B. K.: Popolnoma nerazumljiv mi je vaš strah pred kapavico, ako sami trdite, da spolno občevanje kot vzrok ne pride v poštev, ker ga sploh ni bilo. Priložnostno izcejanje sluzi in otekanje območja ima svoj vzrok v bolnih erotičnih fantazijah, s katerimi se mučite popolnoma brez potrebe. V vaših letih mislim, ne bi smel več obstajati problem samozadostitve. V tem primeru se bojim, se bo vaše živčno odnosno duševno stanje samo poslabšalo. Živite torej normalno življenje, ali pa se vzdržite popolnoma! V tem pogledu vam bo zlasti mnogo koristilo, ako se boste intenzivno bavili s sportom n. pr. s telovadbo in plavanjem.

Zadlag-Cadrag: To, kar opisujete, ni nič drugega, kot revmatizem mišic. Priporočam sončenje, tople obkladke, in da se dobro prepotite, kar v tem letnem času ne bo težko izvesti.

M. R. B.: Pred 6 leti ste bili operirani na Basedovu, pred 2 mesecema na nebnicah, imate za pest veliko kilo na popku, pa se ne morete odločiti za operacijo, ker imate silen strah pred zdravniki. Stara ste

45 let in ste zelo živčna. — Nahajate se v letih, ko običajno nastopa mena in poleg tega imate verjetno še težave s strani Basedoveve bolezni, dasi ste bila operirana. Na podlagi teh dveh dejstev si je možno razlagati sedanje vaše stanje. Vendar ne smete biti preveč črnogleda, ker se vam bo stanje sigurno popravilo, ko minejo leta. Z ozirom na vašo razburjenost vam začasno tudi odsvetujemo tako operacijo kile, kot ponovno operacijo nebnic, zlasti ker ni zato nobenega povoda. V poštev pridejo samo razna pomirjevalna sredstva, n. pr. brom in valerijana.

F. K. S.: Imate težave pri požiranju. Mišice, da Vam nagaja neki zrak in rigniti ne morete. — Možno je, da prehladno požirate in da pri tem požrete tudi večje količine zraka. Jajte torej počasi in v malih zalozajih!

Nadloga 26: Imate otečene noge, posebno zvečer. Ne navajate nobenih drugih podatkov, vendar je že to dovolj, da morem sklepati, da ste bolni na srcu. Potrebna je zdravniška preiskava in odgovarjajoče zdravljenje.

N. N.: Dotična operacija se lahko izvrši v bolnici, ali pa v sanatoriju. Glede honorarja se domenite z zdravnikom, ki vas bo operiral. Uspehi operacije so dobri. Smisel stenzika je ta, da prepreči nadaljnje raztezanje grudi.

S. V. Lj.: Lani ste bruhali kisline, slabo vam je bilo, pri tem pa opazate med žličko in popkom, tik pod kožo, neko bulico. — Ta bulica ni drugača kot kila, ki vam tudi povzroča vse te težave, ne pa žolodec. Najbolje bi bilo, da se daste operirati.

I. K. Maribor: Na podplatih se vam dela trda koža, ki jo zelo boli. Priporočam, da si vsak večer kopljete noge v topli vodi, kateri dodate malo sode. Priporočam bi tudi bilo 5—10% salicilni obliž. To treba večkrat ponavljati, ker ni z ozirom na vaš poklic, pričakovati trajnega uspeha.

N. B.: Proti opisani bolezni bi bilo Dobro vsekakor priporočati. — Krčne žile lahko odpravite s pomočjo tozadavnih injekcij, ali pa potom operacije.

Toplice: O vnetju maternice, odnosno jajčnikov, je bilo v prejšnji številki govora. Izmed topic pride predvsem v poštev Dobrna, ki je v tem oziru že znana. Pa tudi ostali načini aplikacije toplote, v obliki toplih obkladkov, sončenja vam more samo koristiti.

Planina: Iz vaših podatkov, ki so res zelo natančni, posnemam, da ste 1. 1918. preboleli špansko, ki se vam od takrat stalno ponavlja. Poleg tega je omebno vredno, da tehtate v primeri z vašo višino, skoraj 7 kg pre malo. Vsako noč, pa tudi popoldan imate napade težke sape, potem pa, ko se obilno izkašljate, se počutite takoj razmeroma dobro. — Z ozirom na vašo starost (55 let) sklepam, da imate nadubo (napihnjena pljuca, ki niso več tako elastična kot pri mladih). Poleg tega imate kot posledico ponavljajoče se španske, kronične katar dišnih cevi, ki so verjetno še poleg tega razširjene in se v njih nabira sluz in gnoj, kar seveda od svoje strani tudi pripomore do težkega dihanja. — Razen tega imate težave s strani grla, kar zvrčate na pitje mrzle vode. Usta in grlo se vam čez noč osuši, ker se vam cedi sluz skozi nosnice. To je slika kroničnega katara grla, ki je mogoče v zvezi z boleznijo pljuč, deloma se mi pa zdi, da je po sredi tudi vnetje obnosnih votlin. — Od domačih zdravil pridejo v poštev, predvsem inhalacije ocedka smrekovih igel s toplo soparo. Svežega zraka, imate kot gozdar dovolj. Vendar dvomim, da bi to zadostovalo. — Zato vam svetujem, da greste na pregled takoj k specialistu za pljučne bolezni, kot k specialistu za nosne bolezni, odnosno, da greste v bolnico. Ta natančen pregled je potreben, ker se za temi znaki lahko skriva kaka resnejša zadeva, proti kateri domača zdravila niso dovolj uspešna.

Protin: V vašem pismu podajate točen popis skrinje, ki začne v palcu noge in preide nato v koleno. Držite se navodil zdravnika, vendar popijte dnevno, kadar imate napada še vedno 2 dl vina in jeste malo mesa. Kaj smete uživati in dali so priporočljive toplice? — Glavno pažnjo pri skrinji je obračati dieti. Uživati smete: krompir, jajca, sir, mleko, vse vrste masti (slanino), salato, kumare, sadje, povrtno, izvzemši stročnice (fižol, grah), kuhano goveje meso (največ 3krat tedensko). Prepovedano pa je: jetra, vranca, ledvice, možgani, ribe, kaviar, alkohol, kava, špinaca, gobe, mesa juha. Pri obedi lahko pijete alkalne mineralne vode. Od topic vam priporočam Dolenjske, Krapiške,

100% bo Vaše zadovoljstvo
ako si nabavite pri nas

pohištvo

Spalnice, jedilnice, gosposke sobe, kuhinje, pisarniške opreme
i. t. d. dobite najceneje in pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji
edino pri znani turški

Erman & Arhar

OGLEDITE SI NAŠO STALNO RAZ-
STAVO V LASTNIH PROSTORIH!
PREPRICAJTE SE O KVALITETI!

Tovarna in skladišča tik
zadnje tramvajske postaje
v št. Vidu nad Ljubljano

Telefon 716

JACKSON GREGORY:

HČI SOLNCA

Roman.

Na takšen dan, kakor je bil današnji, se je hotel povsem predati uživanju trenutka.

Vratar mu je rekel, da je od prelaza do Westove farme deset milj. Skupna razdalja od haciende da Montezuma je torej morala znašati dvakrat toliko. Ko je prijezdil do gričev, je uvidel, da je pot izredno udobna, samo da se vleče prav po mehikansko; ves čas je iskal najpoložnejših pobočij in videti je bilo, da se mu nikamor ne mudi. Pa se mu tudi v resnici ni, saj je bil ves dan njegov.

Cim bolj se je vzpenjal nad ravnino, toliko bolj strma je bila pot, skale so se bližale njenemu robu in včasih se je zdelo, da konj sploh ne bo mogel dalje, tako strmo je bilo. A zmerom iznova je pot napravila ovinek, da se je prebila dalje. Tako je polagoma prijezdil v sredo divje, čudovite samote. Gole skale, malo krivencastega drevja, majhne zelene trate, vmes posušeno grmičje, skalne ožine, skozi katere ne bi mogla dva jezdec vstric, tako krivoljaste, da nisi videl deset korakov naprej ali nazaj, odsekane stene, vzpenjajoče se kvišku, da si je človek moral izpahnuti vrat, če bi hotel videti košček sinjega svoda.

Nič posebnega se mu ni zdelo, da je Zoraida vedela za njegovo prijateljstvo z Brucejem Westom,

25

in da je tako skrivnostno zadela njegovo željo, prav danes pojezditi k njemu. Vsak človek v obmejnem mestecu je vedel za pismo, ki je prispelo na pošto ležeče. Kar se mu je zdelo čudno, je bilo samo, da ga je pustila s farme, ko je vendar vedela, da do neke mere pozna njene načrte in da bo najbrž z Westom govoril o tem in o jetništvu mladega dekleta.

»Dala mi je samo dovoljenje, da obiščem Westa«, je domislil do kraja, »celo želela je tako. Samo zakaj?«

Prispel je do zadnje ožine, ki jo je moral prejezditi, da doseže greben. Tako tesno so se zblíževale tu skalne stene od obeh strani, da so njegovi tapaderos večkrat podrgnili obnje. Ko je spet prišel do ovinka, je iznenada zadržal konja, zakaj dvojce pušknih cevi se mu je naperilo nasproti. Moža, ki sta spadala k njima, sta ležala na ploščati skali, ki je štrlela kakih dvanajst čevljev nad pot. Videl je samo njune roke, ob petelinu, njuni glavi pod stožčastima klobukoma in njuna ramena. Jasno pa je lahko razbral trdi, okrutni soj njunih oči.

»Presenetili ste me, companeros«, je rekel kar tako. »Kaj pa je?«

Tedaj se je na poti pred njim pojavil še tretji, ki je bil poprej skrit za skalo. Stopil je h Kendricu in prijel žrebca za uzo.

»Kam pa tako na vse zgodaj?« je vprašal. Mirno je zvenel njegov glas in vendar si lahko čutil sovražnost v njem. »In po kaj?«

»Kaj pa vam to mar, prijatelj moj?« je odvrnil Kendric.

»Jaz pa konja poznam«, je kliknil eden izmed mož na skali. »To je el Rey iz hlevov seniorite.«

»Potem mora imeti jezdec kakšno sporočilo s seboj. Vsaj kakšno znamenje. Ali pa je konj ukraden in to bi bilo zlo.«

»Vrag vas vzemi, vas, vaša sporočila in vaša znamenja!« se je razvnel Kendric. »V svobodni deželi smo in lahko jezdim, kamor mi je volja.«

Mož pred njim se je samo smejal.

»Samo podprsnice naj pogledam konju«, je dejal. Kendric je začuden strmel vanj. Kaj je ponorel možak? Kaj naj to pomeni? Ali bi rad prišel blizu samo zato, da ga lahko napade z nožem? A puški tam zgoraj sta pričali, da bi bila takšna nakana čisto odveč.

Ostal je torej miren in je samo gledal. Mož je pristopil odrinil glavo el Reya in si ogledal jermenje ob sedlu. Potem je stopil še na drugo stran in ponovil svoj ogled. Potem je naglo napravil nekaj korakov nazaj in vljudo dvignil klobuk.

»Lahko jezditte dalje, senior«, je rekel. »Viva la seniorita!«

Kendric je vzpodbodel konja in kmalu prijezdil iz skalovja v planino. Okrenil se je v sedlu — žive duše ni bilo videti naokrog. Radoveden si je tedaj še sam ogledal jermenje ob sedlu. Eden izmed njih je bil razcepljen, konec mu je bil vtaknjen skozi razporek in zavozlan. Sicer pa ni bilo videti ničesar posebnega.

»To je prokleto praktična metoda, prenašati sporočila«, je zamrmral predse. »Sel nima niti pojma, da prenaša in kakšne prenaša vesti.«

Ta dogodek je napravil nanj globok vtis. Vse je kazalo, da ima Zoraida resne namene s svojo igro. Daleč je segala njena oblast in njena naročila so ljudje slušali brez odpora. Prelazi v tem gorovju so bili v njenih rokah. Solnce je toplo sijalo, jutro je bilo jasno; neizrekljivo mirna je bila gorska pokrajina okrog njega. In vendar se mu je zdel zlagan ta mir; za krinko nasmejane ljubeznivosti je dan utegnil skrivati neslutene nevarnosti. V jarki luči se je gibal dalje kakor nekdo, ki tiplje v temi, negotov, katero pot naj krene. Bil je kakor človek, ki se mora neprestano bati, da ne pade v prepad. Vedel je, da tuje roke vodijo njegovo usodo, roke, ki so bile na videz mehke, a so bile v resnici brez usmiljenja. V nekakšen jermen je bil uvežan vozil; in ko je ropar nekje v gorah videl ta vozil, je vzdignil klobuk in zaklical: »Viva la seniorita!«

IX.

Razdor dveh prijateljev.

A bilo je brez smisla, da bi človek tuhtal — bil je čudovit dan. Kendric je prišel do vznemirljivega odkritja, da se sredi belega dne javljajo prikazni njegovim očem. Predolgo in preveč je bil zaprt. Najprej na krovu »New Moona«, potem pa med štirimi stenami hiše. Cesar mu je bilo krvavo treba, so bili dnevi brez konca in kraja, kakršen je bil današnji dan. Če ne bo pazil, bi se mu utegnili nazadnje še živci razboleti. Ta misel mu je privabila vesel posmeh. Potisnil si je klobuk na tilnik in jezdil dalje. Počasi je prispel do konca visoke ravni in pot se je začela spuščati navzdol. Veselo si je zapel.

SENZACIJA KOZMETIKI

ČULA/OVITI D'PACCINI IZ ČIKAGA.
JE SVOJIM SENZACIJONALNIM PRE-
PARATOM POVRNIL ŽENI AKTIV-
NOST IN MLADO/T.

ZA ŽENE OD 40 LET NAPREJ
MORANA HORMON AKTIV
KREMA DIN. 60.- VRNE ŽENI AK-
TIVNOST IN MLADO/T.

OD 30-40 LET MORANA HOR-
MON KREMA (IZ MISLI ŽLEZ)
DINARA 50.-

OD 18-30 LET MORANA VITA-
MIN KREMA (V1/OKIH GORA) DIN. 40.-

TE NOVITETE TAKOJ ODTRANIJO
GUBE, MLAHAVO KOŽO. NEREDE KOŽO
MLADO/TNO NAPETO Z BARŽUNA/
TIM TENOM.

MORANA LEPOTA RA/TLIN/
KI PUDRI V V/VEH NIJAN/AN DIN. 25.-

MORANA /PLIT

ZANESLJIV VODIC

**CHRONOMETRE
ELECTION**

VODNE TURBINE

ZA VSE RAZMERE

autom. regulatorje, zatvornice,
opreme za žage in mline

izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER,
ŠKOFJA LOKA TOVARNA STROJEV

Prvovrstne reference. — Zmerne cene!

VSAKI KUPEC

AXO KOLESA

je zavarovan proti nezgodi za

Din 10.000.-

Oglejte si lepo zalogo modernih, lepo in solidno izdelanih

AXO koles pri

H. SUTTNER, Ljubljana, Aleksandrova 6.
Zahtevajte brezplačen cenik! Ugodni plačilni pogoji!

PERJE

Koščje, purje, gosje, račje,
navadno, s strojem čisteno
in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno
in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon štev. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN
VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

lahčevajte brezplačen cenik!
MEINEL-HEROLD
d. o. o. z. o. o. t. r. o. n. i. e. g. l. a. s. b. i. l.
MARIBOR st. 101

STALNA RAZSTAVA POHIŠTVA

„BOR“

FRANC KREGAR
& CO.

Vižmarje 57, St. Vid

TEL.
2 9 5 1

**DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI**
DOLENSKA
CESTA

Cunje

krojaške odrezke, stari
papir, tekstilne odpadke,
ovčjo volno, govejo dia-
to (aravo), — kupi vsa-
ko množino ARBEITER,
Maribor, Dravska ul. 15.

KLISEJE

END IN
VEČBARVNE

Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

**Desinfekcijska sredstva,
karbolna kislina, kreso-
lum saponatum, lohsol
desinf., naftalin itd.**

Proizvaja in prodaja:

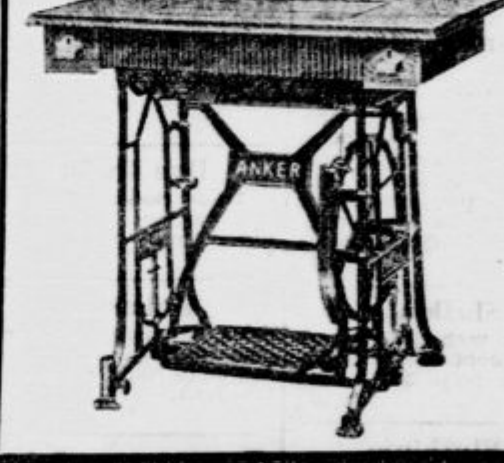
HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA D.D.

ZAGREB, Radnička cesta 29. Tel. 23-255 i 23-256 ZEMUN, Tvrnička ul. 70. tel. 37-317.

PROMETNA BANKA D. D.

V LJUBLJANI

KI JE IZPLAČEVALA VES ČAS DENARNE KRIZE
STARE IN NOVE VLOGE BREZ VSAKE OMEJITVE,
SE PRIPOROČA ZA VSE BANCNE POSLE, KATERE
IZVRŠUJE NAJUGODNEJE. — NAKUPUJE IN PRO-
DAJA TUJI DENAR PO NAJBOLJSEM TECAJU. —
DAJE TRGOVSKA POSOJILA. — VLOGE OBREŠTU-
JE PROSTE PO 4%, vezane do 5%.

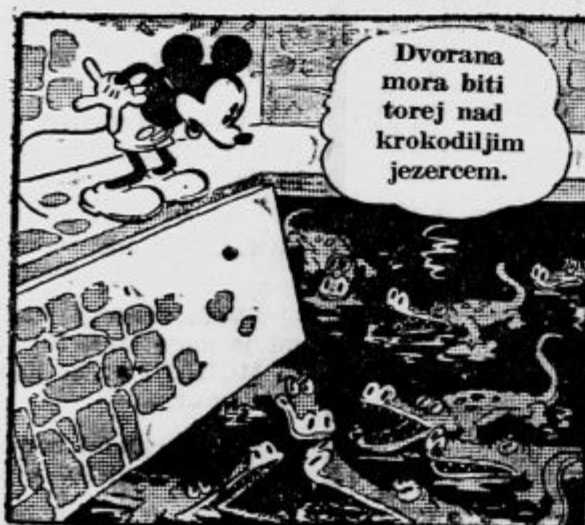
Ena najbolj poznanih in največjih
tovarn šivalnih strojev želi organizirati
prodajo svojih izvrstnih proizvodov in
IŠČE v poedinih mestih rajonske
zastopnike.

V poštev pridejo prvenstveno trgovci,
ki poznajo delo s šivalnimi stroji ter so
materialno sposobni, da delajo za svoj
račun.

Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro
»DIREKTOR W«.

Kdor oglašuje — ta napreduje!

ZAKLETI GRAD

Dvorana
mora biti
torej nad
krokodiljim
jezercem.

Denimo, da so aparati
nad njim — a kako
pridem do njih?

Glej,
saj to je
hodnik!

Našel sem,
našel sem!

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obremen z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Letovišče

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Letoviščarji!
Posetite letovišče Ziri ob italijanski meji. Lega 500 m nad morjem. Dnevna avtobusna zveza. Za hlevajte prospekte.
15169-38

Letoviščarjem
se priporoča gostilna In. Srednja v. 2. Polje nad škofjo Loko.
18271-38

Hotel-pension
Riviera Kastel Stari
na morju obali. Do mesta in tuja kuhinja. Najboljša daim vina. — Zajemno čiste sobe. Pension 45 din. Zdravilna kupa takse 2 din.
18304-38

Poštarški dom
na Pohorju
pošta Hoče pri Mariboru na krasnem prostoru ima 16 sob, 4kratna hrana. Cena penzija din 43 dnevno.
18321-38

Opremljene sobe
lepe s hrano oddam na delovni. Pripravo za letovišarje. Cena nizka. Naslov v vseh posl. Jutra.
17763-38

Kam pa kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Halo, Halo
vsi po vino in jedila v restavraciji Rahne, Moste. Zelo nizke cene.
18392-18

Fles za res
z vsimi dobrotami kuhinje — n. klet; vas danes vabijo v splošno znano in priljubljeno gostilno Kramar — Dolenski cesta.
18505-18

Vsi k Lasanu
v Sisko, kjer najbolj veselijo igra godba Ton-ton. Za prijetnost in prijateljsko razvedrilo.
18585-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekovskega pomočnika
za vsa dela sprejme takoj. Steno Franc, Šmartnaska cesta, Ljubljana.
18206-1

Gospodična
k otroku, vo, inteligentno, snažno, iščem za klavir. Ponudbe z navedbo zahtev, izobrazbe in spretnosti na o. odd. Jutra pod »Ljubecem«.
18190-1

Izkušenega kurjača
išče za takoj tukajšnje tekstilno podjetje. Ponudbe pod »Treznem« na podružnico Jutra Maribor.
18178-1

Steklarski pomočnik
dobro izurjen, dobi mesto. Seklarna Kovačič, Maribor.
18175-1

Gospodinj
varčno, in spretno, dobro kuharica, 30—40 let, z daljšim spričevali na delu, sprejem 15. avgusta ali 1. septembra v večjo, boljšo hišo na delcu. Plača po dogovoru. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Zanesljiva 47«.
18147-1

Izurnjeno frizerko
mlado, dobro zmožno, trajno in čezno, odlične lačije ter vajeno iščem Luka Nožarič, Bled.
18210-1

Pisarniško moč
sprejem. Ponudbe s sliko na o. odd. Jutra pod »Zmožna 81«.
18281-1

Frizerka
dobra moč po možnosti z znanjem nemščine do bi stalno mesto takoj. Ponudbe: Scherzer Bogomir, Kočevje 14.
18256-1

Deklico za vse
ki ima veselje do otrok iščem za takoj. Urbas. Večna pot 27. Predstaviti se v ponedeljek od 12. do 2. pop.
18269-1

Kuharico
samostojno za vsa hišna dela, pridno in pošteno sprejem takoj. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18384-1

Korespondenta

spodobnega samostojne nemške, angleške in ev. francoske korespondence, iščem za takoj — Pismene ponudbe s sliko naj se pošljejo na PUBLICITAS D. D. Zagreb, Ilica 9, pod br. 50526.

Natakarico

pridno, posteno z nekaj govorice, iščem za na delcu. Pepca Malinšek, Mežica pri Prevaljah.
18248-1

Zobna praksa
išče praktičnata s 4 razredi srednje šole za september. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18151-1

Frizerka
neodvisna, prvovrstna delavka v moški in ženski stroki, srednje starosti, priključnega obnašanja, zmožna nemščine z nekaj kavčije lahko prevzame vodstvo finega frizerskega salona. Ponudbe na Jurij Strasser, Guštanj.
18148-1

Dobrega sedlarja
sprejemajo za dnevno delo doma. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Sedlarske«.
18193-1

Prodajalka
za posteljnino in perje iz Kranja proti vetiki proviziji iščem. Samo agline in poštene. Ponudbe na vratarja. Pošta Jelen.
18282-1

Otroško negovalko
sprejem k 16 mesečnemu dekcu. Predpogoji: znanje kuhinje za otroka, »Ponudbe s sliko, ki se vrne na o. odd. Jutra pod »Zane siliva«.
18232-1

Prodajalka
dobi službo 1. septembra pri Pridni in poštena gospodinja, zmožna samostojno voditi trgovino z mes, blagom na delcu, ima prednost. Ponudbe s točnim popisom preteklosti na o. odd. Jutra pod »Pridna prodajalka«.
18219-1

Dva šoferja
avtomobila
vojašnice prosta sprejem. J. Rojč, avtopodjetje Slovenjgradec. — Prednost imajo oni, ki znajo upravljati s težimi toornimi avtomobili.
18316-1

Frizerko
mlajšo moč sprejme takoj ali po dogovoru. Zadruga 8. Kodeljevo, Ljubljana.
18308-1

Maldo dekle
iz dobre hiše z znanjem nemščine sprejem takoj k letnemu otroku. Istotam prodam sportni voziček, siv, dobro obranjen. Vprašati Rožna dolina c. XVII-7.
18312-1

Čevljarskega pomočnika
zmožnega boljšega dela sprejem takoj. Ivan Kostanjšek, Ljavska 2, Ljubljana.
18370-1

Dekle za vse
poleg postrežnice (ki govorijo nemško) išče manjša boljša družina za ta ko ali kasneje. Plača dobi. Ponudbe s sliko poslati na naslov: Tivonica Jelenc, post. pretinca 24. Karlovac.
18347-1

Verzirana kuharica
dobra za srednje velik gostinski obrat na Gorenjskem se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo zahtev in do sedanjih služb na o. odd. Jutra pod »Izurnjena kuharica«.
18351-1

Kuharico
fino, samostojno, sprejem boljša privatna hiša v Ljubljani. Ponudbe z navedbo starosti, do sedanjih služb in sliko na o. odd. Jutra pod »Dobra plača, stalno mesto«.
18358-1

Gospodična
ki zna kuhati in streči v gostilni, s kavčijo od 6 do 10 tisoč din iščem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Res poštena«.
18339-1

Vzgojiteljica
perfektna v nemščini se išče k štiriletnemu otroku za Budimpešto. Ponudbe s točnim popisom preteklosti in referencami ter sliko na naslov: Mon Plaisir, Bled.
18342-1

Trgovski pomočnik
simpatičen in dober prodajalec v trgovini mešanega blaga in živilnih pridelkov, vojašine prost, star 25—30 let, zmožen kavčije c. 20.000 din dobi stalno službo in delno provizijo v večji trgovini na delcu. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Dobro prodajalec«.
18374-1

10 delavcev
sprejem takoj za napravo bukovih cepanic. Istotam sprejem 2 og. ljarja, Miklavžina, Bralovce.
18375-1

Kleparskega pomočnika
zmožnega vseh kleparskih del sprejem takoj. Kostomaj Karlo, Lje.
18373-1

Jedilonoše
oziroma čistočnice potrebujem 13. do 14. t. m. Voljna se povrne. Javijo se naj samo dobre moči. Karavana in restavracija Orel, Maribor.
18362-1

Sivilje za pletenine

na dom, rabim moč. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18382-1

Izvežbano prikojevalko
za modne pletenine iščem v Ljubljani. Samo sposobne in z finim okusom naj pošljejo ponudbe na o. odd. Jutra pod »Modne pletenice«.
18385-1

Prodajalka
dobra moč, zmožna tudi pisarniškega dela, se takoj sprejme. Pismene ponudbe na Ivan N. Adamič, Sv. Petra c. 31.
18407-1

Gospodična
ki je popolnoma zmožna nemškega jezika se išče za mlažjo dekla. Pomagala bi tudi v hišnem gospodinjstvu. Ponudbe z zahtevami, s event. sliko in spričevali na naslov: Dr. R. Pederin, odvetnik v Splitu.
18413-1

Damsko frizerko
zelo dobro mlažo moč, pošteno, pridno, katere ima tudi nekaj veselja za gospodinjstvo išče salon za takojšnjo nastop. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Sifro«.
18400-1

Dekle za gostilno
na delcu, pridno in pošteno ki bi opravljalo tudi druga hišna dela iščem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Na delcu«.
18344-1

Dobra kuharica
za vse se sprejme takoj. Hotel Triglav, Boh. Bistrica.
18431-1

Frizerka
prvovrstna moč zmožna vseh damskih del dobi stalno službo. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18430-1

Praktikantinja
sprejem v trgovino in pisarno. Kasneje stalna nastop. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Preprost«.
18490-1

Brivsko-frizersko pomočnico
sprejem takoj. Josip. Ježica št. 87.
18470-1

Natakarico
pridno, lepe zunanosti po možnosti z nekaj kavčije išče gostilna. Naslov v vseh posl. Jutra.
18473-1

Plesarskega pomočnika
sprejme takoj. Šetina — Zg. Šiška 143.
18488-1

Vodovodnega instalaterja
dobro izurjenega in enega delavke vajenega sprejem takoj. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18439-1

Soferja — mehanika
z delcu z večletno prakso sprejem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Sposoben popravi«.
18432-1

Modistko
sprejme takoj. Ida Škof. Walek. Pod Trnovo 2.
18450-1

Pletiljo
dobro, zmožno krojiti sprejem takoj. Polze se od 13. do 14. ure. Prašnikar. Tavcarjeva št. 4.
18494-1

Šteparica
dobra, pridna in poštena dobi mesto lepe bodočnosti pri samskem moštru in poselstvu. Ponudbe poslati na pod. Jutra Maribor pod »Štepa«.
18550-1

Korespondent
perfektna v nemščini, ev. angleškem jeziku dober strojepelec dobi službo v novo osnojujemo se podjetju vsak drugi dan za popoldne. Ponudbe z zahtevki na o. odd. Jutra pod »Oseba zaupa nj«.
18519-1

Služkinja
vajena vseh del in tudi otrok dobi mesto šiška, Kosovo polje 259.
18520-1

Služkinjo
ki zna samostojno kuhati sprejem v trgovini mešanega blaga in živilnih pridelkov. Javijo se naj samo take, ki imajo letna spričevala na o. odd. Jutra v Mariboru pod »Zelo čista«.
18576-1

10 delavcev
sprejem takoj za napravo bukovih cepanic. Istotam sprejem 2 og. ljarja, Miklavžina, Bralovce.
18375-1

Postrežnik

za ves dan sprejem. Vešča vseh gospodinjstev del, okusne kuhinje, stara 30 do 40 let, strogo poštena in moralnega življenja. — Plača 200 do 300 din. Naslov v vseh posl. Jutra.
18580-1

Trgovskega pomočnika
iz podeželskih mest z znanjem nemščine, po možnosti avtomobila sprejme tovarna za stalnega pomočnika. Ponudbe z obširnim življenjskim na o. odd. Jutra pod »Veseli do potovanja«.
18586-1

Postrežkinjo
za čez dan, verzirano v vseh gospodinjstvih posilj nuno rabim. Predstaviti se od 5. do 6. Zaloska 10-1. Cerne.
18587-1

Sodarskega pomočnika
mlajšo moč in vajena sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Zanj Vinko, sodar, Kočevje 97.
18584-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par; davek 3 din; za šifro ali dajanje naslova 5 din; najmanjši znesek 12 din.

Gospodinja
varčna, dobra kuharica, verzirana, tudi v gostilni in trgovini išče mesto za čez dan. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Zanesljiva 42«.
18150-1

Trgov. pomočnica
zmožna in vestna, želi premeniti službo, nastop lahko 15. avgusta ali 1. septembra. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18502-1

Uradnica
z večletno prakso v zadržnem knjižničarstvu, z znanjem slovenske stenografije, išče službo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vestna 91«.
18291-2

Zdrav fant
priden, živahen, star 16 let se želi izučiti kakršnekoli obrti ali nastopi vsako primerno službo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vse za delo dajalca«.
18237-2

Fant 18 let star
priden in pošten z lastnim kolesom išče službo. Naslov v vseh posl. Jutra.
18260-2

Pekovski mojster
poročnik, išče mesto postrežnice ali pa vzame pekarno v najem. Naslov v vseh posl. Jutra.
18251-2

Mesarski pomočnik
z večletno prakso, vojašine prost išče stalno mesto. Nastop takoj. Naslov v vseh posl. Jutra.
18247-2

Začetnica
z malo maturo — in trg tečajem želi službo kamorkoli. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vestna 205«.
18205-2

Mesto hišnice
s prostim stanovanjem ali soto s štedilnikom za popoldne. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Ljubljani iščem. Naslov v vseh posl. Jutra.«
18216-2

Knjižgovodkinja
bilancijska, samostojna moč, z 12letno prakso, — išče službo za september ali pozneje. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Znak«.
18195-2

Gospodična
stara 19 let, želi premeniti službo v večjo trgovino na delcu ali v mesto. Sprejme pa tudi kakršnokoli v to vrsto spadajoče mesto. Pošljite na podružnico Jutra v Celju pod »Postrežnica«.
18181-2

Dve šivilji
za boljšo moč perilo, žetila premeniti službo. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18505-2

Kuharica
dobra, starejša, z dolgoletnim spričevali, išče mesto. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Zanesljiva«.
18112-2

Trgov. pomočnica
išče službo za takoj. Ra di opusta trgovine lahko nastopi službo vsak čas. Izurnjena v trgovini z mešanim blagom. Ponudbe na naslov: Ivan Rašl. Ptuj.
12305-2

Dva trgovska pomočnika
verzirana v mešanem stroki k daljšo prakso šoferja želi menjati sedanje mesto. Reflektirana na resne ponudbe, ki jih je poslati na o. odd. Jutra pod »Aetina«.
18297-2

Boljša gospa
srednjega let, dobra gospodinja, s svojo lastno opravo, gre gospodinjiti iste osebi, bodisi gospe ali gospodu. Zadolžila bi se samo s hrano in stanovanjem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Gospodinja iste osebi«.
18173-2

Pekovski pomočnik

mlad želi spreminiti službo. Vajen vsa dela in bi razvažal pecivo s svojimi kolesom. Najraje v okolici Maribora. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18325-2

Absolventinja
licejskega trg. tečaja želi praktičirati v kakršnemkoli podjetju. Danica Japelj. Tržaška c. št. 27.
18371-2

Gospodična
čedna in vljudna z gosti, poštena, vajena gostilne, gospodinjstva in kuhinje, želi službo v gostilni pri samostojnem gostilničarju ali skupno delovanje. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Ne boš se kesal«.
18368-2

Restavracijska kuharica
prvovrstna, zmožna samostojnega vodstva in gospodinjstva, bi menjala službo. Ponudbe pod »Dobro mesto« na o. odd. Jutra.
18453-2

Avto mehanik mojster
išče službo za mehanika ali šoferja večje Diesel motorje. Naslov v vseh poslavalnicah Jutra.
18403-2

Mlad zakonski par
brez otrok, ključavničar, ki bi opravljala vsa hišnika in tudi kulinerno peč. Sprejme mesto takoj ali kasneje. Cenji. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Hišnik 60«.
18412-2

Šofer mehanik
vojašine prost želi premeniti službo k luksuznemu avtomobilu. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Vest 90«.
18390-2

Elektromehanik (Wäker)
z delovodsko šolo, popolnoma samostojen v previjanju vseh vrst motorjev in drugih naprav kakor tudi njih izračunavanja želi primernega namestitve. Cenji. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Wikler«.
18408-2

Gospodična
s težko gospodinjstvom, ter znanjem dobre domače kuhinje, z večletnimi spričevali in prakso, želi mesto pri boljši rodbini kot kuharica. Vešča češnje in slovenske. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Takoj ali 15. VIII.«
18409-2

Pivovrstna natakarica
solidna, poštena, simpatična in zmožna želi stalno mesto. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Pri ljubljani«.
18452-2

Gospodična blaginjičarka
išče mesto v trgovini, gre k kot karkoli, k podjetju. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Dobra blaginjičarka«.
18438-2

Trgovska pomočnica
mlajša moč verzirana v manufakt., galant. modi ter engro prodaji želi premeniti službo v večjo trg. v Mariboru. Ponudbe na o. odd. Jutra.
18507-2

Šofer
trezen in zmožen popravi večje službo. Ponudbe prosim na o. odd. Jutra pod »Sigurne«.
18499-2

Absolventinja
Kovačeva tečaja v Mariboru, večja slovenskega in nemškega jezika v pisnu in besedi išče namestitev. Ponudbe na pod. Jutra Maribor pod »1. septembra«.
18552-2

Gospodična
z gostilniško konestjo želi mesto natakarice. Pismene ponudbe pod »Dobra moč« na o. odd. Jutra pod »290«.
18524-2

Trgovski pomočnik
speceriljske stroke, želi premeniti službo. Ponudbe na pod. Jutra v Celju pod »Zanesljiva«.
18570-2

Služkinja
stara 16 let vajena samostojnega gospodinjstva želi premeniti službo k boljši družini od rastiš oseb s. l. ali 15. septembra. Naslov v vseh posl. Jutra.
18579-2

Kuhar in slaščičar
z dobrimi priporočili išče namestitev v hotelu ali v boljši slaščičarni. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Samostojna moč«.
18598-2

Trgovska pomočnica
mlada, pridna, poštena, želi premeniti službo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Zmožna 97«.
18597-2

Šofer
trezen, nekadiček, išče službo. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Šofer 24«.
18594-2

Trgovski pomočnik

mešane stroke želi premeniti. Ponudbe pod »Priden in zvest« na pod. Jutra v Mariboru.
18565-2

Vajenci (ke)
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za avgust in september
iščem spremljevalko v »vrtu izletov. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Jesen in mlado«.
18043-44

Učenko
sprejem v trgovino z mešanim blagom. Nael. v vse posl. Jutra.
18172-44

Brivskega vajenca
iz boljših hiše sprejme takoj Franc Vrančar. Brivce. Škofja Loka.
18346-44

Postenega vajenca
sprejem v trgovino z meš. blagom. Miki. Sv. Marijeta pri Moškanj. cih.
18341-44

Učenko
pošteno, izobrazeno, močno, iščem za prvi september. Legart. Marja. trg. z meš. blagom. Stojnici pri Ptuj.
18338-44

Postenega fanta
pridnega sprejme v učeno. Alojz. Fiber. trg. vrtnar. Bled.
18380-44

Učenko
sprejme salon damskih klobukov. Mimi Sark

Pohišto
novo in za rabljeno, ki ga želijo prodati ali za novo dati v shrambo, sprejemamo v poseben oddelek v komisiji prodajo po zelo ugodnih pogojih. Kupujejo je v tem oddelku vedno dovolj za dobro ohranjeno pohišto. Vse reklamiramo preko samih. Sporočite nam na dopisnici ali ustno. Prevoz pohišta v naša komisija odidele preskrbite sami. Ivan Mathian, Ljubljana, Tyrševa cesta 12, 79 12

Spalnica, jedilnica, kuhinje
po danih in lastnih naštih po jako ugodni ceni. Strojno mizarstvo D. Lanoč, Vojkova 2, 219 12

Spalnica
kompletno, češnjevo, radi odpornostjo takoj ugodno. Poizve se v S. Ljubljani, Kobariška 58, Bežigrad. 18414-12

Pohišto
za stanovanja, hotele, penzije in trgovske opreme, dobite najhitreje in v največji zalogi pohišta.

»SAVA«
Spalnice že od 1600.—
Omare 400.—
Postelje 160.—
Kuhinjske opreme 750.—
Kuhinje, kredence 450.—
Otomane 500.—
Madraci 130.—
Mreže 85.—
Sprejemamo naročila po predračunu in naših naštih. Rožna dolina. Predjam, ska ul. 18953-29

Trgovina
Cajeva. Nebotičnik. 18405-12

Stroji
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Kappel
pisalni stroji
razni modeli za pisarno in poštne, odlična kakovost pri Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova 44. 18953-29

Šivilje pozor!
Popolnoma dobro ohranjen stroj Singer za šivanje in šivanje poceni napredaj. Vasa Ferdinand, Prevalje. 18238-29

Šivalni stroj
več skoraj popolnoma novih Singer, Pfaff in drugih poceni napredaj pri »Promet« nasproti Krizniški cesti. 18423-29

Šivalni stroj
Singer, skoro nov ugodno na prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18489-29

Po priložnosti ugodni ceni so na razpolago sledeči tovarniški novi stroji:
Univerzalni reskalni in vrtni stroji
s krožno žago
Reskalni stroj z vdelanim motorjem s 3000, 6000 in 9000 obratov na minuto. Poravnalni stroj 500 mm z vdelanim motorjem.

STROJE
za izdelavo žaluzij, parketov, lakirskih poda, univerzalne in nainovirane komponente, kompletne naprave za lesne industrije, mizarske delavnice, nadalje vse strojno orodje, gaterice, krožne in trake žage, dobavi v brezkonkurenčni tehniki, dovedenosti in iz garancije prvotnosti in materiala direktno iz tovarne v kratkem roku. Zahvalite se brezplačne navodila in ponudbe pri: »EL-HOMAE«, Joso Sjeko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, Tel. št. 38-35. 18025-29

Obrtniki in industriji
Prodajamo nove in rabljene stroje stolarske, klesarske, ključavničarske in avtomatizirane ter obremenjene kupujemo vse vrste rahljenih strojev. N. Kulberg, Zagreb Vojkovičeva 24, telefon 40-12. 18574-29

Cevlariji pozor!
Prodaj po ugodni ceni skoraj nov čistilni stroj (Ausputmaschine) komplet z motorjem in vseh pripomočkih in dodatkov. Naslov v vseh posl. Jutra. 18571-29

Pletilna stroja
10.80, 12.100 prodajam ali zamenjam za št. 4 do 8 ev. za galanterijo ali volno stroj št. 8 v zvezi v našem. Naslov v vseh posl. Jutra. 18542-29

Werk
k vencijski žagi z železnim pavčinom koleškom prodaj Ivan Dož, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18557-29

Francis turbino
od 3 do 6 m pada, 125 vol do na sekundno koloč Dovič Ivan, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18589-29

Obri
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Pletilje pozor!
Prodajam ali dam v našem obrtni list za izdelavo in prodajo pletilne in galanterije. Prodajam tudi skoraj nov pletilni stroj Pop 8-50. Po nudi na ogl. odd. Jutra pod »Obri« stroje. 18373-30

Mlekarno
na prometnem kraju poceni prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18362-30

Rolete
(Kaslinger) kompl. ali tudi samo letvice dobavljajo najceneje. I. Detle, Velenje, Mizarji po pust. 18536-30

Kapital
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

HRANILNE KNJIZICE
vrednostne papirje, valute

Ureditev dolga
potom sodnih in trževskih poravnav. Navesti in konkurznih za davah in vseh drugih trgovskih obveznosti. Svoje knjigovodske revizije. Sestava in sprobacis bilanc. 18413-12

Ureditev dolga
potom sodnih in trževskih poravnav. Navesti in konkurznih za davah in vseh drugih trgovskih obveznosti. Svoje knjigovodske revizije. Sestava in sprobacis bilanc. 18413-12

»SAVA«
Spalnice že od 1600.—
Omare 400.—
Postelje 160.—
Kuhinjske opreme 750.—
Kuhinje, kredence 450.—
Otomane 500.—
Madraci 130.—
Mreže 85.—
Sprejemamo naročila po predračunu in naših naštih. Rožna dolina. Predjam, ska ul. 18953-29

Trgovina
Cajeva. Nebotičnik. 18405-12

Stroji
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Kappel
pisalni stroji
razni modeli za pisarno in poštne, odlična kakovost pri Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova 44. 18953-29

Šivilje pozor!
Popolnoma dobro ohranjen stroj Singer za šivanje in šivanje poceni napredaj. Vasa Ferdinand, Prevalje. 18238-29

Šivalni stroj
več skoraj popolnoma novih Singer, Pfaff in drugih poceni napredaj pri »Promet« nasproti Krizniški cesti. 18423-29

Šivalni stroj
Singer, skoro nov ugodno na prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18489-29

Po priložnosti ugodni ceni so na razpolago sledeči tovarniški novi stroji:
Univerzalni reskalni in vrtni stroji
s krožno žago
Reskalni stroj z vdelanim motorjem s 3000, 6000 in 9000 obratov na minuto. Poravnalni stroj 500 mm z vdelanim motorjem.

STROJE
za izdelavo žaluzij, parketov, lakirskih poda, univerzalne in nainovirane komponente, kompletne naprave za lesne industrije, mizarske delavnice, nadalje vse strojno orodje, gaterice, krožne in trake žage, dobavi v brezkonkurenčni tehniki, dovedenosti in iz garancije prvotnosti in materiala direktno iz tovarne v kratkem roku. Zahvalite se brezplačne navodila in ponudbe pri: »EL-HOMAE«, Joso Sjeko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, Tel. št. 38-35. 18025-29

Obrtniki in industriji
Prodajamo nove in rabljene stroje stolarske, klesarske, ključavničarske in avtomatizirane ter obremenjene kupujemo vse vrste rahljenih strojev. N. Kulberg, Zagreb Vojkovičeva 24, telefon 40-12. 18574-29

Cevlariji pozor!
Prodaj po ugodni ceni skoraj nov čistilni stroj (Ausputmaschine) komplet z motorjem in vseh pripomočkih in dodatkov. Naslov v vseh posl. Jutra. 18571-29

Pletilna stroja
10.80, 12.100 prodajam ali zamenjam za št. 4 do 8 ev. za galanterijo ali volno stroj št. 8 v zvezi v našem. Naslov v vseh posl. Jutra. 18542-29

Werk
k vencijski žagi z železnim pavčinom koleškom prodaj Ivan Dož, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18557-29

Francis turbino
od 3 do 6 m pada, 125 vol do na sekundno koloč Dovič Ivan, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18589-29

Obri
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Pletilje pozor!
Prodajam ali dam v našem obrtni list za izdelavo in prodajo pletilne in galanterije. Prodajam tudi skoraj nov pletilni stroj Pop 8-50. Po nudi na ogl. odd. Jutra pod »Obri« stroje. 18373-30

Mlekarno
na prometnem kraju poceni prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18362-30

Družabnika-sodelavca
z dobrimi poslovnimi zvezami, trgovsko nabavljajo (radi obiskovanja strank) z udeležbo vsaj 30.000 din isče tiskarsko podjetje. Le redno ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Udeležba«. 18592-16

Vnajem
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

KNJIZICE
vrednostne papirje, valute

Ureditev dolga
potom sodnih in trževskih poravnav. Navesti in konkurznih za davah in vseh drugih trgovskih obveznosti. Svoje knjigovodske revizije. Sestava in sprobacis bilanc. 18413-12

Ureditev dolga
potom sodnih in trževskih poravnav. Navesti in konkurznih za davah in vseh drugih trgovskih obveznosti. Svoje knjigovodske revizije. Sestava in sprobacis bilanc. 18413-12

»SAVA«
Spalnice že od 1600.—
Omare 400.—
Postelje 160.—
Kuhinjske opreme 750.—
Kuhinje, kredence 450.—
Otomane 500.—
Madraci 130.—
Mreže 85.—
Sprejemamo naročila po predračunu in naših naštih. Rožna dolina. Predjam, ska ul. 18953-29

Trgovina
Cajeva. Nebotičnik. 18405-12

Stroji
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Kappel
pisalni stroji
razni modeli za pisarno in poštne, odlična kakovost pri Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova 44. 18953-29

Šivilje pozor!
Popolnoma dobro ohranjen stroj Singer za šivanje in šivanje poceni napredaj. Vasa Ferdinand, Prevalje. 18238-29

Šivalni stroj
več skoraj popolnoma novih Singer, Pfaff in drugih poceni napredaj pri »Promet« nasproti Krizniški cesti. 18423-29

Šivalni stroj
Singer, skoro nov ugodno na prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18489-29

Po priložnosti ugodni ceni so na razpolago sledeči tovarniški novi stroji:
Univerzalni reskalni in vrtni stroji
s krožno žago
Reskalni stroj z vdelanim motorjem s 3000, 6000 in 9000 obratov na minuto. Poravnalni stroj 500 mm z vdelanim motorjem.

STROJE
za izdelavo žaluzij, parketov, lakirskih poda, univerzalne in nainovirane komponente, kompletne naprave za lesne industrije, mizarske delavnice, nadalje vse strojno orodje, gaterice, krožne in trake žage, dobavi v brezkonkurenčni tehniki, dovedenosti in iz garancije prvotnosti in materiala direktno iz tovarne v kratkem roku. Zahvalite se brezplačne navodila in ponudbe pri: »EL-HOMAE«, Joso Sjeko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, Tel. št. 38-35. 18025-29

Obrtniki in industriji
Prodajamo nove in rabljene stroje stolarske, klesarske, ključavničarske in avtomatizirane ter obremenjene kupujemo vse vrste rahljenih strojev. N. Kulberg, Zagreb Vojkovičeva 24, telefon 40-12. 18574-29

Cevlariji pozor!
Prodaj po ugodni ceni skoraj nov čistilni stroj (Ausputmaschine) komplet z motorjem in vseh pripomočkih in dodatkov. Naslov v vseh posl. Jutra. 18571-29

Pletilna stroja
10.80, 12.100 prodajam ali zamenjam za št. 4 do 8 ev. za galanterijo ali volno stroj št. 8 v zvezi v našem. Naslov v vseh posl. Jutra. 18542-29

Werk
k vencijski žagi z železnim pavčinom koleškom prodaj Ivan Dož, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18557-29

Francis turbino
od 3 do 6 m pada, 125 vol do na sekundno koloč Dovič Ivan, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18589-29

Obri
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Pletilje pozor!
Prodajam ali dam v našem obrtni list za izdelavo in prodajo pletilne in galanterije. Prodajam tudi skoraj nov pletilni stroj Pop 8-50. Po nudi na ogl. odd. Jutra pod »Obri« stroje. 18373-30

Mlekarno
na prometnem kraju poceni prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18362-30

Trgovina
z mešanim blagom v bližini mesta ugodno napredaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovina«. 18564-19

Posest
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

KNJIZICE
vrednostne papirje, valute

Ureditev dolga
potom sodnih in trževskih poravnav. Navesti in konkurznih za davah in vseh drugih trgovskih obveznosti. Svoje knjigovodske revizije. Sestava in sprobacis bilanc. 18413-12

Ureditev dolga
potom sodnih in trževskih poravnav. Navesti in konkurznih za davah in vseh drugih trgovskih obveznosti. Svoje knjigovodske revizije. Sestava in sprobacis bilanc. 18413-12

»SAVA«
Spalnice že od 1600.—
Omare 400.—
Postelje 160.—
Kuhinjske opreme 750.—
Kuhinje, kredence 450.—
Otomane 500.—
Madraci 130.—
Mreže 85.—
Sprejemamo naročila po predračunu in naših naštih. Rožna dolina. Predjam, ska ul. 18953-29

Trgovina
Cajeva. Nebotičnik. 18405-12

Stroji
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Kappel
pisalni stroji
razni modeli za pisarno in poštne, odlična kakovost pri Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova 44. 18953-29

Šivilje pozor!
Popolnoma dobro ohranjen stroj Singer za šivanje in šivanje poceni napredaj. Vasa Ferdinand, Prevalje. 18238-29

Šivalni stroj
več skoraj popolnoma novih Singer, Pfaff in drugih poceni napredaj pri »Promet« nasproti Krizniški cesti. 18423-29

Šivalni stroj
Singer, skoro nov ugodno na prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18489-29

Po priložnosti ugodni ceni so na razpolago sledeči tovarniški novi stroji:
Univerzalni reskalni in vrtni stroji
s krožno žago
Reskalni stroj z vdelanim motorjem s 3000, 6000 in 9000 obratov na minuto. Poravnalni stroj 500 mm z vdelanim motorjem.

STROJE
za izdelavo žaluzij, parketov, lakirskih poda, univerzalne in nainovirane komponente, kompletne naprave za lesne industrije, mizarske delavnice, nadalje vse strojno orodje, gaterice, krožne in trake žage, dobavi v brezkonkurenčni tehniki, dovedenosti in iz garancije prvotnosti in materiala direktno iz tovarne v kratkem roku. Zahvalite se brezplačne navodila in ponudbe pri: »EL-HOMAE«, Joso Sjeko, Ljubljana, Miklošičeva cesta 18, Tel. št. 38-35. 18025-29

Obrtniki in industriji
Prodajamo nove in rabljene stroje stolarske, klesarske, ključavničarske in avtomatizirane ter obremenjene kupujemo vse vrste rahljenih strojev. N. Kulberg, Zagreb Vojkovičeva 24, telefon 40-12. 18574-29

Cevlariji pozor!
Prodaj po ugodni ceni skoraj nov čistilni stroj (Ausputmaschine) komplet z motorjem in vseh pripomočkih in dodatkov. Naslov v vseh posl. Jutra. 18571-29

Pletilna stroja
10.80, 12.100 prodajam ali zamenjam za št. 4 do 8 ev. za galanterijo ali volno stroj št. 8 v zvezi v našem. Naslov v vseh posl. Jutra. 18542-29

Werk
k vencijski žagi z železnim pavčinom koleškom prodaj Ivan Dož, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18557-29

Francis turbino
od 3 do 6 m pada, 125 vol do na sekundno koloč Dovič Ivan, Ljubljana, Vilharjeva 29. 18589-29

Obri
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Pletilje pozor!
Prodajam ali dam v našem obrtni list za izdelavo in prodajo pletilne in galanterije. Prodajam tudi skoraj nov pletilni stroj Pop 8-50. Po nudi na ogl. odd. Jutra pod »Obri« stroje. 18373-30

Mlekarno
na prometnem kraju poceni prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18362-30

Enostanovanj. hiša
sestojajo iz 3 sob, kuhinje, kopalne, garaže, s centralno kurjavo, veliko delavnico, vrtom, vodovodno, električno, prodajam dami. Naslov v vseh posl. Jutra. 18362-30

Parcela
ob Vodovodni cesti 2400 m2 prodajam za vsako ceno. hipoteka, knjižice. Naslov v vseh posl. Jutra. 18362-30

Hišo z zemljiščem
ob glavni cesti v bližini Brežice prodaj. Ugodno odplačevanje. Požar. Mihalovec P. Dobova. 17751-20

Parcela
stavbne v izmeri 800 do 1000 kv. m ugodno na prodaj na Vrhniki pri kmetih. Vprašati: Riipert Jelovšek, Vrhnika. 18345-20

Stanovanje
Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 18413-12

Stanovanje 3 sob
lepo in eno 2 sob, oddam za november v Tavčarjevi ulici 3. 18218-21

3 in 4 sobno stanovanje
s pritlikami oddam za takoj ali november. Naslov v vseh posl. Jutra. 18452-21

4-sobno stanovanje
v vili, oddam za november. 1. nadstropje, plin, kopalnice, viza. Naslov v vseh posl. Jutra. 18157-21

Dvosob. stanovanje
z vsem modernim komfortom, visoko pritličje, v centru, oddam 1. septembra. Naslov v vseh posl. Jutra. 18306-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s pritlikami oddam stranki odraslim, oddam za 1. sept. Oglad od 10. do 12. stare pravde 25. dohod z Domobranstva ceste. 18217-21

Stanovanje v suterenu
v vili 2 sobi kopalnica plin, oddam za november. Tobačna 16. 18283-21

Mansardno stanovanje
2 sobi kuhinja, plin oddam za november. Boljši gose ali gospod. Vrtača, Tobačna 16. 18284-21

Enosob. stanovanje
oddam eni ali dvema osebam v redni mestu. Naslov v vseh posl. Jutra. 18288-21

Stanovanje
z vrtom z dvo ali tri sobni lepim stanovanjem in lepim mansardnim katero se lahko odda v podnajem, se takoj ugodno odda. Razgled, popola mir. Pot na Rožnik 2. 18561-21

Dvosob. stanovanje
komfortno za 2 osebi za november oddam. Cesta v Rožno dolino 26-I. 18548-21

Enosob. stanovanje
dobi za 1. september min. stranka brez ali z enim otrokom. Štepanja vas 66. Kodelevo, cena 250 din. 18377-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico in kuhinjo v pritličju vije na Opekarski cesti oddam s 1. septembrom. Poizvedbe: Gradnena pisarna Rimška c. 21. 18376-21

Enosob. stanovanje
v podprtljiku oddam stranki odraslim, oddam 15. Ljubljana na VII. 18363-21

Dvosob. stanovanje
pritlično, parkirano z vsemi pritlikami, v bližini tivol. gozda po cenil oddam s 1. sept. Naslov v vseh posl. Jutra. 18336-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Enosob. stanovanje
gončno, s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in pritlikami, v mestu, takoj ali pozneje oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto«. 18365-21

Dvosob. stanovanje
sodobno s kabineto in prit

Zakaj je FLIT
smrtonosen za KOMARJE.

FLIT vedno ubija!

Pravni sredstvo za porušiti smrti in ubiti ves mrčes. V tem sredstvu je neškodljiv. FLIT je neškodljiv, pa je njegova moč splošno priznana. Zato vedno zahtevajte FLIT in odklanjajte vsak nadomestek. FLIT ne poškoduje ljudi. Prepričajte se vsakokrat: Na ročki mora biti vojak. Pazite na to!

CELO LETO
lahko trajno pripravite **MOŠT (širu)**
iz grozdja kakor tudi vse sadne sokove

BREZ STROKOVNIH PRIPRAV BREZ IZGUBE ČASA
BREZ KAKRŠNIHKOLI APARATOV

S POMOČJO NIPAKOMBINA A II.
Odlična iznajdba današnje znanosti! Enostavno! Poceni! Higijenično!
Odobreno od ministrstva za poljedelstvo.

Navodila in cenik pošlje brezplačno:
RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ulica 1.

Švedska pesta »NOVO«
je izdelana iz pravega švedskega jekla, iz katerega izdelujejo najboljše orožje.

Švedska pesta »NOVO«
je samo za 30.— din dražja od drugih pest, pa je zato mnogo trpežnejša in mnogo boljša od drugih t. zv. najboljših!

Švedska pesta »NOVO«
je sestavljena iz zelo malo delov pa zaradi tega ni poškodb in nadležnosti.
Če že plačate za bikel 600—1500 din, plačajte še 30.— din in zahtevajte

Švedsko pesto »NOVO«
Vedite, da boste z njo vedno zadovoljni!
Švedsko pesto »NOVO« izdeluje tovarna:
HUSQUARNA WAFENFABRIKS AKTIEBOLAG
Huskvarna (Švedska).

Otroški vozički
najnovejših modelov

Dvokolesa, motorji, tricikli
pogrešljivi

Šivalni stroji
pogrešljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franco!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

LIPSKI JESENSKI SEJEM 1938
ZACETEK: 28. AVGUSTA

60 % POPUSTA NA NEMSKIH
ŽELEZNICAH, ZNATNI POPU-
STI V DRUGIH DRŽAVAH.

VSA POJASNILA DAJEJO:
ZVANICNI BIRO LAJPCIGSKOG
SAJMA — BEOGRAD — KNEZ
MIHAJLOVA 33/L

IN ČASTNI ZASTOPNIKI:
ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA,
TYRSEVA 33 — TELEF. 27-62.

IN
JOS. BEZJAK — MARIBOR, GO-
SPOSKA ULICA 25. TEL. 20-97.

BUSSING NAG

Tovorni avtomobili avtobusi
vseh velikosti

NOVI MODELI

TIP 400/LD5 koristne nosilnosti 4 t
TIP 500/LD6 koristne nosilnosti 5 t
TIP BURGLÖWE z bencinskim ali Diesel-motorjem
2.5 in 3 t koristne nosilnosti.

VELIKA IZBIRA — ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

Glavno zastopstvo: AUTOPRODAJA-ZAGREB
BARUNA JELACIĆA 3, TELEFON 23-012

SLABE VOLJE STE?

Vedite, da britje lah-
ko postane prijetno
opravilo, če uporab-
ljate WILLIAMS
kremo za britje, a po
tem osvežite kožo z
nekaj kapljicami
AQUA VELVA.

Dobiva se v vseh bolj-
ših strokovnih trgo-
vinah.

Za britje

WILLIAMS

LEPE STAVBENE PARCELE

v neposredni bližini mesta Celja
NAPRODAJ.
Vpraša se pri Faninger, Celje, Zagrad

ZAHTEVATE BREZPLAČNI CENIK

HÖHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIĆEVA 10

Od Vas
je odvisno,
da imate
obleko
vedno
kot novo

zato jo pustite redno
kemično čistiti ali
barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Potlanski nasip 4-6
Pratnica — Svetolikolnica

KLIŠEJE
ENO
V ECBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

**Med mestom
in deželo**
osreduje jutrova
mal oglasnik

**LAHKA
LETNA
OBLAČILA,**
vetrni suknjiči,
perilo itd.
prodaja najceneje

Presker,
SV. PETRA C. 14

**MOTORNA
KOLESKA**

od 100 do 600 ccm
eno leto garancije
vse rezervne dele

Motor-Lotz
Maribor, Cankarjeva

Parkete
vseh vrst
izdeluje in dobavlja
po nizki ceni

Leo Paulin
tovarna parket in
furnirja, parna žaga.
Pošta: Straža
pri Novem mestu.

ZAHTEVAJTE
BREZPLAČNI CENIK
NAJPODPOLNEJŠIH
GLASBIL
HAJČEJE DOMAČE STROČNE TVRKE

F. SCHNEIDER
VR. DVORSKI DOBAVITELJ
ZAGREB
NIKOLIĆEVA 10

Klišeje
ENO
V ECBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

**Vaša
usta in zobje**

Lepi in dobro negovani zobje
popolnijo Vašo zunanost.
Prijeten duh iz ust ni samo
potrebna pažnja proti Vaši oko-
lici, temveč pojača tudi Vaš
lastni dober občutek.

VADEMECUM

VODA ZA USTA
PASTA ZA ZOBE

BARNÄNGEN
STOCKHOLM

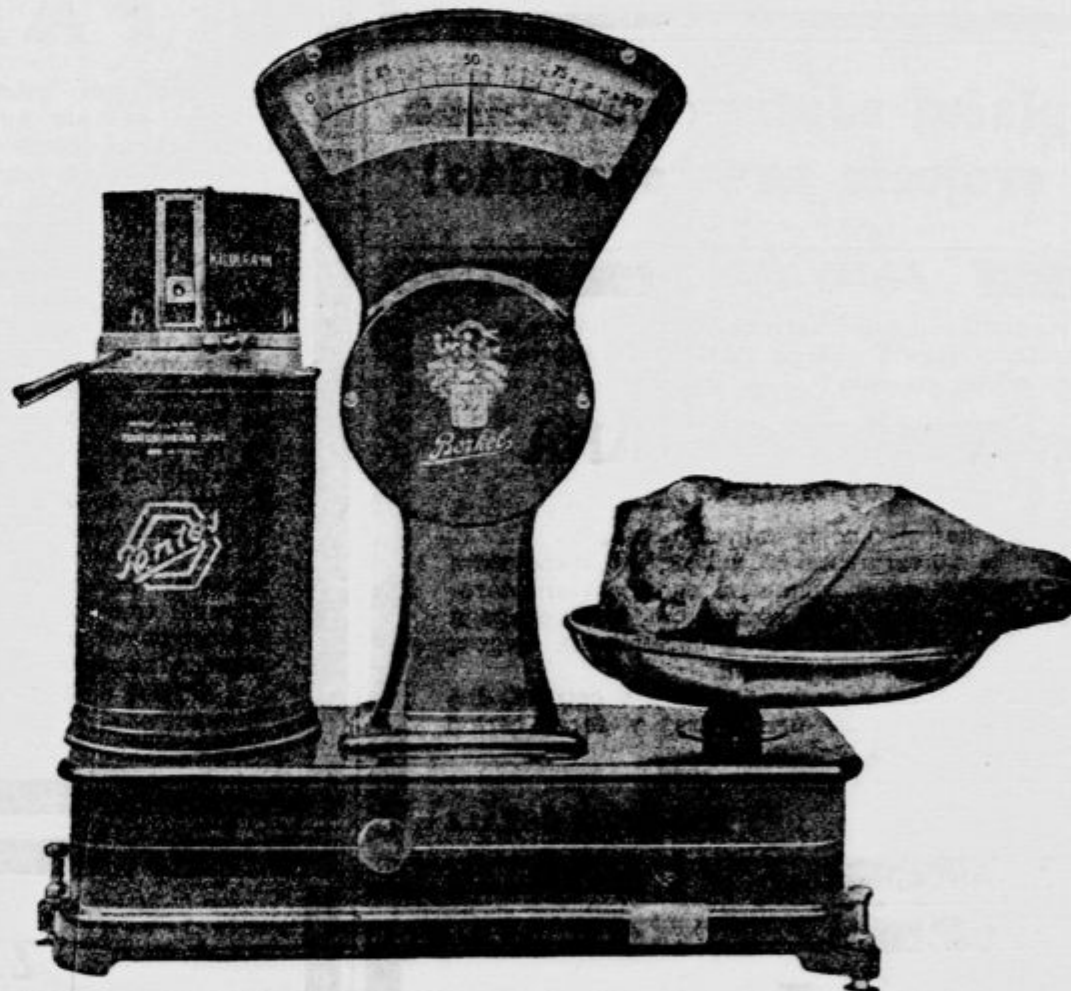

Zaloga: Cosmochemia, Zagreb, Smičiklasova ul. 23

PONTOS CENTRALA d. z o. z. MARIBOR, Meljska c. 55

Edinstvena izdelovalnica pontosaparatorov k polavtomatskim tehtnicam odobrenih po kr. Ministrstvu za
mere in dragocene metale v Beogradu.

TELEFON INTER. 23-78

PONTOS-APARAT

je v sami Sloveniji nad 100 najuglednejših trgovskih tvrdk preizkusilo na svojih Berkel in Cito —
tehtnicah skozi več let in konstatiralo, da je aparat,

P R V I Č, v vseh pogledih brezhiben ter ščiti trgovca pred nepotrebnimi popravili
tehtnic, katera nastajajo radi enostranske obtežitve z navadnimi uteži.

D R U G I Č, pontosaparat prištedi vsakemu trgovcu z najmanjšim obratom dva do tri
tisoč dinarjev letno na blagu, ki se sicer sigurno zgubi pri tehtanju z navadnimi
uteži.

T R E T J I Č, tehtanje z aparatom štedi na osebju in pospešuje naglo postrežbo.

C E T R T I Č, tehtanje s pontosom izključuje vsako pomoto radi njegove pregledne registracije
tehtanega blaga.

P E T I Č, pri tehtanju s pontosom se izključuje vsakovrstne poškodbe tehtnic in drugega
inventarja, katere poškodbe so neizogibne pri tehtanju z navadnimi uteži.

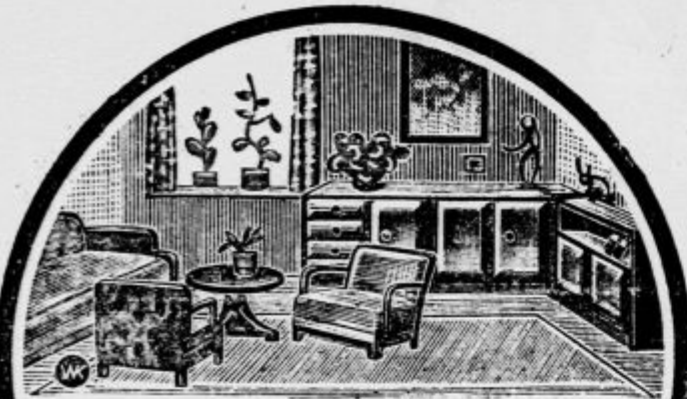
S E S T I Č, tehtanje s pontosaparatom je resnično higijenično, ker se umazanost utež ne
prenaša na blago!

S E D M I Č, pontosaparat je zato največji prijatelj vseh ekonomičnih in naprednih trgovcev!
Pontosaparat je takšne kakovosti in preciznosti, da se zanj jamči celih pet let in
ostane pa seveda še uporaben in točen najmanj svojih 20 let. Radi končne
odobritve tega aparata je kr. Ministrstvo za mere in dragocene metale v Beogradu
pregledalo en pontosaparat, ki je bil 5 let nepretrgano, brez vsakih popravil, v
rabi pri eni tukajšnjih tvrdk in ugotovilo njega brezhibno delovanje in popolno
neobraz njegovega mehanizma, kar se lahko vsak čas dokaže z uverjenjem goraj
imenovanega Ministrstva z dne 20. VII. 1937 br. 2964.

**Na Mariborskem tednu od 6. do 15. VIII. 1938 se bo razstavil ta
epohalni aparat na hodniku meščanske šole v I. nadstropju ter se
bo predočila notranjost mehanizma vsakemu interesentu.**
Aparati se bodo prodajali na Mariborskem tednu po znižani ceni.

Ingenieur-
Schule **Mittweida**
(Deutschland)

STROJNISTVO, GRADNJA AVTOMOBILOV IN AVIJONOV.
ELEKTROTEHNIKA. PROGRAM ZASTONJ.

WEKA-MARIBOR
CANKARJEVA 2

ZA ČASA MARIBORSKEGA TEDNA
VELIKA RAZSTAVA STANO-
VANJSKIH POTREBŠČIN

Cauche — fotelje — in vse drugo priznato solidno
delo dobavi
SEVER — Marijin trg 2.

Za vodstvo našega pogonskega obrata iščemo
za takojšen nastop avtoriziranega

inženjerja obratovodjjo

elektrostrojne stroke.

Cenjene ponudbe z navedbo študija, prakse, za-
konskega stanja in plačilnih zahtev kakor tudi ter-
min nastopa pošljite na

D. D. DOMAČE TVORNICE PREDENJA
I KANJA PAMUKA, DUGARESA.

RAZPIS

službe vodilnega uradnika

MESTNA PODJETJA MARIBOR razpisujejo službo vodilnega urad-
nika, ki ima višjo trgovsko izobrazbo, daljšo prakso na vodilnem
mestu v industriji ali trgovini, ki je vešč perfektnega knjigovodstva
in zna razen slovenščine v govoru in pisavi več jezikov (srbo-
hrvaški, nemški itd.). Nastop službe takoj ali po dogovoru, plača
po dogovoru. Nekolkovane prošnje z vsemi običajnimi prilagami je
poslati najkasneje do 31. 8. 1933 na Mestna podjetja, Maribor,
Orožnova 2/I.

Industrija motorjev

d. d. v Rakovici

izdeluje v svoji moderni urejeni orodjarni ter popravlja
vse vrste najbolj preciznega sekajočega, montažnega,
kontrolnega in raznega drugega strojnega orodja.

Za informacije, z vprašanji, naročili itd. se obrnite
na Industrijo Motorja a. d. Beograd, poštni predal 334.

**Točno plačuj »Jutru« naročnino,
varuj svojcem zavarovalnino!**

ZAHVALA

Za premmno dokaze iskrenega sočustvovanja ob
nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega soproga in
preljubega očeta, gospoda

dr. KIMOVEC IVANA
ODVETNIKA

se tem potom najprisrčneje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, stanovskim
tovarišem, prijateljem in znancom, nadalje vsem daro-
valcem cvetja in vencev, ter vsem onim, ki so dragoga
pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi
poslednji poti k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne
11. avgusta 1933 ob 7.30 uri zjutraj v farni cerkvi
Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

LJUBLJANA, dne 6. avgusta 1933.

ZALUJOČI OSTALI

Globoko potrpi javljamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancom, da nas je po daljši mučni bolezni
za vedno zapustil naš dobi oče, stric, svak, tast, stari
oče, gospod

Franc Ambrož
POSESTNIK IN MESAR

danes dne 6. avgusta t. l. ob pol 1. uri popoldne v 68. letu
starosti, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne
8. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti,
Komenda št. 8, na farno pokopališče v Komendi.

Komenda, Lahoviče, Kamnik, dne 6. avgusta 1933.

IVANA, žena;

JOSIP, FRANC, IVAN, NANDE, MAKS, sinovi;
ter ostali sorodniki.

»SLAVIN«

je idealno čistilno sredstvo sedanosti. Čisti
sam brez uporabe drugih pripomočkov vse
kovine, email, porcelan, steklo, les, točilne
mize itd. — Poskusite in prepričate se! —
Zahtevajte pri svojem trgovcu izključno
čistilo

»SLAVIN«

NAJCENEJŠI VIR
ZA VSE VRSTE AVTO PRIKOLIC
IN ZA BRUNA (STEBRE)

VIKTOR F. PYK,
BEOGRAD,
BRACE JUGOVICA 3.

PROSTOVOLJNA RAZPRODAJA

raznega zidarskega inventarja kakor
strojev, orodja, železnih predmetov,
računskih strojev i. t. d. se vrši
17. avgusta ob 8. uri v skladišču na
Povšetovi cesti 39 (Kodeljevo).
Interesenti se vabijo.

PRIKROJEVALEC

specijalist v najboljših angleških sistemih
moškega in damskega krojenja in dela,
inteligenten, z obrtnim listom in znanjem
tujih jezikov, išče odgovarjajoče mesto. —
Odprl bi tudi salon v zvezi z dobro vpeljano
manufakturno trgovino. — Ponudbe poslati
na ogl. odd. »Jutra« pod »Perfekten mojster«
7582

čitajte in širite
»JUTRO«

Najboljši trboveljski
P R E M O G

brez prahu,
koks, suha drva
I. Pogačnik,
BOHORICEVA 5,
Telef. 20-59

INSERIRAJTE
V »JUTRU«

Naročniki »JUTRA«
so zavarovani
za 10.000 Din.

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z nami, poklonili cvetja
in vence ter izkazali poslednjo čast, in vsem tistim, ki
so nam pismeno ali ustno izrazili sožalje ob prebrdki
in nenadomestljivi izgubi naše mile hčerke

PALMIRE

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo. Prav
posebno zahvalo smo dolžni gospodu katehetu prof.
Cajnkarcu za tolažbo in boleznin in za pretresljive poslo-
vilne besede ob odprtem grobu, kakor tudi gospodu
kaplanu Močilniku za častno spremstvo. Dolžni smo
se zahvaliti primariju gospodu dr. Neubauerju in
primariju dr. Okolokulaku, ki sta se zelo potrudila, da
bi nam jo ozdravila. Iskrena hvala gimnazijskemu
ravnatelju gospodu dr. Kovačiču in gospodom profe-
sorjem, kakor tudi sošolcem in sošolkam za udeležbo
pri pogrebu, ptujskim Sokolom za častno stražo ob
krsti naše nepozabne hčerke, kakor tudi drugim Sokolom
in Sokolicam, ki so jo spremili v tako polnem številu
na njeni poslednji poti. Svojo zahvalo izrekamo gđni
Prostnikovi za ganljivi govor v imenu Sokolic, gđni
Trauti za obiske in tolažbo v njenih najtežjih urah,
kakor tudi skavtom za številno udeležbo. Prisrčna hvala
vsem darovalcem raznih vencev in sploh vsem, ki so
spremili našo nepozabno Palmiro v prerani grob.
Sprejeli smo toliko sožalnih izjav, da se nam ni moglo
vsem pismeno zahvaliti, zato izrekamo tem potom svojo
iskreno zahvalo.

PTUJ, 6. avgusta 1933.

Zalujoča rodbina SEMREKARJEVA

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega so-
proga in očeta, gospoda

Lazar Filipa st.

smo prejeli toliko ustmenih in pismenih izrazov sožalja,
za katere se tem potom iskreno zahvaljujemo.

Najtoplejša hvala g. dr. Aug. Tancarju za njegov
požrtvovni trud ves čas bolezni.

Zahvaljujemo se č. duhovščini, Zdrženju obrtnikov,
gasilskim četam Jesenice-Hrušica, g. pevcom, Pogreb-
nemu društvu, g. J. Markežu za poslovilne besede ob
preranem grobu, ter vsem darovalcem cvetja, kakor
tudi vsem ostalim, ki so našega dragoga pokojnika
spremili na zadnji poti.

JESENICE, dne 7. avgusta 1933.

Družina Lazarjeva

- ne milostljiva gospa, ni

„prav isto“

Samo Nivea vsebuje
Eucerit, krepčilno sred-
stvo za kožo. Nobeno dru-
go sredstvo za negovanje
kože ni »prav isto«. Nivea
krepi kožno staniče in
zmanjšuje nevarnost
sončnih opeklin. Z Niveo
okrepčana koža porjavi
hitro in enakomerno ter
jo varuje pri nagli ohla-
ditvi pred prehladom.

**Rabljene zaboje,
orodje in drugo
prodaja**

»GOSPODARSKA ZVEZA«, Ljubljana,
Tyrševa cesta.

VEČJO MNOŽINO

prima belega vina,

kakor tudi rdečega (Isabella) je od 50 litrov
dalje naprodaj pri Faninger, Zagrad, Celje.

**Točno plačuj »Jutru« naročnino
varuj svojcem zavarovalnino!**

LJUDSKA SAMOPOMOČ

reg. pomožna blagajna v MARIBORU, ALEKSANDROVA CESTA št. 47
naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu:

JULIJU 1933.

Pajk Antonija, Višnja gora;
Pristovnik Marija, Sentovec;
Geratič Ivana, Zg. Ivanjci, p. Negova;
Cilenšek Jožefa, prevž., Vrtnice p. Svecina;
Medved Jurij, prevžitkar, Dobrenje, p. Pesnica;
Štuklek Marija, posestnica, št. 11j;
Kavčič Martin, drž. cestni nadzornik, Ljubljana;
Vrabi Alojzija, prevžitkarica, Paričjak pri Kapeli;
Logar Amalija, zasebnica, Hrastrnik;
Fijan Marija, zasebnica, Breg pri Ptujju;
Čebe Antonija, prevžitkarica, Zg. Hoče;
Vogrinc Terezija, prevžitkarica, Trnje p. Brežice;
Lorbec Avgust, strojevodja drž. žel. v pokoju, Maribor;
Majcen Anastazija, zasebnica, Maribor;
Šuman Anton, prevž., Lormanje, p. Sv. Lenart v Sl. gor.
Perne Mihael, prevžitkar, Prezrenje, p. Kropa;
Šošter Andrej, prevžitkar, Pečke, p. Makole;
Ulman Gabrijela, zasebnica, Ljubljana;
Mlinarič Katarina, zasebnica, Maribor;
Podgoršek Alojz, posestnik, Konjice;
Zakosek Marija, prevžitkarica, Zagorje pri Kozjem;
Supan Ludvik, žel. uradnik v pokoju, Maribor;
Mlinar Marija, vpok., Črna pri Prevalju;
Lojen Franciška, prevž., Koprivna, p. Črna;
Kranjc Barbara, prevžitkarica, Predel, p. Šmarje pri Jelšah;
Wellert Amalija, vpok. učiteljica, Maribor;
Topolovšek Marija, zasebnica, Celje;
Bratož Franc, vrtnar, Maribor;
Kranjc Julijana, delavka, št. Vid pri Planini;
Windisch Josip, posestnik, Pragersko;
Mally Terezija, vdova po nadučitelju, Maribor-Krčevina;
Zumer Maksimilijan, davč. inspektor v pok., Celje.

Po vseh umrlih članih se je izplačala pripadajoča podpora v skupnem znesku
Din 344.260.—

Članom, ki so pristopili po 1. novembru 1933 se izplača polna podpora —
brez odbitka!

Kdor še ni član »LJUDSKE SAMOPOMOČI«, naj zahteva brezobvezno in
brezplačno pristopno izjavo.

BLAGAJNIŠKO NAČELSTVO

Brez posebnega obvestila

Zapustil nas je za vedno včeraj po dolgi in mučni
bolezni naš dobi oče, stric, brat in stric,
gospod

MATIJA VOLK
ZANDARMERIJSKI KAPETAN I. KL. V POK.

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek 8. avgusta
ob 16. uri na pokopališču na Pobrežju.

Maša zadušnica se bo brala v torek 9. avgusta ob
7. uri v cerkvi Sv. Magdalene

Maribor, Catež, Ljubljana.

ZALUJOČA RODBINA VOLK

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu - Eskontira trgovske menice
NOVE VLOGE. VSAK CAS IZPLAČLJIVE. ZNAŠAJO Din 27.000.000.—

DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.